Cutezătorii

24 (90)

JOI, 12 IUNIE 1969, ANUL III

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

„Cutezătorii"
închină acest număr festiv
minunatei sărbători
a cravatelor roșii -
aniversarea a 20 de ani
de la crearea Organizației pionierilor
din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Foto: GR. PREPELIȚĂ

CURCUBEIE DE FLORI
ȘI OCHI MARI. LIMPEZI.
ÎN CARE SE OGLINDEȘTE TOATĂ DRAGOSTEA
ȘI RECUNOȘTINȚA
COPIILOR DIN ȚARA NOASTRĂ
FAȚĂ DE PARTIDUL COMUNIST ROMÂN
ȘI CONDUCĂTORII SĂI.
FLORI PENTRU SOARELE
UNEI COPILĂRII FĂRĂ GRIJI,
PENTRU BUCURIA DE A TRĂI ȘI A ÎNVĂȚA
ÎN PACE ȘI LIBERTATE,
SUB LUMINA BIRUITOARE
A SOCIALISMULUI.

Pionieria la 20 de ani!

Pionieria a fost, este și va fi întotdeauna drumul care duce spre creșterea unor fii credincioși poporului, a unor cetățeni înflăcărați și devotați patriei. Anii petrecuți în Organizația pionierilor lasă urme și amintiri puternice în viața celor care au cunoscut pionieria și a celor care o trăiesc astăzi. Oare de ce rămîne ea atît de înrădăcinată în conștiința și inima tinerelor vlăstare ale țării? Ce are ea atît de frumos? Ceea ce este înălțător și trainic în activitatea pionierilor s-ar putea reduce la trei cuvinte : frumusețe, noblețe și cutezanță. Pionieria este frumusețe pentru că deschide generos căile afirmării talentelor și aptitudinilor, cultivă și șlefuiește caracterul, simțul moral și estetic ; este noblețe pentru că sădește în inima omului tînăr sentimentul de cinste și omenie, sociabilitatea, prietenia, cultivă dragostea față de patrie și față de popor ; este cutezanță pentru că te învață să privești înainte, să îndrăznești, cultivă curajul și răspunderea. Putem spune că cine a fost cu adevărat pionier cîndva, rămîne pionier totdeauna.

Înalta prețuire de care se bucură Organizația pionierilor în țara noastră pentru meritele ce și le-a cîștigat în munca desfășurată cu copiii împreună cu școala și familia, sub conducerea plină de grijă și înțelepciune a partidului obligă mișcarea pionierească la noi înfăptuiri în anii care urmează. Pionierii năzuiesc fierbinte să fie școlari destoinici care-și îndeplinesc exemplar îndatoririle, să devină un schimb demn al Uniunii Tineretului Comunist, să se pregătească temeinic pentru muncă și pentru viață.

Idealul cel mai înalt al Organizației este ca fiecare pionier să devină fiu credincios al poporului, al patriei noastre, Republica Socialistă România, luptător dîrz și priceput pentru cauza Partidului Comunist Român.

Cu prilejul sărbătoririi celei de a 20-a aniversări, ne îndreptăm gîndul de adîncă recunoștință spre conducerea partidului și statului nostru care veghează cu atîta grijă și solicitudine la viitorul generațiilor tinere, la destinele patriei, ale poporului și națiunii române. Comandanții și pionierii mulțumesc din inimă partidului pentru viața minunată pe care o trăiesc, pentru perspectivele deschise în fața lor : cei 1 500 000 de pionieri din România sînt oricînd gata să lupte pentru cauza partidului, a poporului și patriei noastre.

Pășim și vom păși mereu cu încredere și cutezanță, pionierește, tot înainte!

VIRGILIU RADULIAN
Președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor,
adjunct al ministrului învățămîntului

● ÎN ANII 1971—1975, VA FI ÎN CONTINUARE DEZVOLTAT ȘI MODERNIZAT ÎNVĂȚĂMÎNTUL DE TOATE GRADELE.

ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL DE CULTURĂ GENERALĂ, OBIECTIVUL PRINCIPAL ÎL VA CONSTITUI GENERALIZAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI OBLIGATORIU DE 10 ANI.

● PENTRU ASIGURAREA CONDIȚIILOR MATERIALE NECESARE DEZVOLTĂRII ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI ÎNFĂPTUIRII PROGRAMULUI DE PREGĂTIRE A CADRELOR, ÎN PERIOADA 1971—1975, VA SPORI NUMĂRUL SĂLILOR DE CLASĂ PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNTUL DE CULTURĂ GENERALĂ ȘI MEDIU DE SPECIALITATE ȘI SE VOR EXTINDE SPAȚIILE ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR.

Din proiectul de directive ale Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român.

Omagiu cravatelor roșii

20

Acad. VICTOR EFTIMIU

Aduc scumpilor noștri pionieri caldul meu salut. Ei sînt ziua de mîine a țării. Le urez s-o facă frumoasă, cît mai fericită, așa cum au visat-o cei de azi, părinții lor și străbunii lor de ieri, așa cum începe să fie de acum un sfert de veac, din ziua de 23 August 1944, măreața zi a eliberării noastre.

Victor Eftimiu

Acad. Gr. C. MOISIL

La a douăzecea aniversare a Organizației de pionieri urez copiilor noștri să ajungă cetățeni demni, și folositori patriei.

Gr. C. Moisil

Compozitorul IOAN D. CHIRESCU, artist al poporului

Cu ocazia sărbătorii voastre frumoase, vă urez, dragi pionieri, să aveți inima mereu tînără și gîndurile cutezătoare, să creșteți mari și luminați, fii demni ai poporului nostru, de la care noi toți am învățat, învățăm și vom învăța mereu cinstea, munca și omenia.

Ioan Chirescu

Acad. GHEORGHE MIHOC

Le urez dragilor noștri pionieri să devină matematicieni din ce în ce mai buni, să strălucească la «Olimpiada micilor matematicieni», să fie harnici colaboratori la revista «Gazeta matematică» și să poată fi socotiți de pe acum foarte tineri oameni de știință.

Gh Mihoc

ȘERBAN CIOCULESCU, membru corespondent al Academiei

Locuiesc în frumosul cartier al Cotrocenilor și în preajma Palatului pionierilor, pe lîngă care trec așadar de mai multe ori în fiecare zi, participînd, într-un fel, și eu, la bucuriile copiilor.

Cu prilejul acestei strălucite aniversări, urez tineretului zilelor noastre să ridice la noi culmi cultura patriei!

Șerban Cioculescu

Cîntec patriei mele

Pînă să devin fluier
am băut cîntecul stîncilor,
am băut apele,
am trecut totul prin
orchestrația scînteii de cremene.

Pînă să devin fluier
am avut uitate în mine
slovele baladelor în dialog
cu zimbrul. Am avut uitată
în mine apa mării, zvîrlită
între vibrațiile timpului.

Pînă să devin fluier
am văzut pădurile înfipte-n
orizont, laolaltă cu soarele
am simțit coloanele spațiului
urcînd peste tot,
în locul numit România .
Pînă să devin fluier
am împlinit puterea furnalelor,
am dat culoare cîmpurilor arse

După toate acestea am lovit
frunza copacului răspîndind
rezonanța bucuriei,
înălțînd-o peste tot,
aici, în locul de soare deplin
numit România.

DAN PETRUȘCA, cl. a VIII-a,
Șc. generală nr. 18, Bacău

Romantica ștafetă a generațiilor

de
OCTAV PANCU-IAȘI

Vă cer voie, cutezătorilor, să încep aceste rînduri adresindu-mă tuturor celor ce nu mai sînt de vîrsta voastră, părinților, fraților voștri mai mari. Nu fiți supărați. Vouă vă sînt dedicate toate paginile revistei și, săptămînă de săptămînă, fiecare număr al ei. Îngăduiți-mi ca numai cîteva cuvinte să nu le scriu pentru voi.

...Ne vom trezi, în dimineața de 15 iunie, stimați părinți, stimați oameni maturi, și vom aștepta ca goarnele să dea semnalul sărbătorii copiilor noștri — și implicit, a noastră — «Ziua pionierului».

Ne vom trezi cu surîsul pe care

(Continuare în pag. 4)

1

2

La 20 de ani de la clipa plină de romantism a înfloririi celei dintîi cravate roşii la pieptul unui copil din România, revista «Cutezătorii» în colaborare cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor a inițiat la Palatul pionierilor din Bucureşti o întîlnire între foşti şi actuali pionieri.

Printre invitați s-au aflat tovarăşii VIRGILIU RADULIAN, preşedintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, adjunct al ministrului învățămîntului, ELENA POPARAD, SILVESTRU PATIȚA şi IULIU FURO, vicepreşedinți ai Consiliului Național al Organizației Pionierilor, MIHAI NEGULESCU, redactor şef al revistei «Cutezătorii».

Participanții, profesori, comandanți de pionieri, ingineri, artişti, sportivi de frunte, uniți, dincolo de generații, de noblețea aceloraşi idealuri şi de căldura aceluiaşi sentiment de dragoste față de organizația lor, au depănat amintiri din anii pionieriei.

O formație a corului Palatului pionierilor a oferit oaspeților un buchet de cîntece.

Dornici să imortalizeze momentul atît de emoționant, pionierii de ieri şi de azi prezenți la întîlnire s-au fotografiat apoi în grădina Palatului pionierilor.

ROMANTICA

oglinda ni-l redă rareori, poate ca o compensație pentru faptul că, de mult, cu atîția ani în urmă încît ne e teamă să-i mai numărăm, purtam pînă şi în somn acest surîs împrumutat de la omul-şotron, de la Albă ca Zăpada, de la zmeul colorat. Şi vom mulțumi copiilor noştri pentru acest surîs, îi vom face să înțeleagă, deşi nu le va fi simplu, că el este permisul nostru de intrare într-o lume pe care — bizar adevăr! — o prețuim înzecit mai mult abia de cînd am părăsit-o fără posibilitate de întoarcere.

Dar... chiar aşa să fie oare? Timpul chiar ne-a tăiat toate punțile de a mai reveni la lumea viselor cu Feți Frumoşi, cu Magellani în pantaloni scurți, cu Sahare şi Antarctice la care puteam ajunge în cele zece minute ale recreației, călătorind pe pietricica praştiei, convinşi că nici un vameş n-o să ne ceară să declarăm proveniența petei de marmeladă de pe bărbie?

Din fericire, nu. O dovadă este şi această sărbătoare...

Avem toți, la 15 iunie, vîrsta voastră, pionieri, vîrsta tezelor şi extemporalelor, a minitehnicienilor, a drumeților păşind în ritmul cîntecelor de muzicuță, vîrsta primelor întîlniri cu necunoscutele matematicii şi ale poeziei, a primelor vacanțe petrecute pe genunchii bunicului Sadoveanu. Avem toți, la 15 iunie, vîrsta voastră, pionieri, vîrsta celui dintîi jurămînt solemn de a trăi şi a munci aşa cum o fac oamenii cei mai generoşi, mai nobili şi mai frumoşi, vîrsta superbului ideal de a trece prin viață astfel, încît la sfîrşitul ei, întrebați ce drum am alege dacă ni s-ar dărui din nou, să putem răspunde fără şovăire: acelaşi! O dată şi încă o dată şi de o mie de ori acelaşi!

Mişcarea noastră pionierească a împlinit 20 de ani. Întineriți cu toții de emoționanta aniversare, să dăm glas amintirilor cîtorva din sutele de mii de foşti pionieri, cîtorva din cei care au făcut parte din prima generație a purtătorilor cravatelor roşii.

— De acord, ne spune scriitorul şi publicistul **Manole Auneanu,** cu o condiție însă... Deşi s-au împlinit două decenii de cînd am primit cravata roşie, nu mă socotiți un «fost pionier», ci unul care, prin tot ce am mai bun, îmi place să cred că mai pot, mai ştiu să mai fiu. Este condiția pe care o pune şi doctorul în filozofie **Ion Pascadi** şi poetul **Gheorghe Tomozei,** care precizează: — Am debutat cu o poezie publicată la gazeta de perete a primei tabere pionereşti de la Lipova, în 1949, dar poeții, chiar cînd ajung să-şi umple un raft al bibliotecii cu propriile lor volume, îşi păstrează emoția debutului. Nu întreb oglinda dacă mai sînt cel de atunci. Inima mi-e mai aproape...

Pentru fizicianul atomist **Petre Şandru** e cît se poate de simplu să se reîntoarcă la anul 1949 al cravatei sale roşii. O face cu dezinvoltura cu care călătoreşte prin deceniile viitoare, prin lumea prefigurată în laboratoarele atomice de azi. Iată-l reconstituind din amintiri prima tabără de la Costineşti, mirat că nu mai găseşte prin buzunare

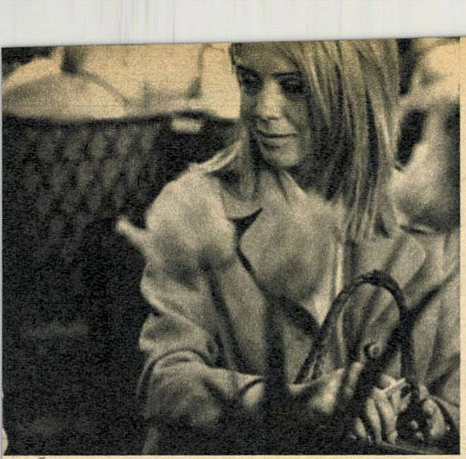
3

4

5

ȘTAFETĂ a GENERAȚIILOR

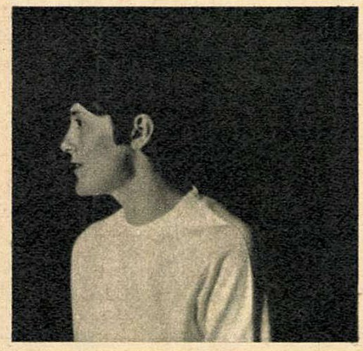
6

scoica albastră, ca o petală de miozot, mirat că douăzeci de ierni i-au decolorat bronzul verii aceleia. Un lucru e sigur: palatul pe care l-a construit pe plajă, atunci, nu era din nisip. A folosit materialul de construcție cel mai trainic: visul cu ochii deschiși, ambiția de a-l împlini, de a nu da înapoi în fața greutăților. — În anii pionieriei, ne spune el, am învățat că a visa este infinit mai mult decît o stare omenească, o ipostază în care ne găsim cu noi înșine și cu viitorul. A visa este o datorie. Destinul fiecăruia dintre noi nu-i este indiferent societății. A visa din copilărie să-i fim necesari, să nu ocolim cărările abrupte, să ne găsim totdeauna acolo unde se dă cea mai fierbinte bătălie are valoarea unui angajament solemn. În anii aceia am învățat să visez astfel și n-am uitat — aceasta nu se uită.

Cunoscutul actor **Florin Piersic** a recitat prima sa poezie în public — un public alcătuit din colegii de școală — la serbarea primirii sale în organizația de pionieri. — Eram atît de emoționat, ne spune, de parcă aș fi întrezărit încă de pe atunci că emoția va fi semnul sub care, astăzi, mă trezesc în fiecare dimineață, mă culc în fiecare seară. Îi mulțumesc clipei din 1949 că mi-a dăruit sentimentul contopirii cu emoția poeziei, mulțumesc anilor de pionierie că mi-au insuflat bucuria creației, încurajîndu-mă, că m-au purtat printre acele frumuseți unice de care ai nevoie toată viața.

Inginer la centrala electrică din Rovinari, **Silviu Negulescu** mai păstrează, în filele unei cărți din copilărie, cravata roșie pe care a primit-o cu douăzeci de ani în urmă. A purtat-o cu el pe toate șantierele unde a lucrat, o arată adesea celor doi băieți ai săi. Dar, așa cum ne spune, privindu-și cravata roșie nu-și cheamă doar amintirile din anii pionieriei, ci se mîndrește că a rămas fidel pasiunii de atunci. Dorea să devină inginer, se pasionase de tehnică frecventînd cercurile pionierești. Cuvintele sale le repetă locotenentul major **Petre Tenie,** pilot pe avioane cu reacție. Primele noțiuni de aviație le-a căpătat la cercul de aeromodele al Casei pionierilor din Brașov. A năzuit încă de atunci să devină aviator. Pentru cutezanța acestei profesii și pentru poezia sa. Zburînd, a văzut întreaga țară. Are satisfacția de a fi fost martorul unor impresionante construcții. Trecea într-o zi pe deasupra unui șantier care abia se înfiripa. Peste cîtva timp, vedea primele schele. Admira apoi construcția terminată...

Scriitorul **Laszloffy Aladar** este ajutat pentru a-și reîmprospăta mereu amintirile sale din anii pionieriei de un jurnal în care își nota cele mai interesante întîmplări: 15 mai 1949, ziua cînd a primit cravata roșie... prima excursie.. primul foc de tabără... participarea la un concurs cultural-artistic... vizitele cu detașamentul în uzine, la monumente istorice... Dar despre toate acestea n-a scris numai atunci, seara, după fiecare zi plină de evenimente.

7

Notațiile din jurnalul pionieresc l-au stimulat să creeze pînă acum trei cărți adresate copiilor. Și vă mai promite, cutezătorilor, altele. Așa cum vă promite pioniera de altă dată și solista cunoscută de azi **Mihaela Mihai** să interpreteze și cîntece pentru voi, așa cum vă promite o altă fostă pionieră, actrița **Daniela Anencov,** să fie mereu prezentă pe scena teatrului de copii și în emisiunile dedicate vouă de televiziune.

Campioana olimpică **Mihaela Peneș** a început să practice atletismul încă din anii pionieriei. Prima satisfacție — campioană de juniori a României la suliță — a avut-o cînd mai purta cravata roșie. Dar, într-un fel, ea a fost pionieră și la Olimpiada de la Tokio. Pionieră, în sensul cel mai concret al cuvîntului, adică deschizătoare de drumuri, prima într-un domeniu de activitate. O necunoscută, o sportivă pe care reporterii o tratau cu indiferență, a bătut pe marile campioane ale probei!

Steliana Cazacu, profesoară la o școală din județul Olt, este cea mai tînără deputată aleasă în Marea Adunare Națională. Și ea a fost pionieră și azi are satisfacția de a se ocupa de educația copiilor — așa cum ne spune, amintindu-și cu emoție că a purtat cravata roșie, străduindu-se să insufle altor și altor generații de copii această emoție...

20 de ani de mișcare pionierească în România — milioane de amintiri emoționante, tonice, stimulatoare. Pentru că a fi pionier înseamnă la noi a fi un copil care își iubește cu ardoare patria, cinstește trecutul ei glorios, învață cu sîrguință, este modest și drept, visează să devină un om folositor societății socialiste. Aceste trăsături — și încă multe altele, de o splendidă generozitate, acordă calității de purtător al cravatei roșii o solemnă investire cu virtuți la care aspiră orice copil. A fi pionier înseamnă deci, ca o consecință logică, siguranța că școlarul care a primit cravata roșie devine peste ani un om capabil, harnic și instruit, în stare să urce pe cele mai înalte culmi ale cunoașterii și desăvîrșirii umane, temeinic pregătit pentru o societate deosebit de darnică, dar și deosebit de exigentă.

O dovedește convingător împlinirea destinului pionierilor de ieri. Și care încă se mai consideră pionieri. Și care toată viața vor purta în inimi bucuria și mîndria anilor cînd cravata roșie îi recomanda ca pe cei mai buni, mai inimoși și mai cutezători copii.

La întîlnirea generațiilor cravatei roșii, surpriza de a-l vedea pe handbalistul **Cornel Oțelea** (1), de a-i cunoaște pe **Silviu Negulescu,** tînărul inginer-șef al șantierului termocentralei de la Rovinari, pe atomistul **Petre Șandru** (2), ori pe cîntăreața **Mihaela Mihai** (3) este totodată o rară plăcere.

Trăind cu emoție evenimentul, un grup de copii din corul Palatului pionierilor (4) așteaptă să li se dea cuvîntul... după **Florin Piersic** (5).

Cea mai tînără deputată a Marii Adunări Naționale, prof. **Steliana Cazacu** (6) evocă începuturile mișcării pionierești.

O cunoștință «veche»: fosta pionieră **Mihaela Peneș** (7).

«Cutezătorii» își exprimă recunoștința față de toți cei care au răspuns invitației sale, făcînd ca sărbătoreasca întrunire să fie o reușită (8).

Pentru albumul dumneavoastră, participanții s-au fotografiat în parcul Palatului pionierilor (9).

9

ANUL 20 AL

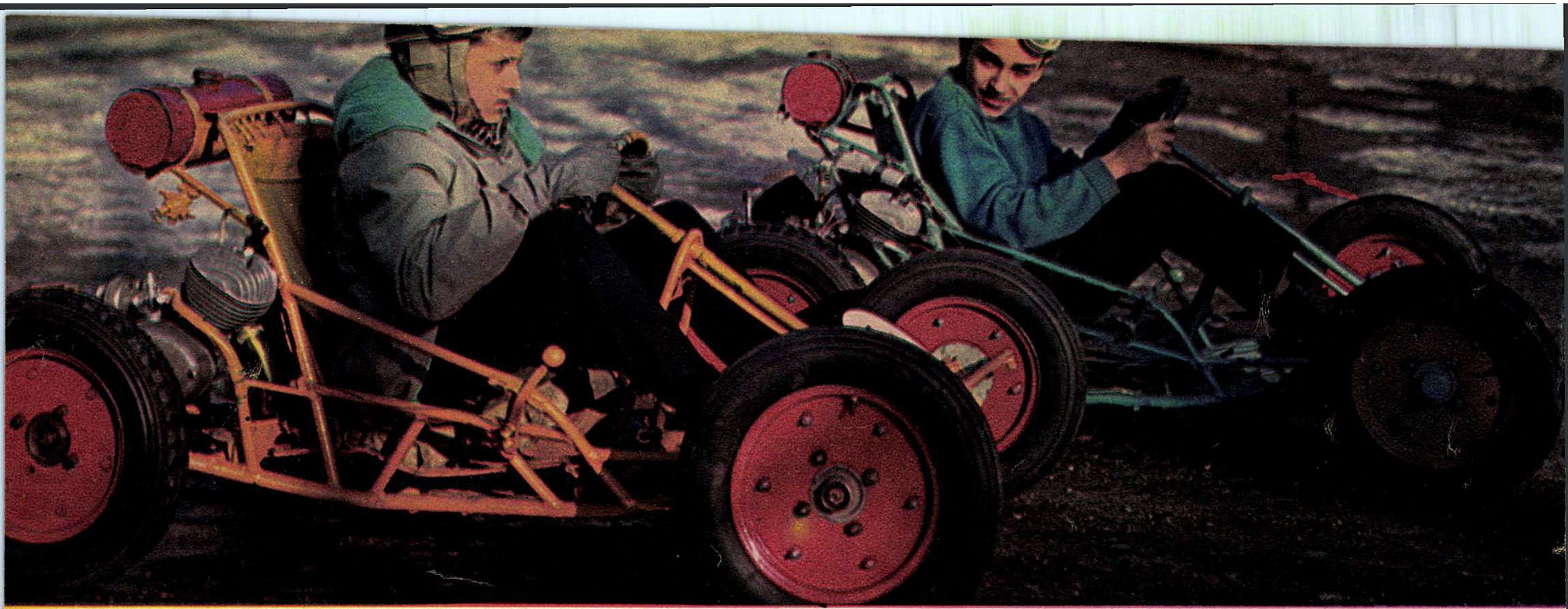

2

În al 20-lea an de la înființarea Organizației pionierilor din țara noastră, activitatea, efervescența creatoare sînt mai bogate decît oricînd. O activitate care cuprinde acțiuni de-o mare diversitate, caracterizate de entuziasmul vîrstei celor ce o desfăşoară, dar mai ales pline de inițiative frumoase, de fantezie, de îndrăzneală şi de-o nerăbdătoare dorință de cunoaştere, de autoperfecționare în toate domeniile. Dintre numeroasele exemple asupra cărora ne-am fi putut opri, noi am ales doar cîteva care, prin amploarea lor, prin ecoul deosebit pe care l-au stîrnit în sufletul celor mai tineri cutezători ai patriei, ni se par a simboliza cel mai bine ceea ce noi numim pe scurt: anii frumoşi ai pionieriei.

Pe urmele eroilor

Istoria emoționează toate vîrstele, atît prin evenimentele sale, cît şi prin eroii de neuitat pe care i-a dat. Se pare însă că pionierii țin să nu se mai rezume la litera tipărită, ilustrațiile şi explicațiile profesorilor. Ei vor să vadă trecutul «cu ochii lor», să-l pipăie «cu mîinile lor». Vor să descopere, acolo unde e posibil, noi mărturii, să evoce faptele mărețe ale istoriei. Şi-atunci pornesc la drum. Mai puțin ca excursionişti şi mai mult ca cercetători. Şi iată-i la Ghelar, în zilele noastre.

4

3

5

6

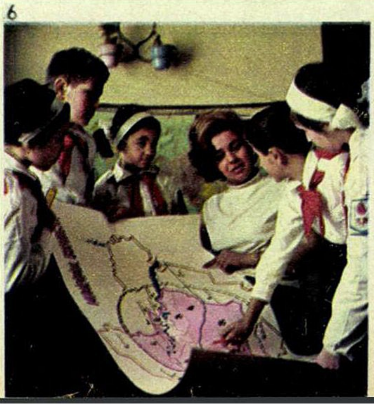

CRAVATELOR ROȘII

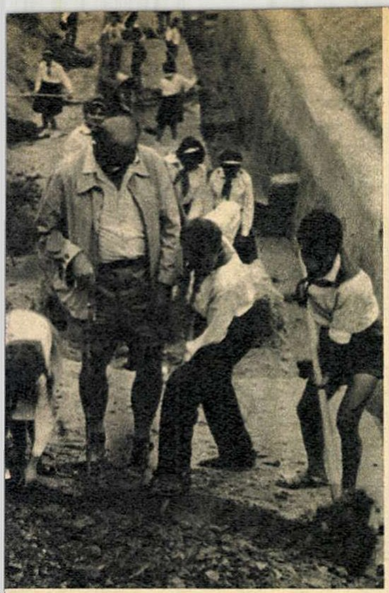
7

pe daci și pe romani, pe Decebal și pe Traian, rod al cunoștințelor și al fanteziei pionierilor de-aici, înfruntîndu-se din nou după aproape 2 000 de ani. Și iată-i pe pionierii prahoveni (cîteva mii dintre ei) umblînd **«Pe urmele insurecției armate în județul nostru»**, **«Pe urmele detașamentului de partizani Bucegi»** și **«Pe urmele haiducilor»**. Și iată, după atîtea secole, aprinzîndu-se în noapte focuri simbolice, evocatoare, pe crestele unor dealuri vasluiene, pe care pionierii de-aici le-au identificat ca fiind înălțimile de pe care, în timpul lui Ștefan cel Mare, se vestea apropierea primejdiilor. Iată, în sfîrșit, o expediție a pionierilor sibieni pornită **«Pe urmele lui Mihai Viteazul»**, cu scopul mărturisit de-a dezlega cîteva taine care mai învăluie figura legendarului domnitor. Întîlnirile cu istoria se dovedesc fermecătoare (foto 6 și 8).

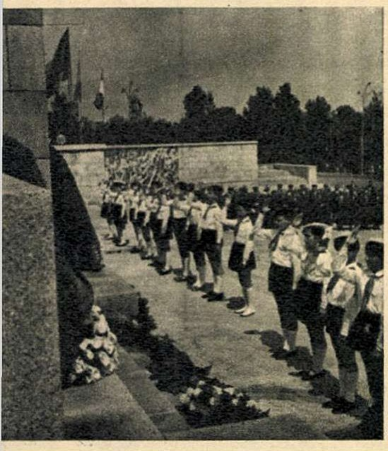
8

9

Căutătorii de comori

Lîngă Ocnele Mari se sapă. O muncă delicată, care cere nu numai efort fizic, ci și răbdare, finețe, pricepere. Pentru că, deși pămîntul acela pare a fi ca oricare altul, el ascunde adevărate comori. O bună parte din străvechea așezare scitică de la Buridava a fost scoasă la lumină de către arheologi profesioniști, dar și de către cei amatori, pionieri din Vîlcea, care continuă și în prezent acțiunea **«Citind în cartea străbunilor»**. S-a săpat și se va săpa din nou și-n Munții Orăștiei. Pentru că aici își are domeniul de cercetare o expediție pionierească din Deva care, sub îndrumarea istoricului Hadrian Daicoviciu, se află **«Acasă la daci»**. În școli se înjghebează muzee în care pionierii adună, c-o sîrguință demnă de laudă, tot felul de comori: geologice, arheologice, etnografice, zoologice, tehnice. Muzee ca acelea din satele Orăștioara de Sus, Păuliș, Leul, Temeșești dovedesc încă o dată că moștenitorii știu să-și prețuiască înaintașii (foto 7).

Spre cosmos nu numai cu gîndul

Reținem un fapt, de data aceasta de natură... cosmică: la concursul **«Minitehnicus»**, organizat de revista noastră, din cele peste 1 200 de lucrări trimise de pionierii din întreaga țară, o mare parte au fost rachete, rachetoplane și chiar o... farfurie zburătoare, toate în stare de funcționare. Și mai adăugăm încă unul: de vreo doi-trei ani încoace se desfășoară, în fiecare vacanță de vară, în cîteva localități din țară — Mamaia, Tîrgoviște, Suceava ș.a. **mari concursuri de rachete și rachetoplane**, la care iau parte sute de pionieri și elevi, pasionați și pricepuți constructori. Rachetele lor, încă mici deocamdată, n-au forța necesară pentru a se desprinde de gravitația terestră. Așa că, după cîteva sute de metri de zbor spre înalt, se-ntorc iarăși la... bazele de lansare. Totuși, despre acești mici și îndîrjiți constructori, care de la un an la altul realizează performanțe mai bune, se poate spune că nu zboară spre cosmos numai cu gîndul. Și, în perspectiva timpului, realitatea aceasta cîntărește greu (foto 11). Dar mîinile acestor mici meșteri sînt în stare să înjghebeze și obiecte deosebit de delicate, precum chitarele sau viorile de pildă (foto 9).

2 500 000 de artiști pe scenă

Scenele, toate cîte sînt, de la cele din școli și cămine culturale pînă la cele din marile săli de spectacol ale Capitalei, îi cunosc și îi primesc pe copii cu ospitalitatea acordată tuturor inițiaților în arta cîntecului, a dansului, a teatrului. **«Festivalul cultural-artistic al pionierilor și elevilor»**, inaugurat încă în anul școlar trecut și încheiat în aceste zile, a adus pe scenă un impresionant număr de mici artiști amatori, emoționanți descoperitori și transmițători ai tradițiilor cultural-artistice ale poporului nostru (foto 2, 3, 4 și 10).

10

11

Oamenii care sfințesc locul

Pionierul care tocmai a rezolvat o problemă de matematică, pregătindu-se pentru olimpiadă, cel care abia s-a întors dintr-o lungă excursie făcută, de pildă **«Pe drumul aluminiului»** sau a terminat de construit o rachetă, fetița care abia a sosit de la lecția de pian sau de balet — este capabil (și cît e de firesc să fie așa!) să-și schimbe în trei minute hainele bune cu altele mai vechi și să mînuiască grebla, roaba sau hîrlețul pentru amenajarea unui teren sportiv, să sădească un pom sau o floare. Stau mărturie cele cîteva milioane de pomi și arbori plantați de ei în **«Săptămîna primăverii»**, sutele de hectare de spații verzi pe care le-au amenajat, din ce în ce mai numeroasele concursuri județene intitulate **«Școala noastră ca o floare»** și **«Cea mai frumoasă bază sportivă»** (foto 12).

12

Trupuri de oțel

Ei bine, oamenii mari, părinții acestor copii, pot fi un pic invidioși pe ei. Pentru că, la vremea lor, ei nici nu prea auziseră, ne cum să participe, la «tururi cicliste ale județelor» ori chiar «ale... Europei», la «raliuri de carturi», la «expediții cu bărcile pe firul apelor», la «drumeții și tabere în corturi». Or fi bătut și ei mingea, or fi practicat și ei vreuna din disciplinele sportive. Dar la competiții de asemenea amploare cum sînt cele două **Cupe «Cutezătorii» la patinaj artistic și de viteză, «Cupele pionierului» la baschet, gimnastică, volei, handbal, fotbal etc.** desfășurate cu mii și mii de concurenți, **«Concursurile de orientare turistică»**, așa cum e, de exemplu, **«Cupa Branului»** cu siguranță că n-au avut ocazia să participe, ele făcînd parte din arsenalul sportiv al pionieriei (foto 1, 5 și 13).

CONSTANTIN DIACONU

13

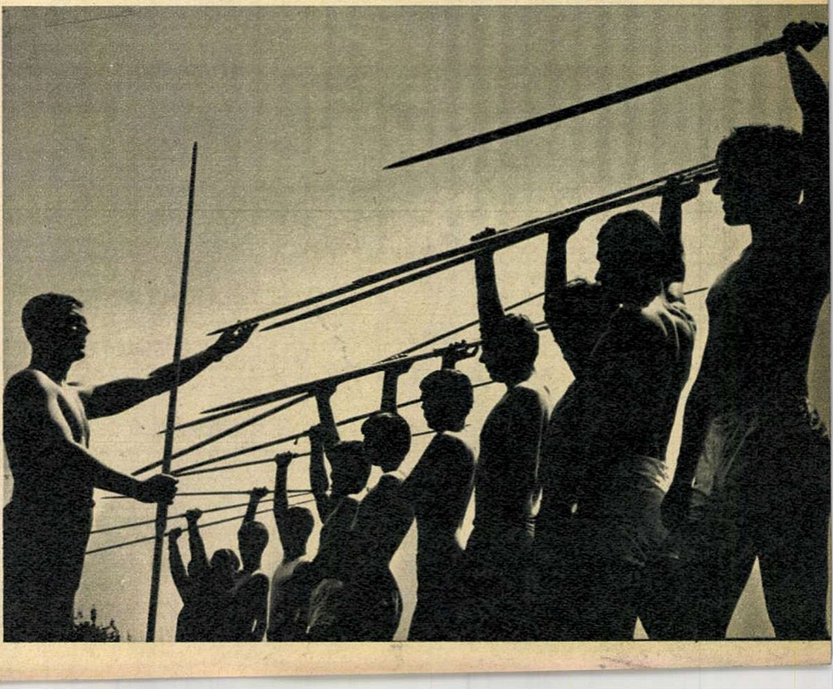

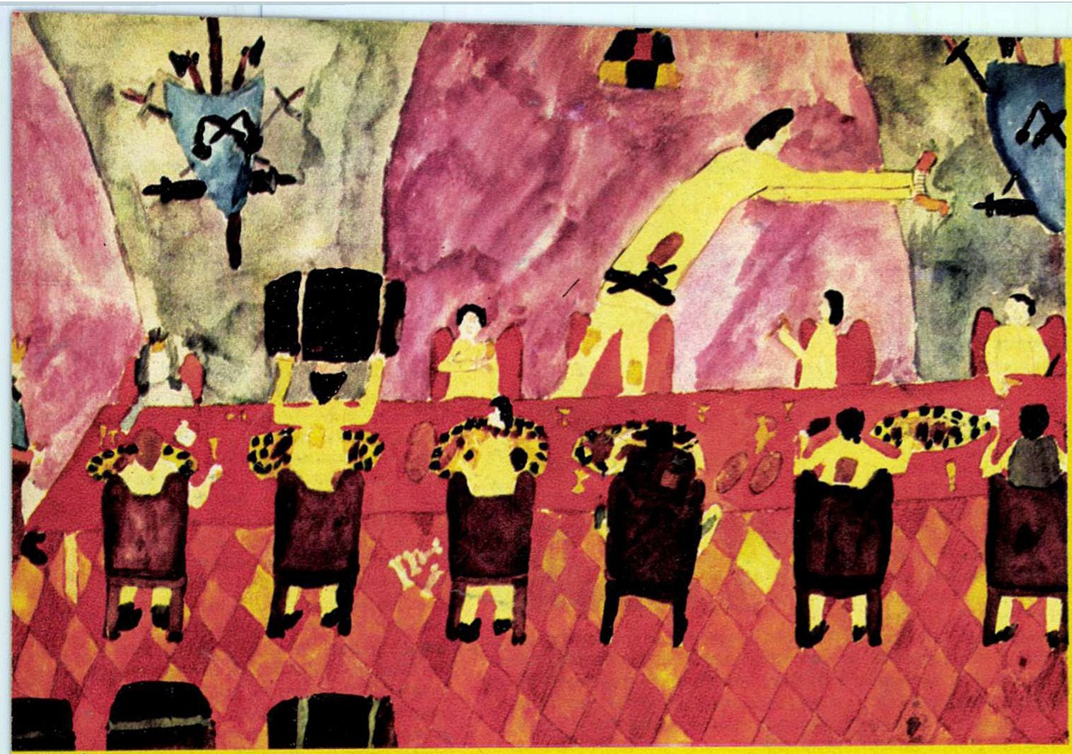

1

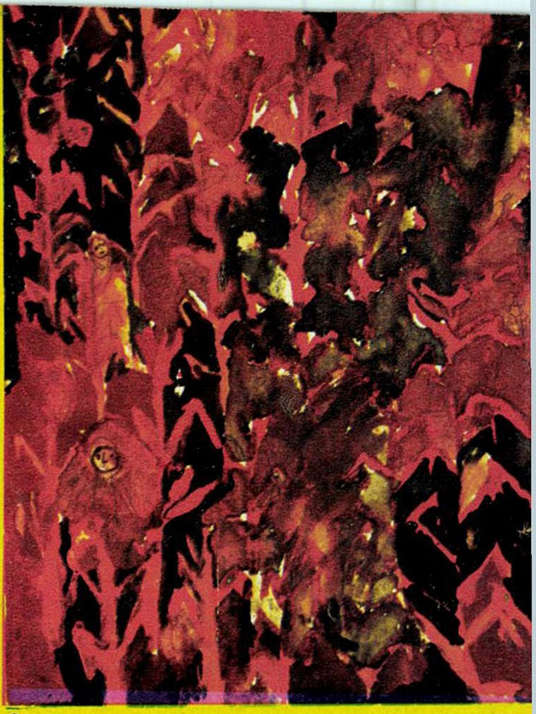

2

Galeriile de ARTA

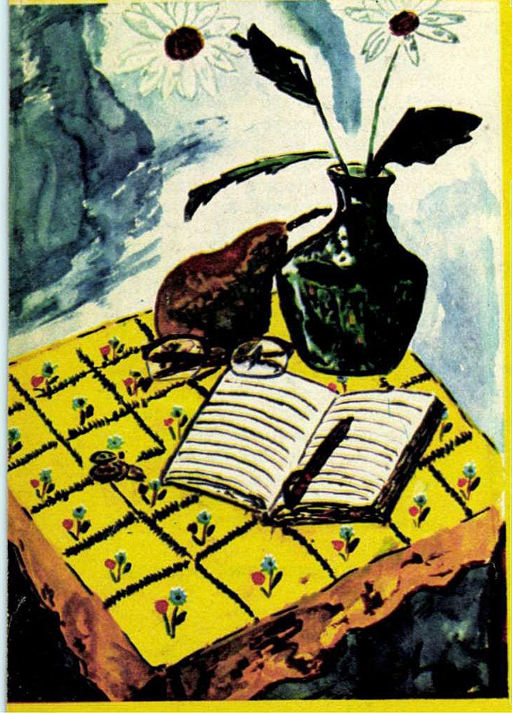

5

Lansind, în cinstea Zilei pionierilor, Concursul de desene care a prilejuit apariția celor de față, Consiliul Național al Pionierilor a fost convins, ca și revista noastră, că el se va bucura de un ecou deosebit. Larga participare la concurs însă a fost surprinzătoare, depășind cele mai frumoase așteptări.

Ne face o deosebită plăcere să evidențiem în numărul de față participarea unor colective școlare sătești care ne-au bucurat privirile cu încîntătoare jocuri de culori. Sînt copiii de la Școlile generale din Bolintinul din Vale și Vulturești, ale căror preocupări pentru expresivitatea artistică pot fi judecate și prin reproducerile din aceste pagini. De asemenea, participarea școlilor din Vulcan și Mărtănuș se înscrie pe aceeași linie a pasiunii pentru frumos.

4

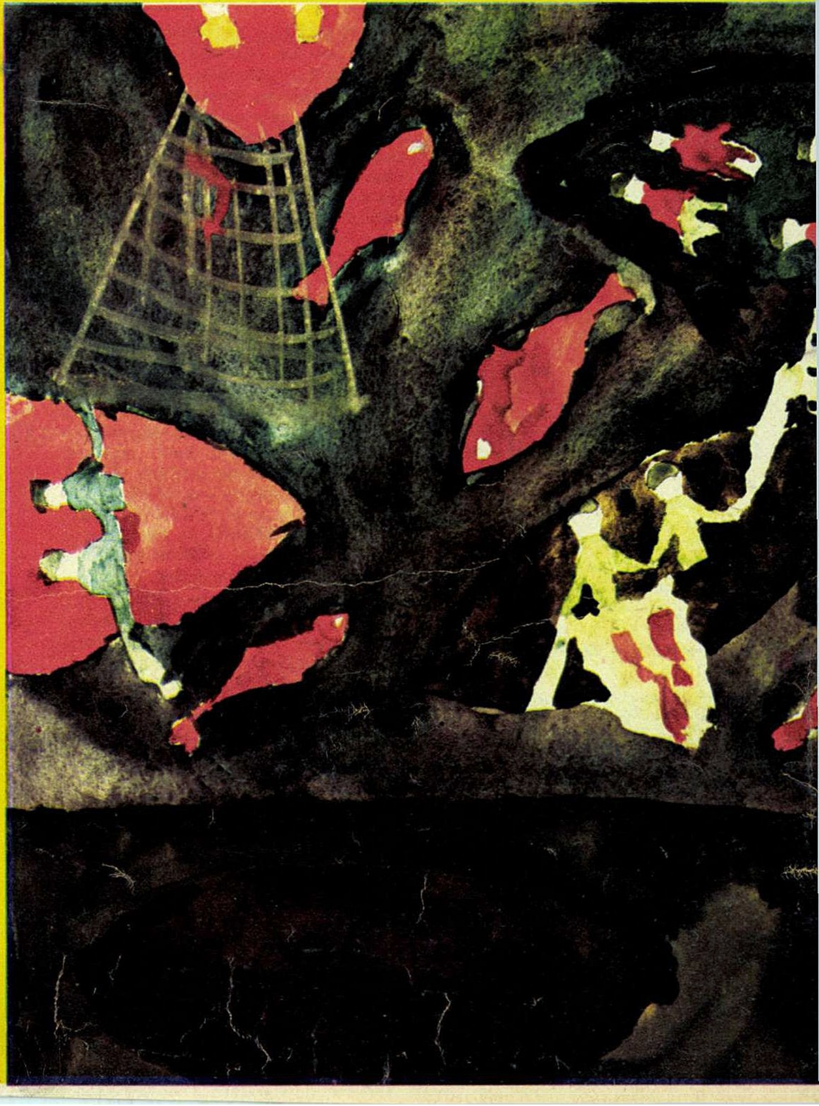

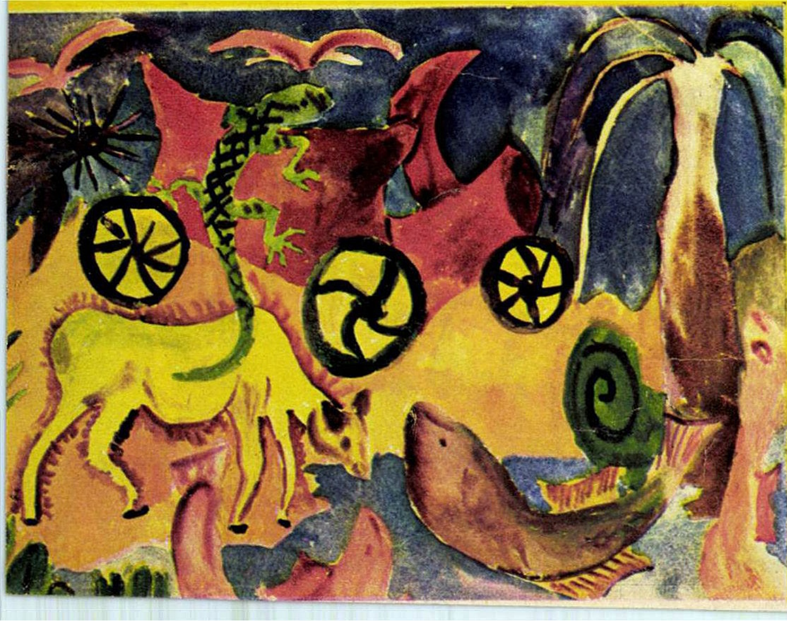

6

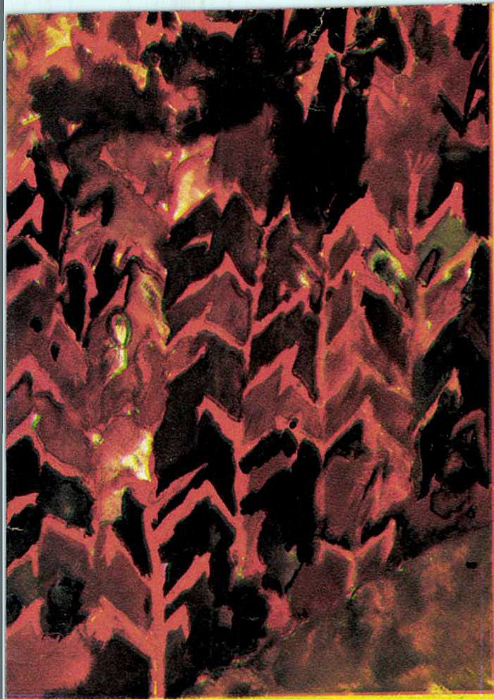

3

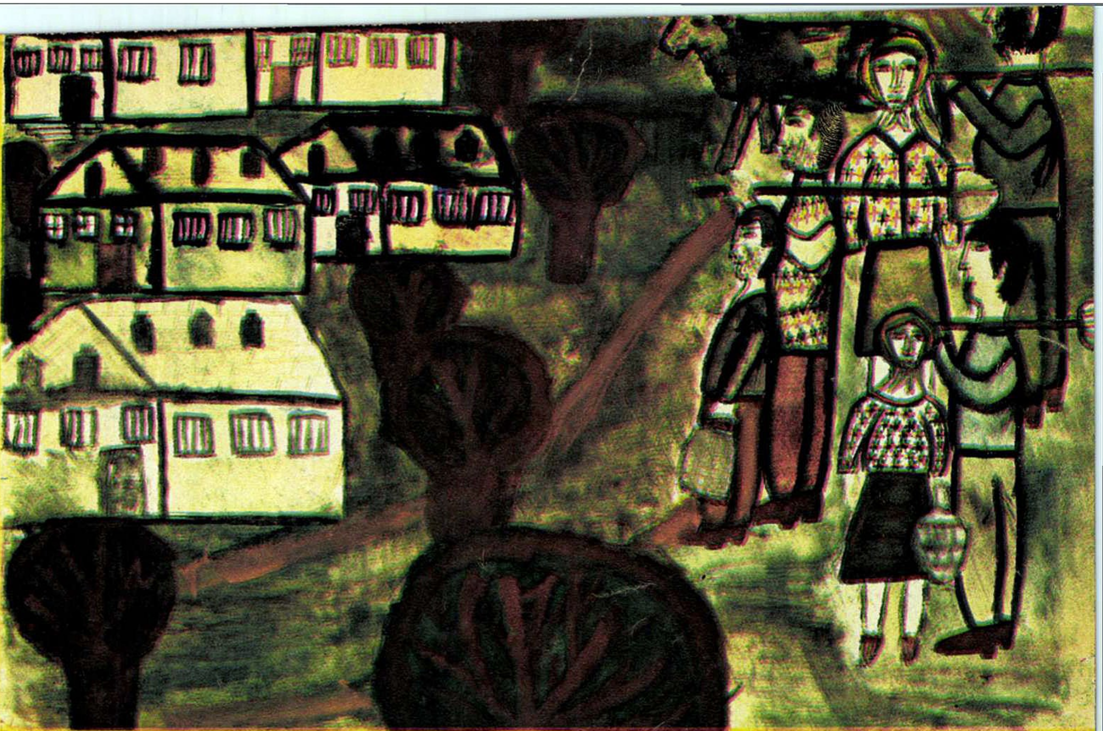

„Cutezătorii"

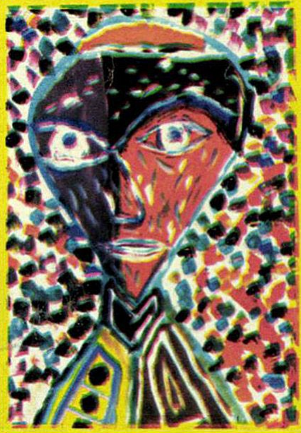

7

În cadrul Galeriilor noastre, Şcoala generală din Bolintinul din Vale, judeţul Ilfov, prezintă:

1) «Poveste» de Ştefan Marian, cl. a VI-a.

2) «Cules de porumb» de Foaie Marioara, cl. a VI-a.

3) «Plecare la cîmp» de Gheorghe Elena, clasa a VI-a.

4) «La pescuit» de Enache Maria, cl. a V-a.

●

5) «Flori» de Böhm Ernö, Şcoala generală din Vulcan.

6) «Peisaj» de Biró Ágota, Şcoala generală din Martănuş, jud. Covasna.

●

Şcoala generală din Vultureşti, judeţul Argeş, prezintă la rîndul ei:

7) «Portret» de Băcescu Mihai, cl. a V-a.

8) «Glastra roşie» (detaliu) de Balu Maria, cl. a V-a.

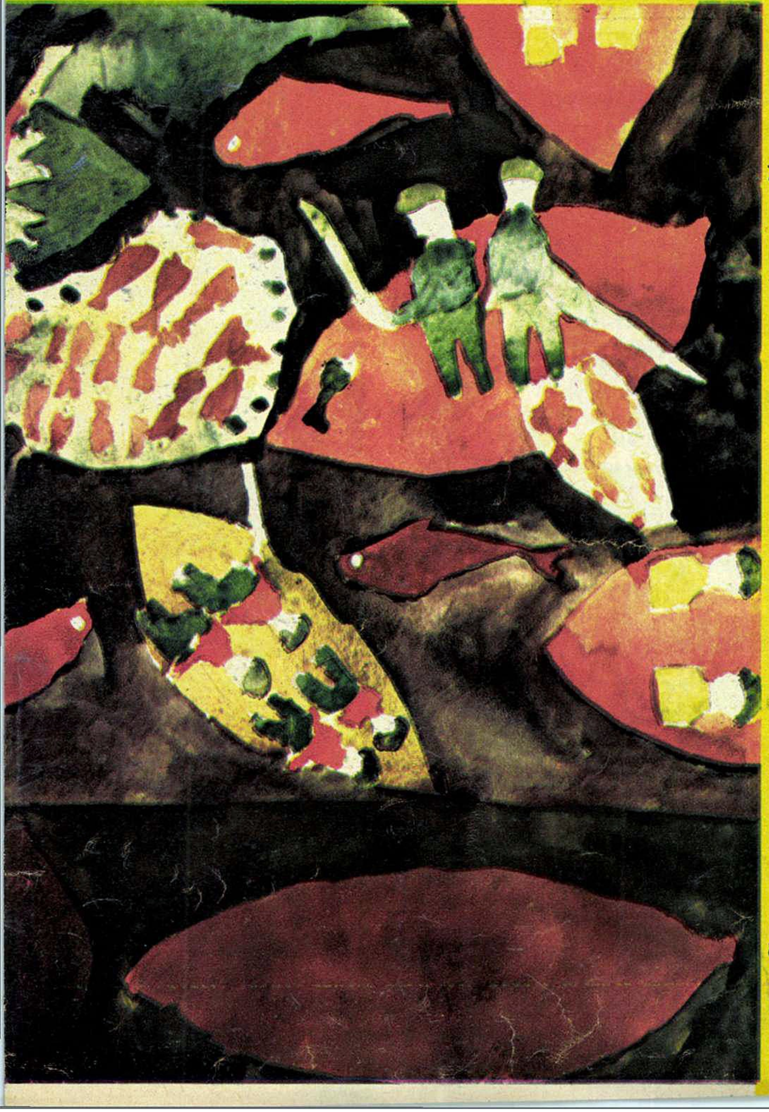

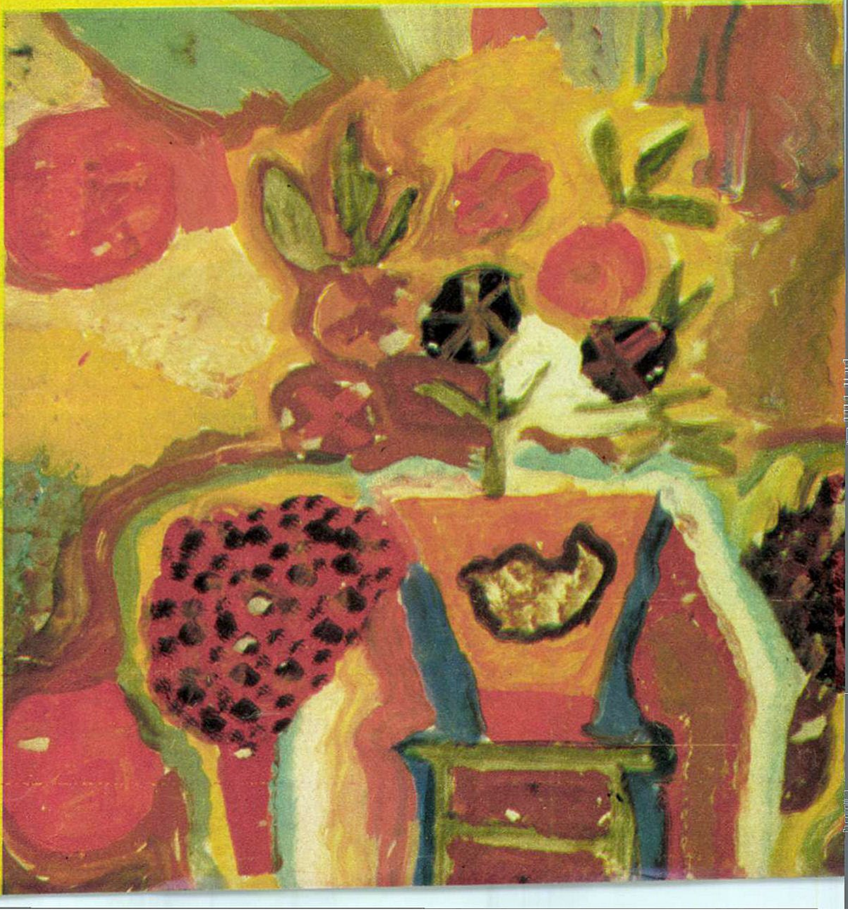

8

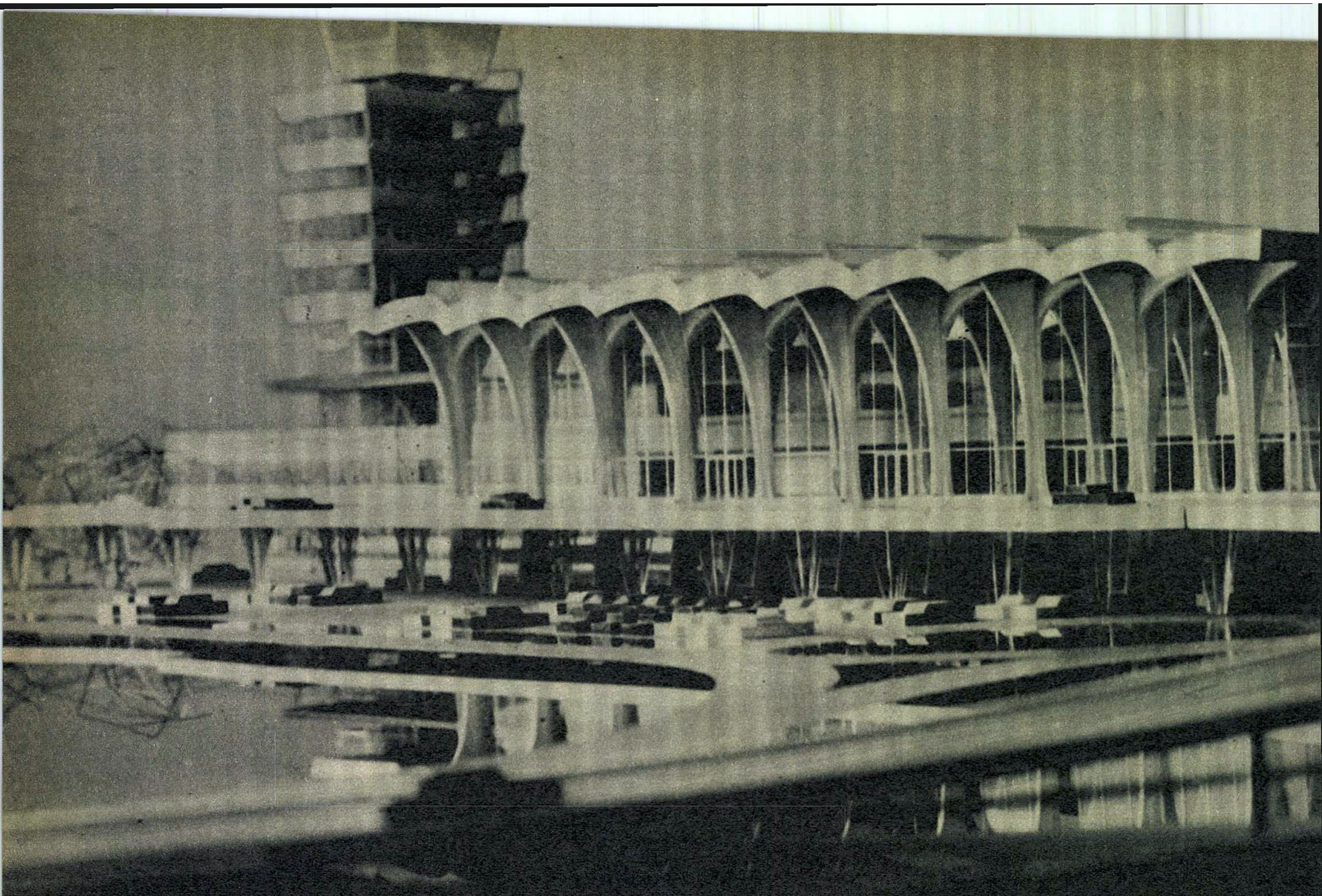

Aeroportul internațional BUCUREȘTI

25 DE ANI...
O CLIPĂ ÎN PERSPECTIVA MILENIILOR, ÎN RESPIRAȚIA GEOLOGICĂ A PĂMÎNTULUI.
ÎN VIAȚA PATRIEI NOASTRE ÎNSĂ, CEI 25 DE ANI CARE AU TRECUT DE LA ELIBERAREA ȚĂRII ECHIVALEAZĂ CU TRANSFORMAREA EI FUNDAMENTALĂ.
ÎN 25 DE ANI, SUB SOARELE SOCIALISMULUI, ROMÂNIA A TRECUT LA ÎNFLORIRE NAȚIONALĂ ȘI RENAȘTERE MODERNĂ A ECONOMIEI. EA SE AFLĂ ÎN PLINĂ ASCENSIUNE PENTRU ATINGEREA CULMILOR CIVILIZAȚIEI MATERIALE ȘI CULTURALE ALE TIMPULUI NOSTRU.
SUB TITLUL FLUXUL MARILOR CREATII, *REVISTA «CUTEZĂTORII» ÎȘI PROPUNE SĂ ADUCĂ SUB OCHII CITITORILOR SĂI, ÎN ACEASTĂ VARĂ DE MARE EFERVESCENȚĂ CREATOARE PENTRU ÎNTREGUL NOSTRU POPOR, ÎN CINSTEA CELUI DE AL X-LEA CONGRES AL PARTIDULUI ȘI A CELEI DE A 25-A ANIVERSĂRI A ELIBERĂRII PATRIEI, ACELE LOCURI DIN ȚARĂ ÎN CARE SE RIDICĂ CELE MAI IMPRESIONANTE CONSTRUCȚII ALE ULTIMILOR ANI. LOCURILE CARE, PRIN DINAMISMUL CELOR 25 DE ANI PE CARE-I CINSTEȘTE ROMÂNIA SOCIALISTĂ, REPREZINTĂ MÎNDRIA MUNCII ȘI A VISURILOR NOASTRE ÎNARIPATE.*

FLUXUL MARILOR CREAȚII

-XXV-

Mașina rulează încet pe șoseaua București-Otopeni și, cu toată agresivitatea primăvăratică a pădurii pe lîngă care trecem și care nu-și cruță forțele să ne amețească cu mirosul de iarbă crudă, ne îndreptăm spre kilometrul 18 din acest drum. Adică spre locul unde, nu peste multă vreme, se va înălța cea mai frumoasă poartă a României: Aeroportul Internațional București.

Cînd am trecut pe lîngă aeroportul Băneasa, un avion Caravelle se pregătea de decolare. L-am salutat în gînd, însoțindu-l cu melodia lui Gilbert Bécaud despre aeroportul Orly.

Dar, ciudat. Melodia mi-a rămas cu frumusețea și nostalgia ei. Deși e foarte devreme, dimineața, oamenii de prin preajma șantierului se pare că nu prea sînt obișnuiți cu somnul. E forfotă. De fapt, forfotă e un fel de-a zice, pentru că, pretutindeni, ridicînd praful cît mai sus, trec, în toate direcțiile, mașini, camioane, basculante. Oamenii sînt toți la locurile lor. Pe șantiere de obicei este zgomot. Aici e atîta liniște... Însoțitorul meu, tovarășul Hrior Cornel, îmi spune că este din Sighetul Marmației și că a lucrat și pe șantierele de la Corbeni și Lotru. I-a plăcut la Corbeni pentru organizarea de ceasornic a șantierului. Îmi place să-l ascult pentru că și eu am fost la Corbeni. Cunosc bine locul. Chiar locul unde-a lucrat el: în subteran, pe fundul lacului de acumulare... Ce mult timp mi se pare c-a trecut de-atunci...

Mergem pe pista de aterizare, lungă de aproape 4 km și lată de 60 de m, pe care vor putea ateriza și avioane de tipul Concorde sau TU-144. Deocamdată pe-aici circulăm noi și, foarte des, basculante, mașini. Ne-am oprit în drum pe la aerogara de mărfuri, pe la depozitul de combustibil cu o capacitate de 12 000 tone, adevărat institut de cercetări, cu laboratoare de determinări pentru carburanți și lubrifianți. Pe pistă oprește o mașină și ne ia pînă la aerogara centrală, foarte aproape de terminare. Silueta sa masivă și — paradoxal! — grațioasă se conturează cu precizie de la o zi la alta. Urcăm, parcurgem diferite nivele, vedem cum se fixează plăcile de marmură. La un moment dat, undeva în stînga, țîșnește o scară ce pare suspendată între un etaj și altul, aparent fără nici un punct de sprijin. O scară interioară ce șerpuiește, văzîndu-și de urcuș. Firește, mă reped spre ea și urc. Deasupra noastră e cerul, de jur-împrejur panorama uriașă, pe kilometri întregi, a șantierului. Din machete vedeam și nu prea conturul viitorului aeroport. De aici, de sus, totul se precizează, totul este la locul său.

Și turnul de control, înalt de 45 m, e aici, aproape de mine. E de ajuns să fac cîțiva pași și sînt lîngă el. De sus pista se vede clar, ca o linie vectoare polarizînd toate punctele aeroportului. Nu-i nevoie să închid ochii ca să văd aievea balisajele luminoase care vor mărgini pista sau reflectoarele încastrate pe pistă care vor crea iluzia unei tapiserii luminoase. Nu! Deși e soare mult — sau tocmai de aceea! — sutele de becuri sînt prezente și-și fac datoria. Deodată, ca și cînd cineva a apăsat pe o manetă, becurile s-au stins și cele trei sisteme de semnalizare auditivă au intrat în funcțiune. Nu toate trei deodată, ci pe rînd. Întîi radiofarurile, apoi radiogoniometrele și în sfîrșit radarurile care călăuzesc aterizarea și decolarea avioanelor...

Coborîm la nivelele inferioare și din grădina interioară — care se plantează acum — urmărim, prin plafonul descoperit, albastrul fără nori al cerului. Și mă gîndesc la cei peste 1 000 000 de pasageri anual care vor fi aici, ca și mine acum, pentru a veni sau pentru a pleca. Ei vor privi cerul din cu totul alte motive. Vor fi grăbiți sau, poate, vor fi bucuroși c-au sosit la noi, în România.

Și atunci — ca și în cîntecul lui Bécaud — spicherițele vor anunța, neapărat în limbi străine, că avionul X va ateriza sau decola peste cîteva minute. Pasagerii pentru... sînt rugați să...

La aeroport ca și la gară te simți ca la poarta unei țări sau a unui oraș. Aici, la Otopeni, vor avea loc 36 de aterizări-decolări pe oră, ceea ce ar veni cam un avion sosit sau plecat la nici două minute interval. La fiecare două minute, încă tulburați de fiorul altitudinilor sau gata să-l guste, ambasadorii continentelor vor spune în gînd: Bun găsit, București... La revedere, București!

ELENA SKIBINSKI

MANUSCRIS

Acad. ZAHARIA STANCU despre căutătorii de comori de pe plaiurile teleormănene

Răsfoiesc cu emoție paginile culegerii de folclor realizată de Consiliul județean al Organizației pionierilor din Teleorman. O emoție alcătuită din vechea dragoste pentru ținuturile natale, pentru comoara poeziei populare, din vechea și noua dragoste față de generațiile de mîine, cele ale viitorului nostru. Am cunoscut Teleormanul cînd eram de vîrsta pionierilor care au contribuit la acest volum, cu un pămînt ars nu atît de soarele crud al sudului, cît de vitregia vremurilor. Copii frumoși, cu păr bălai și cu ochi albaștri, cu păr negru și cu ochi de cărbune, — îmbrăcați cu zăbune cenușii, peticite, grele, cu picioarele desculțe acoperite de pulberea verilor sau de noroiul înghețat al toamnelor. Copii fără știință de carte, cu puține bucurii, printre care baladele, doinele, cîntecele haiducești erau singurele sclipiri de lumină, de poezie și de speranță în întunericul satelor din Teleorman. Ca și ei, le-am ascultat, le-am învățat pe dinafară, le-am păstrat în memorie, în minte și în suflet. N-am uitat melodia poeziilor populare, aspră, realistă și naivă în același timp, dar întîlnirea cu ea mă emoționează. Unele teme sînt veșnice: sentimentul însingurării, melancolia dureroasă a celui înstrăinat, amărăciunea tristă în fața morții, dorul, dragostea, exprimate cu sinceritatea, de nimic alterată, a creatorului popular, cu imaginile lui proaspete, apropiate de pămîntul negru al ogoarelor, de iarba cîmpului și de frunzișul pădurii. Veșnicia acestora capătă un sens nou în ochii noștri, a celor de azi, — un înțeles plin de optimism și de încredere în prezentul și în viitorul nostru. Altele dintre temele acestei culegeri de folclor îmi reamintesc de tradițiile de luptă ale poporului nostru, ale țărănimii noastre: cîntece de haiducie, cîntece ale răscoalelor populare, balade despre eroi populari ca Miu haiducul, Iancu Jianu sau Radu. Toate, dovezi ale faptului că pe pămîntul dintre Olt și Dunăre lupta pentru libertate a fost întotdeauna vie, îndrăzneață, crîncenă, și că, nu fără temei, în 1907, înfruntarea dintre țărănime și clasele exploatatoare a fost aici dintre cele mai puternice. În culegere, folclorul nou ocupă un loc însemnat: izvorul creației populare n-a secat odată cu răspîndirea peste tot a științei de carte, a dragostei pentru literatură și pentru cultură. El a devenit mai limpede, mai curat, s-a îndreptat spre temele vieții noi, luminoase, contemporane.

Însuși stilul versificației, imaginile merită pe deplin a ne reține atenția, ca un semn că literatura populară, transmisă încă din gură în gură, se află într-o permanentă înnoire, nu numai de conținut, ci și de formă. O versificație mai liberă decît cea tradițională, rime sau asonanțe neașteptate, îmbogățirea vocabularului poetic cu termeni moderni arată fără doar și poate influența literaturii scrise asupra celei orale.

Acum cincizeci sau chiar treizeci de ani, apariția unui volum de folclor cu contribuția copiilor nu ar fi fost cu putință nici în Teleorman, nici în altă parte a țării noastre. Teleormanul a cunoscut cîțiva pasionați și dezinteresați folcloriști: Țapu Nicolae, Ion Ionescu, Mîndreanu, Florian Cristescu, Apostolescu, Adameșteanu, Nour, Florea Drăghici ș.a. Astăzi, lumina a fost preluată, ca anticele ștafete, de mîini mai tinere, dar la fel de pasionate. Mi-i închipui pe pionierii și elevii Teleormanului, cu caietele și cu creioanele în mîini, notînd grijulii doinele, baladele, cîntecele haiducești auzite din gura părinților și bunicilor, recitîndu-le, transcriindu-le pe curat. Mi-i închipui pe îndrumătorii lor, — membrii ai Consiliului județean al Organizației pionierilor și profesori, — controlînd exactitatea celor notate, corectînd la nevoie, explicînd cu dragoste înțelesul profund al poeziei noastre populare. Și, mai ales, mi-i închipui pe toți cei care au muncit și au pus suflet pentru ca volumul să vadă lumina tiparului răsfoind paginile proaspete, cu miros de cerneală tipografică, ale «Izvorului fermecat».

IZVOR
FERMECAT

CULEGERE DE FOLCLOR
REALIZATĂ DE CONSILIUL
JUDEȚEAN AL ORGANIZAȚIEI
PIONIERILOR–TELEORMAN

Publicăm în paginile de față cîteva dintre lucrările prezentate în cadrul Concursului literar al pionierilor și școlarilor organizat de Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

Țărăncuța

Cînd am intrat în atelierul sticlarului
Am văzut
Lîngă balerine îmbătrînite,
Lîngă copaci ruginiți de timp,
Lîngă bibelouri acoperite de praf
Și lîngă orologiul cu pendula
De sticlă,
Am văzut
O țărăncuță de pămînt
Fără picioare și mîini,
O țărăncuță de pămînt

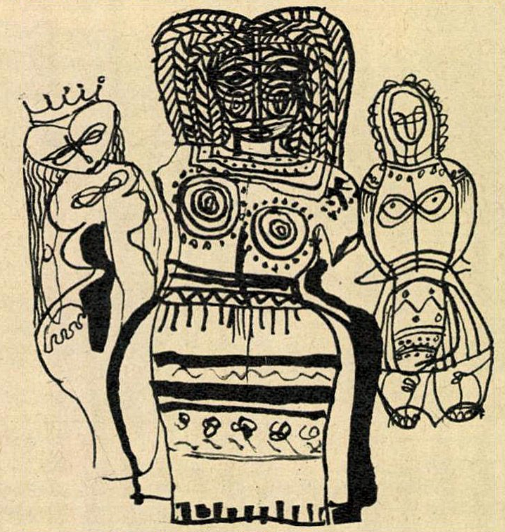

Ce plîngea și rîdea
Și parcă strica echilibrul
Tăcerii ce ațipise
Printre bibelouri...
Sticlarul mi-a spus:
«Din țărăncuța asta
Rup, de fiecare dată
Cînd un bibelou crește
Din mîinile mele,
Cîte o bucățică
Pe care o amestec
Cu sticlă topită.
Și în fiecare din bibelouri
Trăiește pămîntul.

Pămîntul frămîntat în picioare,
Pămîntul ce-l simți curgînd
În vînt, în floare,
Pămîntul frămîntat de mîini,
Pămîntul sărutat.
Pămîntul bătrîn de tristețe
Și bucurii...

Pămînt în care ne facem pămînt
Si din noi cresc albăstrele...
Și fiecare din bibelourile mele
Imbătrînește
Cînd amestec sticla topită
Cu o bucățică de țărăncuță...
Așa mi-a spus sticlarul.
Atunci, o lacrimă i-a căzut
Din ochi-i de sticlă vii
Și s-a amestecat cu bibeloul
Ce creștea din mîinile lui...

BEJAN ANCA cl. a VIII-a,
Șc. generală nr. 7, Brăila

Primăvara

Beau iarna din ulcioarele vechi ale solstițiului.
Un fulg obsedant îi lipsește sufletului.
În graba mea sparg ulcioarele,
Îmi scap printre degete,
Îmi scap printre iris și timpan,
În graba mea sparg ulcioarele
Si curg... și fulgul se preface în ghiocei.

VASILE POENARU, cl. a VII-a,
Șc. generală, com. Miloșești,
jud. Ialomița

MANUSCRIS

Vara tîrzie

Durerea ierbii secerate
de țipătul lunii
tremură cald.
În pletele albe, ucise,
plîng greierii
Plîng roțile carelor
Albastre de lacrimi. Și drum...
Cu aripă sîngerată

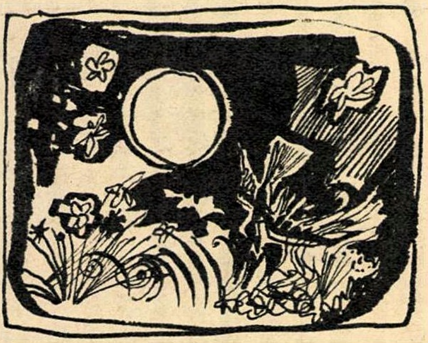

de nesomnul păsărilor
murmură vîntul.
Galbeni de frig
pîlpîie macii
spre bunul tîrziu.
Cu degete lunge
le scutură plînsul.
Cu țipăt de sînge
se-neacă
și rîde
spre stinsele ape,
bunul tîrziu.

MIHAI DRAGOMAN
Șc. generală nr. 3, Alba-Iulia

Veverița

Veverița
Care se dezleagă din venele răsăritului
Azi toată ziua a mirosit copacii
Ca pe niște vaduri ale vîntului
Și urmele de lacuri secate
Sub limbile lăstarilor
Și-acum în fugă
Își sărută picioarele de flăcări
Care incendiază aerul
Și coroana copacilor.

Aleargă, plăpînd,
Între bătaia ne-nvinsei tinereți
Fără povara umbrei
Și liberă rîde
Gravînd cu dinții
Pe cojile de nuci.
Ea trece desfăcînd frunzele
În evantalii de extaz
Și nu lasă urme ca șerpii
Și nici aerul pur din jurul păsării,
Ci numai frunzele
În evantalii de extaz
Sărutate pe dinăuntru.

FLOREA IFRIM, cl. a VII-a,
Șc. generală, satul Dunavățul de Jos,
com. Murighiol, jud. Tulcea

Vîrsta cu floare albastră

Există o vîrstă la care
Încercăm să dăm definiții
Cît de cît logice
Și la fel de posibile
Fericirii, vieții,
Prin tot felul de exerciții
Morfologice.

Există o vîrstă la care
Citim, tăinuiți «Floare-albastră»,
O vîrstă la care privim
O anume — și nu oarecare! —
Fereastră.
(Cronologic vorbind, cea dintîi).
C-or să vină și alte ferestre,
Dar ceva mai tîrziu,
Cîte una cu fiecare an,
Ba, — se-ntîmplă! —
Cîte două sau trei, simultan!
Există o vîrstă la care
Oftăm din senin, suferim
Absolut fără nici un motiv...
Vîrstnicii spun că iubim
Și zîmbesc, tulburați și absenți,
Nicidecum pentru noi,
Ci amintirii din ei
Care vine și-i cheamă-napoi.

Există o vîrstă la care,
e puțin caraghios, nu-i așa?
Și totuși fiecare din voi,
Dacă ar fi să se-ntoarcă la ea,
Fără nici o părere de rău
S-ar întoarce-napoi!

ȘTEFANIA GRĂDINARU, cl. a VIII-a,
Șc. generală nr. 62, București

Dor de părinți

Cu picioarele voastre
moștenite în călcîiul meu
calc desculță nisipul nemuritor
cu nepăsarea mea nemuritoare
peste corăbiile ce m-ar fi adus oricum aici
o dată cu istoria.
Chiar dacă nu m-aș fi născut niciodată din voi,
marinarii rătăcitori m-ar fi debarcat aici
ca să vă caut în munții Moldovei.

IULIA SECUREANU, cl. a VI-a B,
Șc. generală nr. 3, Piatra Neamț

Mîța care tună

Drept să vă spun, cînd văd cum aleargă anii și mă mînă fără voie din sălașul copilăriei, îmi vine să fac mai multe năstrușnicii, să mă satur de joacă, dacă voi putea, fiindcă e singurul lucru de care mă simt legat cu mii de fire și de care n-am să mă satur niciodată. De cîte ori o văd pe mama necăjindu-se de ghidușiile noastre, a mele și-ale fratelui meu las pleoapele în jos a pocăință și nu știu cum îmi vine s-o iau iar de la capăt, mai cu foc.

Și pentru că cea mai mare pasiune a mea este joaca, de joacă să vorbim.

Era într-o zi senină de vară, cu călduri mari și nici o adiere de vînt. Pale de căldură se împleteau prin curtea strîmtă, făcînd să se ascundă toate vietățile.

Cum stam pe o bucată de lemn, la umbra unei sălcii pletoase, cu prietena mea, mîța, îmi vine în gînd s-o fac să tune. Da, da, să tune! Numai ce-i leg o tinichea de coadă, așa, încet, să nu mă simtă, o netezesc frumos și cînd nu observă nimeni, fac să sune tinicheaua. Mîța se sperie și-o ia la fugă.

Zgomotul produs și spaima vietății i-a stîrnit pe toți din ascunzători și, uitînd de soare și de căldură, ieșeau buluc să vadă de unde vine tulburarea. Mama, crezînd că tună, a început să se închine, smerită zicînd:

— Ad-o doamne!

În clipa aceea mîța zăpăcită de zgomot se aruncă printre picioarele mamei. Eu încremenisem sub salcie crezînd că iar iese cu bătaie. Mama a prins lighioana, i-a luat tunetul și mi-a aruncat-o printre crengile pletoase zicînd:

— Lasă, că de data asta nu mai scapi tu... Am să te spun la toată lumea de ce ești în stare!...

La care eu i-am răspuns în gînd:

«Lasă, mamă, am eu grijă să fac una care să merite atîta osteneală!»

DAN PĂUN, cl. a IV-a,
Șc. generală nr. 8, Tecuci

CEAȘCA DE PORȚELAN

de **MIRCEA SÎNTIMBREANU**

Omul era trist. Mi se destăinuia descurajat, cu moliciune.

— Și cum îți spuneam, era una din acele dimineți proaspete de primăvară cînd, abia ieșit din casă, înalți privirea spre azur și parcă îți vine să zbori, să te înalți în aerul dens, material, care îți pătrunde prin toți porii... Sus, în văzduh, în zbor planat, cocorii exersau triunghiuri isoscele, iar vrăbiile se hîrjoneau pe zaplazuri, amețite de atîta soare. Am ieșit pe stradă... În prima curte, copiii, cu șorțulețe curate, stăteau la soare și citeau. Văzîndu-mă, s-au ridicat ca la un semn în picioare, m-au salutat voioși, apoi s-au așezat pe scăunele continuîndu-și lectura întreruptă. Alături, în altă curte, tocmai li se aducea gustarea. Copiii, vreo trei băieți, au mulțumit frumos și înainte de a se înfrupta din pîinea cu marmeladă au dat fuga la robinet și s-au spălat grijuliu pe mîini. De peste drum alți trei copii mi-au zîmbit făcîndu-mi semn cu mîna. Apoi unul dintre ei, cu degetul la buze, mi-a întins un bilețel pe care scria: «Vă rugăm să ne iertați că nu vă salutăm în gura mare, dar vecinul nostru, paznicul de noapte, abia s-a întors adineauri de la slujbă și doarme. N-am vrea să-l deranjăm....»

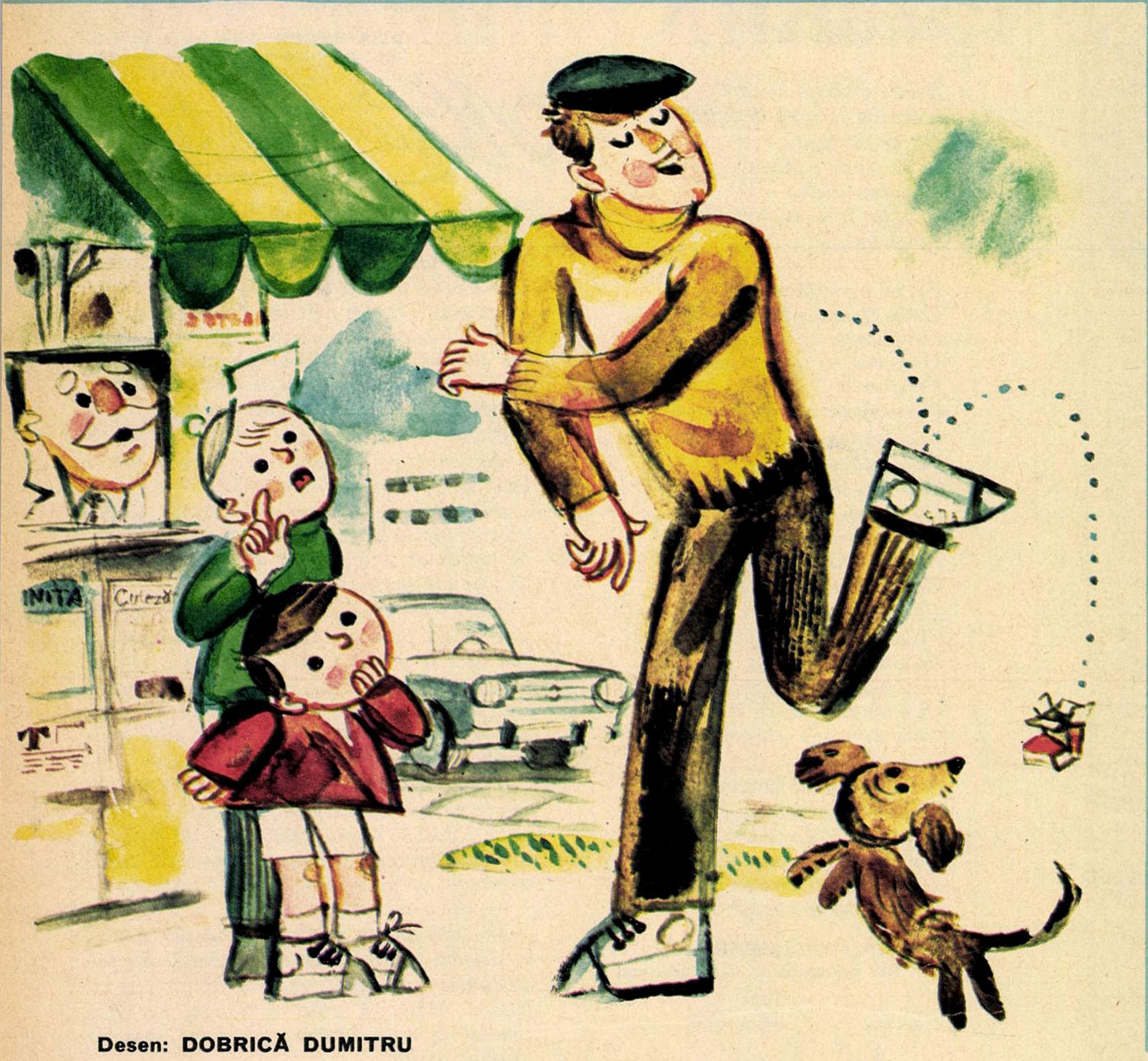
Desen: **DOBRICĂ DUMITRU**

— Frumos, foarte frumos! am exclamat, dar omul îmi curmă cu un gest de lehamite entuziasmul.

— Stai, ai răbdare, n-am isprăvit. La colț, cîțiva copii stropeau trotuarul încins, iar alții strîngeau în grămăjoare gunoiul. Un copil — probabil de pe altă stradă — trecu fluierînd cu o presiune demnă de o locomotivă. Copiii de pe trotuar i-au atras cu glas scăzut atenția că Gara de Nord n-a domiciliat niciodată pe strada noastră și că locomotivele rătăcite o pot găsi cu ușurință luînd tramvaiul 12...

— Frumos!

— N-am terminat, răbdare. În fața tutungeriei, un tînăr își aranja țigările în portțigaretul de piele. Băiatul tutungiului a admirat cîteva clipe cum își joacă pachetul mototolit întîi pe bombeu, apoi pe călcîi și cum îl expediază pe urmă printr-un «șpiț» drept în mijlocul străzii. De abia atunci s-a apropiat de eroul spectaculoasei exhibiții. L-am auzit: «Nu-i așa că dumneavoastră sînteți centrul înaintaș al naționalei noastre de juniori? O, de-ați ști de cînd doream să vă cunosc! Sînt profund emoționat. Știți, mi-am amînat plecarea la munte, duminică, doar ca să vă pot vedea în meciul de pe «23 August». N-am să uit niciodată fenta dumneavoastră din minutul 18, șutul dumneavoastră din minutul 25, golul pe care l-ați marcat în minutul 43, n-am să uit nimic din cele 90 de minute, dar nici Ordonanța de curînd afișată care la articolul 12 interzice murdăria străzilor...» Ei bine, centrul înaintaș s-a oprit din cursă, a făcut o mică întoarcere și — devenit pentru o clipă baschetbalist — a aruncat hîrtia... la coș.

— E minunat!

— Așteaptă, mă întrerupse omul, morocănos, nu mi-am isprăvit plimbarea. Am plecat mai departe în acea minunată dimineață. Nu mai știu cît de frumos era cerul, pentru că prea era frumos pe pămînt.

Pe podul Mihai-Vodă, niște copii, tot de pe strada noastră, mîncau semințe de floarea-soarelui, aruncînd cojile în apă.

— E singurul loc din București unde mîncăm semințe, mi-au spus, parcă vinovați.

— Splendid!

— Stai să vezi. M-am întors... Aspectul străzii era de nerecunoscut. La ferestrele larg deschise zîmbeau din glastre begonii și hortensii. La etaje, rînduite în balcoane, ghivecele cu mușcate alcătuiau adevărate grădinițe suspendate....

— De ce vă mirați? m-a întrebat un puști de la etajul doi care se străduia să aranjeze o lădiță cu cactuși pe pervaz. Așa procedăm în fiecare zi între orele 10 și 18.... Ca să fie strada mai frumoasă.

— Este... este... pur și simplu n-am cuvinte, am rostit uluit. Nu pricep un singur lucru: de ce îmi spui toate acestea atît de trist, de supărat?

— De ce? oftă omul abia auzit.

— Da, de ce?

— Pentru că în aceeași clipă a trebuit să fac un pas înapoi. Lădița cu cactuși s-a prăvălit drept la picioarele mele. Am tresărit speriat și....

— Și?

— Și m-am trezit din somn. Răsturnasem ceașca de ceai de pe noptieră. Înțelegi? Visasem. Totul, absolut totul fusese vis.

Omul oftă încă o dată și, mai obidit ca oricînd, încheie:

— Numai ceașca era din porțelan veritabil. Înțelegi?

AMFORA SABINĂ

SERIAL DE AVENTURĂ ŞI DETECTIVISM

de **POP SIMION**

24. PĂLĂRII, PĂLĂRII...

Oamenii oraşului mort curg, pîlcuri-pîlcuri, prin vremea ploioasă, spre hanul din cîmp. Salonul ospătăriei se umple. Se deschid geamurile. Fumul de ţigară, gros să-l tai cu cuţitul, iese greoi, în mari şi lenevoase fuioare, ca să se piardă în noaptea umedă. Nu mai sînt locuri; s-au instalat trei mese şi în balconaşul de lemn pe care hangiul îl făcuse (cu scară interioară urcînd spiralat) de frumuseţe.

O vie emoţie îi stăpîneşte pe actorii acestei seri, care încă nu-s în culise, circulă printre spectatori, îndeplinind felurite însărcinări. Dim Epsilon e casier, vinde bilete la intrare (fără a uita să-şi noteze într-un carneţel, nume cu nume, personajele care intră în joc). Scatiii sînt picolii, aleargă ca pe sfoară de-a lungul şi de-a latul salonului, distribuie halbe, servesc mici, strigă «Vineee!», agitîndu-se grozav în feţele de masă cu care s-au înfăşurat pe la brîu, părînd a se fi îmbrăcat în fustanele. Leone e şeful salonului, e «maitre»; el dirijează alergătura picolilor, ţine socotelile băneşti (nu mai puţin cele detectiviste). Amazoana şi Nitache-Nitouche, descinse parcă dintr-o operetă vieneză, fac comerţ ambulant, vînd ţigări, buchetele de flori, batoane de ciocolată, pungi cu alune (de fapt, inspectează pestriţa adunare); sînt cochete foc, au costum tirolez, coroniţe cu diademă şi şorţuleţ roz-bonbon (foarte bine apretat) în formă de fluture. Aurică Păsat şi Bubulina lucrează la bucătărie, fac fleici, vrăbioare, cotlete; e o seară în care se va mînca cît nu s-a mîncat într-o lună. Singur Dio-Mio stă îndărătul cortinei (alcătuită din două cearşafuri) pe scena improvizata din butoaie; e palid, tras la faţă (aşa-s artiştii) şi se încurcă în bazarul de care-i înconjurat (are asupra lui ce vrei şi ce nu vrei: sticle, cărţi de joc, şoareci, o duzină de cuţite, confetii, cercuri metalice, baticuri, ferăstrău, coşciug, femeie-şarpe, benzină, mingi de ping-pong, bufniţă, iepuraşi, ţigări aprinse) — un imens talcioc pe care nu-i stăpîn. Leone îşi vîră chelia, din vreme în vreme, prin despicătura cearşafurilor spre a-l întreba pe scamator:

— Ai trac, maestre?

— Trac? A, da. Trac! Trac!, se precipită încurcatul om, răvăşindu-şi mai tare îngrămădirea de lucruri şi obiecte.

«S-a tîmpit şi ăsta», decide Leon Gaspar şi îşi vede de treburi.

În salon intră un tip solid, purtînd pălărioară vînătorească de culoare kaki, cu pană de bibilică, apariţie la care «Hîc!», sughite marele detectiv şi în craniul său cu deschidere mare încep să sfîrîie ideile; îşi vîră mîna în buzunarul pantalonilor să-şi găsească năframa de docher (îi va asuda, desigur, chelia), răgaz în care îl caută din priviri pe Dim, îl vede, privirile celor doi se întîlnesc, ambii îşi potrivesc o iluzorie cravată, după care şi unul şi celălalt se trag, automat şi instantaneu, de lobul urechii stîngi, ceea ce vrea să însemne în codul A.A.A.A.S.S.S.: «Băgaţi de seamă?; mi s-a aprins o lampă; sînt cu ochii pe respectivul!»; (cititorul va fi înţeles, desigur, că pălărioara vînătorească de culoare kaki, cu pană de bibilică, vine să arunce lumină asupra unui foarte tenebros moment al desfăşurării operaţiunilor, anume acela al pîndei în care s-au antrenat protagoniştii, noaptea, pe ruine, la orele douăzeci şi trei zero şapte, cînd asupra marelui detectiv a fost prăbuşit un enorm bolovan, care l-a atins la umăr şi i-a strivit trei degete, după care au urmat fasciculele de lumină ale lanternei, în bătaia cărora a stăruit numai o clipă silueta aceea, timp destul să-i fie văzută pălăria).

«Clar. Netrebnicul e în salon. Îl voi servi bucuros cu bere. Mă voi uita în ochii lui, să ştiu cine-i şi ce hram poartă», îşi zice falsul chelner şi se îndreaptă spre respectivul să-i ia comanda, cînd — ce descoperă? Că bucuria lui e prematură, e nulă, că se află în eroare, că intră în totală derută; pe uşa salonului pătrund trei-cinci-nouă-doisprezece (fantastic!), un lung şir de oameni cu pălărie vînătorească de culoare kaki, cu pană de bibilică. Sînt săpători. Leone îi priveşte consternat, ridicînd din umeri, gest care îi scapă şi lui Dim, postat la intrare.

Voştinar, omul cu mustăţi groase (are şi el descrisa pălărie), stă cotit în rama ferestrei, priveşte dinafară înlăuntru, urmăreşte forfota din salon, fumîndu-şi ţigara răsucită în hîrtie de ziar. Are pe umăr porumbelul cu ciorap vărgat; la un semn al stăpînului, pasărea se desprinde şi aterizează tocmai pe tava încărcată cu halbe din braţele lui Leone (care se sperie; e gata să facă zob sticlăria pe care o cară) şi îi întinde acestuia pliscul roşcat, în care ţine un bileţel. Leon Gaspar ia biletul cu discreţie de om expert şi, pentru a masca cît de cît acţiunea porumbelului voiajor, îi dă acestuia să-i mănînce din palmă, îi dă firimituri. «Să te fereşti de omul cu mustăcioara în furculiţă! Să nu treci prin ringul de dans!», descifrează Leone, după care fură cu privirea spaţiul de sub scara de lemn, urcînd în spirală; printre bărbaţii cu pălării suspecte observă, într-adevăr, un ins cu mustăcioară în furculiţă, un cineva pe care nu-l zărise pînă atunci. Stă cu halba în faţă şi cu dreapta pe sforile care trag perdeaua lungă, de tul a ferestrei care dă spre cetate. Cu un semn al capului îi mulţumeşte lui Voştinar pentru mesaj, pentru ca imediat să-şi propună să fie mai atent (ce naiba?!); apar situaţii pe care nu le bănuise, aspecte care îi scapă, întregul salon e un fel de cazan în fierbere. Iar el, Leon Gaspar, îl suspectase (printre alţii) tocmai pe omul cu mustăţi groase, pe Voştinar, care în momentele cele mai dificile, iată! îi sare în ajutor. S-a reabilitat săpătorul în ochii detectivului. Spre a-i arăta din nou simpatia pe care i-o poartă, Leone îi zîmbeşte iar omului care stă cu spatele pe rama ferestrei şi îi întinde din mers o halbă de bere, zicînd:

— Fac cinste.

— Vei fi ucis! răspunde celălalt, secundă în care detectivul păleşte.

Desen: **POMPILIU DUMITRESCU**

(Va urma)

Nedumerire

de **OVIDIU ZOTTA**

Leo se ridică politicos de pe bancă, închise cartea, avînd grijă ca degetul arătător să rămînă între file, în loc de semn, și spuse:

— Desigur, domnule, e foarte plăcut să cobori dimineața din bloc, într-o cămașă albă, bine călcată, să te așezi pe banca de la intrare și să deschizi o carte. Ce anume citesc? «Viețile filozofilor», de Diogene Laertius. De la bibliotecă. Poftim? O, nu sînt un filozof. Pur și simplu, omul trebuie să fie informat în toate domeniile. Romane de aventuri? Da, îmi plac și astfel de cărți, dar dați-mi voie să remarc că ele singure nu pot alcătui o cultură. Vedeți dumneavoastră, nu pretind ca toți băieții să citească doar opere clasice, dar atunci cînd întîlnesc cîte un pletos care nenorocește cu sîrguință o biată chitară și trage după el coada unui șir de corigențe, dați-mi voie să bănuiesc cauzele. Oh, mulțumesc, eram sigur că veți fi de părerea mea. Acum iertați-mă, cred că va trebui să dau o mînă de ajutor persoanei de colo.

Dintr-o săritură, Leo escaladă treptele de la intrare. Viviana, care tocmai se gîndea cum să coboare tandemul, zîmbi bucuroasă:

— Mulțumesc! Ce idee pe unchiul meu, să-mi dăruiască un tandem! Nimic de zis, e bun, e splendid, dar e incomod! Cu cine vorbeai adineauri? Îmi pare rău că te-ai deranjat.

— Nu vorbeam cu nimeni.

— Dar sînt sigură că vorbeai cu cineva, ți-am auzit glasul!

— Probabil că am citit un pasaj cu glas tare. Cînd îmi place un pasaj, îl citesc cu glas tare.

În jurul blocului în care familia lui Leo se mutase de patru zile, unul din multele blocuri ridicate pe malul lacului, mișunau buldozere, basculante, automacarale. Cartierul era încă în construcție. Grămezi de nisip, de var și de cărămizi apăreau și dispăreau peste noapte.

— E cam periculos să te plimbi cu bicicleta pe aici, dacă nu cunoști regulile de circulație.

— Așa mi-a spus și tata, încuviință Viviana. Dar dacă ai bicicletă, trebuie s-o folosești, nu?

Rîseră amîndoi. Deodată, Leo strigă: «Iartă-mă o clipă!» și alergă în mijlocul drumului, scoțînd de păr, dintre basculante, o mică sălbăticiune care făcea slalom printre ele cu trotineta.

— Inconștientule, îl certă Leo, ți s-a urît cu viața? Să-mi spui în ce bloc locuiești, cred că va trebui să stau de vorbă cu părinții tăi.

Cînd Leo se întoarse, Viviana îl felicită:

— Ești foarte energic!

— În astfel de cazuri *trebuie* să fii energic. Acum cred că o să mă uit puțin la bicicleta asta grozavă. Nu e bine să pornești la drum fără să verifici frînele și starea angrenajelor.

— Să nu te murdărești. Dă-mi să țin eu cartea. Oh, trebuie să fie o operă foarte importantă.

Apărură o sumedenie de curioși. Binevoitor, Leo le explică, în timp ce strîngea ici, colo o piuliță, că «obiectul e un tandem» și că există chiar campionate mondiale de tandem. Așa cum se întîmplă în primele zile după așezarea locatarilor într-o casă nouă, unii dintre ei se remarcă numaidecît, devenind prieteni cu toată lumea. Un bărbat în maiou îl rugă pe Leo să-i spună dacă știe cum se montează o antenă de televizor dublă, iar o doamnă de la parter îi ceru părerea asupra modului în care s-ar putea planta niște arbuști. În fine, deoarece încă nu se montase un panou cu cutii poștale, Leo organizase un serviciu ultra-rapid, format din vreo patru băieți, care, primind plicurile din mîna factorului, se precipitau pe scări, sunînd la ușile adresanților.

— Știi — spuse Viviana — cred că o să-ți destăinui un secret: tata nu m-ar fi lăsat cu bicicleta, dar s-a uitat pe geam și a spus: A, uite-l pe Leo. În cazul ăsta, poți să te duci.

— Da?

— Așa că am să te rog să iei loc la unul din ghidoane. Eu, să-ți spun drept, n-am mai circulat pe o stradă atît de aglomerată.

— Să n-ai nici o grijă, cunosc regulile de circulație.

Deodată, o palmă răsunătoare făcu «plici!» peste ceafa lui Leo. El se răsuci furios pe călcîie, gata să-l spulbere pe nesocotitul care făcuse o glumă atît de proastă. Era un băiat frumușel și îmbrăcat cu mult gust. Cei din jur îl și văzură trîntit în praf, cu tricoul portocaliu sfîșiat și cu pantalonii șifonați cumplit într-un anume loc. Dar nu, nimic din toate acestea nu se petrecu. Tricoul, pantalonii și obrajii îndrăznețului rămaseră neatinse. Leo păli, se făcu parcă mai mic și murmură pașnic:

— A, ce surpriză! Noroc, Virgil. Cu ce ocazie pe aici?

— Am aterizat ieri seară, cu toată familia. Stăm în blocul 4. Tu ce învîrtești?

— Nimic special.

— Ha-ha! Am rîs! exclamă noul venit. Vrei să spui că... Tocmai mie?!

Leo tremura de spaimă. Privirile lui rugătoare încercau să îmblînzească veselia batjocoritoare din ochii celuilalt. Se așternu o tăcere cu atît mai evidentă cît era punctată de cîte o tuse stînjenită și de cîte un «Ce voiam să fac...» lăsat fără urmare. Pe chipul Vivianei apăru o umbră de oboseală.

— Mergem? îl întrebă ea pe Leo. Sau poate ai de discutat... Poftim cartea. Eu mă duc sus.

— Cum — se amuză Virgil — cartea asta e a lui Leo? Leo, trebuie să-mi explici!

Leo oftă:

— Viviana, așteaptă o clipă. E un coleg de-al meu, sînt fericit că s-a mutat la noi. O să mai auzi de el, a cîștigat două olimpiade de matematică și una de fizică.

Continuă pe un ton vioi:

— Chiar mă gîndeam, Virgile, ce bine ar fi să se mai mute pe-aici cîțiva dintre ai noștri. N-a trecut nici o săptămînă, și, uite, parcă ne desparte un secol de străduța noastră... cel puțin așa simt eu.

Vorbea din ce în ce mai tare, grăbit, uneori rîzînd, alteori pur și simplu răcnind:

— Am avut niște colegi strașnici.... Ți-l amintești pe Nebunică? Zău că i se potrivea porecla! Mare zăpăcit! Cu părul pe guler și cu chitara subsuoară: *non andare, non andare con tamburo!* Corigent la trei materii! Și ce farsor, domnule! Avea o sonerie la el și suna din bancă recreația cu zece minute mai devreme! Odată a făcut ce a făcut și a mutat punctul alb de 11 metri de pe terenul de fotbal la... 13 metri. Naiba știe cum a reușit, a muncit noaptea, a deplasat bucăți de gazon, a mutat cu doi metri mai spre centru marcajul de 16 și pe cel de 6, în fine, a doua zi am jucat aproape un meci întreg fără să ne dăm seama cum de apăra el atît de bine penaltiurile! Dar și mai rău era că niciodată nu puteai pune bază pe cuvîntul lui. Zi-i Nebunică și pace, ha-ha! Îmi pare rău, dar n-o să-l mai întîlnim niciodată. Aș vrea să mă înțelegi bine: Ni-cio-da-tă.

Tăcu brusc. Asudase. Grijuliu, își scutură o scamă de plop de pe mînecă. Toată lumea rîdea, într-atît de hazlie fusese povestea. Virgil nici măcar nu zîmbi. Dimpotrivă, părea speriat, se uita la Leo cu ochii micșorați ai omului în plin efort de a desluși ce se întîmplă.

— Eu acum — spuse Leo încet — am să merg puțin cu Viviana, tandemul e făcut pentru doi. Poate vrei să o însoțești tu? Ești un ciclist foarte bun.

— De ce — oftă Virgil — nu văd cu ce aș fi mai bun decît tine. Urcați-vă, vă țin eu bicicleta.

Porniră. Leo era în spate, cu un cap mai înalt decît Viviana. Cu voce energică, spunea: «La stînga! La dreapta! Pe acolo e interzis, trebuie să întoarcem. Pe aici nu avem voie să virăm.»

— E grozav băiatul ăsta! exclamă omul cu antena. La toate se pricepe și, pe deasupra, e foarte serios. Nu rîde, băiete, ai putea să înveți cîte ceva de la el.

Virgil era, în clipele acelea, omul cel mai nedumerit din lume.

Desen: **DOBRICĂ DUMITRU**

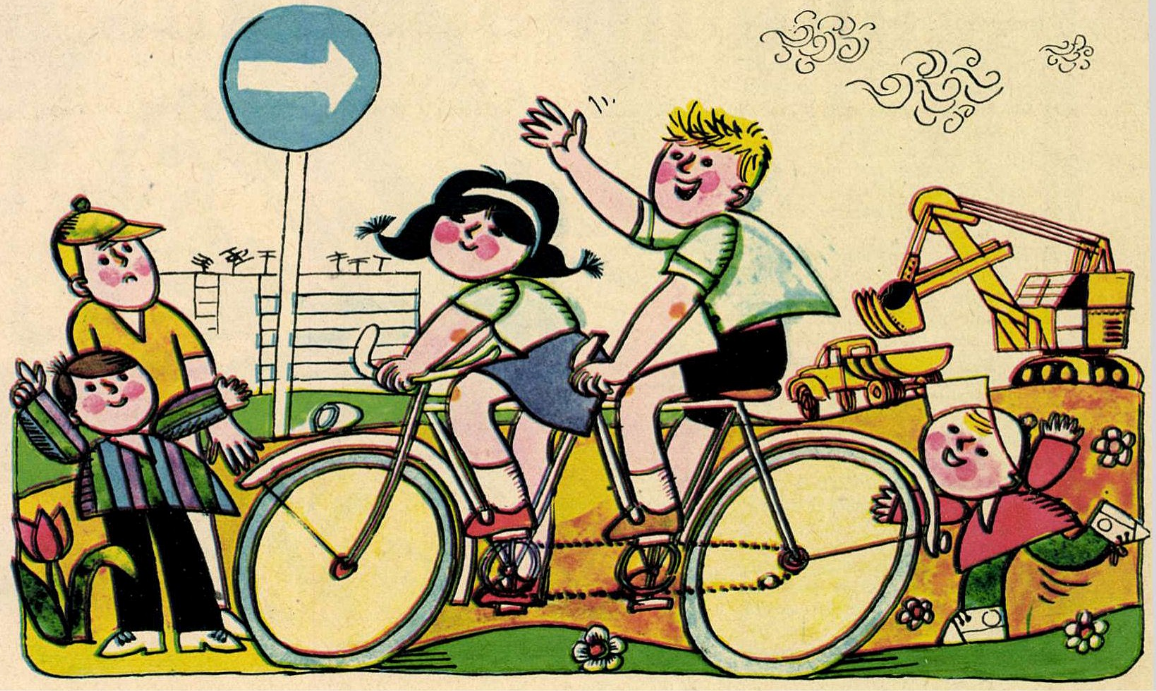

EXCURSIONISTUL

de IULIU RAȚIU

Nu-și aducea aminte dacă citise undeva sau auzise de la cineva povestea aceea, dar totul trebuia luat în serios, pentru că i se întîmplase chiar lui: mai întîi luase o foaie de hîrtie albă, mare, mare, o prinsese cu patru cuișoare de perete, apoi desenase pe ea, la repezeală, un munte, trei brazi, două stînci și încă ceva care putea fi luat drept brațul unui pîrîu, sau — mai știi — un rucsac voluminos, uitat de un excursionist distrat. După ce termină de desenat și cîțiva jnepeni pitici sus, pe munte, aproape de creastă, se trase cîțiva pași înapoi, să-și admire opera: putea fi mulțumit. Mai mult chiar, încîntat. Nu fusese niciodată pe munte, dar totul părea atît de verosimil și natural, încît, ca să se convingă, își luă avînt de pe loc și sări în tablou...

Se pomeni, deodată, într-un peisaj alb, parcă presărat cu praf de lună, la poalele unei înălțimi care avea un perete înalt, înalt și neted, imposibil de escaladat. Într-o parte, cele două stînci păreau rămășițele unor măsele de mastodont. Da, împrejurimile erau dezolante! Atît de dezolante, încît se certă în gînd amarnic că nu-i plăcuse, niciodată, să lucreze cu creioane colorate sau acuarele. Cel puțin acum ar fi avut o altă situație, ar fi fost altceva: de jur-împrejurul lui ar fi crescut iarbă verde, înaltă, împînzită cu flori galbene, și roșii, și violete, iar brazii aceia, cu ramurile rare ca dinții mari de la un pieptene, ar fi avut cetină verde și bogată, după care, bineînțeles, ar fi putut să se ascundă, acum, cînd a intrat în cameră sora lui:

— Mihai!

Ce putea să facă? S-a ghemuit după cele două stînci prăvălite la poalele muntelui, ca după două cearșafuri albe.

— Mihai!

Ehei, cum îi mai venea să strige: «Cucu!» Dar ar fi fost absurd. Pe acolo, prin munții aceia pustii, n-au ce căuta cucii. Ar fi putut, desigur, să imite glasul vreunei alte păsări, dar, pentru că nu-i plăcea să deseneze decît peisaje, simple peisaje, trebuia să se mulțumească în împărăția lui, să miște doar crengile brazilor, dezolantele crengi care trosneau înfricoșător.

Dar surioara lui, probabil, nu auzi nimic, sau — mai știi — confundă trosniturile cu scîrțîitul ușii pe care se strecurase Rici-Rici, pisica. «Nu: trebuie să le înfricoșez pe amîndouă și să le fac să fugă din cameră... În fond, după o stîncă — chiar dacă nu se vede — poate fi un urs... Am să mormăi, deci, ca un urs: moor... moorrr...morrr...»

Degeaba! Nici sora lui, nici Rici-Rici nu părură a se fi speriat de ceva. Îi era grozav de ciudă: «Dacă soră-mea n-ar fi intrat în cameră, acum — mai știi — eram sus, în vîrf. Găseam eu drumul!».

— Mihai!

— Ce vrei? se răsti el la fată.

Desen: IOAN DONCA

— Dar de ce nu mi-ai răspuns cînd te-am strigat mai înainte? Unde ai fost?

— Pe-aici, prin împrejurimi...

— Prin împrejurimi?!

— De ce te miri?

— Pentru că știu că tu stai mai mult în casă, făcu ea ironică.

Trebuia s-o pună la punct:

— O să-ți fac o surpriză: mîine plec cu ceilalți băieți pe munte... M-am decis, gata!

— Zău?! se miră ea. Apoi, schimbînd vorba: Cînd ai făcut desenul ăsta? arătă ea spre perete. E foarte frumos,.

— Aiurea: NATURĂ — CEL PUȚIN — MOARTĂ... Ce știi tu...

Desen: GHEORGHE MARINESCU

MIA

de MANOLE AUNEANU

Mia asta mă scoate din sărite cu ifosele și cu rîsul ei. Ah, dacă ați auzi-o cum rîde, dacă ați auzi cascadele ce se revarsă din gîtu-i de girafă. Vulcanul Etna e un ou răscopt față de vuietul din clasa noastră, în care ferestrele zăngăne ca la un cutremur de gradul nouă, timpanele explodează ca niște torpile submarine și ne învăluie, așa, o amețeală, de parcă am pluti pe o coajă de nucă în epicentrul taifunului de la Nagasaki.

Și cînd te gîndești că acum doi ani Mia nu era decît o biată păpușă colorată, mare cît unghia, pe care Tănase II, în momentele lui de bună dispoziție, o ridica într-o singură mînă și o purta în triumf, alergînd, de ziceai că e Boby Moore pe Wembley, cu trofeul Jules Rimet. Mia însăși chicotea de plăcere, dar chicotea sfios, nu ca astăzi, gata să arunce asupra noastră torentele tuturor Niagarelor din lume. Dimineața, în drum spre școală, ne întîlneam deseori cu Mia, cuviincioasă, mergea cu jumătate de pas în urmă, lipăind ca un pudel.

— Sava, ție ți-au ieșit rezultatele la matematică?

— Bineînțeles!

— Vrei să-mi spui și mie cum ai făcut la exercițiul 3?

Mai mare plăcerea s-o fi văzut cum asculta, cu urechile ciulite, cu ochii scăpărînd de atenție și cu mutrișoara aceea ba surprinsă, ba îmbujorată de emoție, de parcă i-aș fi povestit minunile sfîntului Sisoe. Probabil că și ea era destul de mulțumită de explicațiile

(Continuare în pag. 18)

MIA

URMARE
DIN
PAG. 17

mele, altfel ar fi apelat, fără doar și poate, la serviciile bravului Moleculă, matematicianul nostru pur sînge. Dar asta, repet, s-a petrecut cu doi ani în urmă, cînd Mia n-avea aere de mare domnișoară.

Acum lucrurile stau altfel, cu totul și cu totul altfel. Evident, noua situație nu mă deranjează cîtuși de puțin. Aș putea foarte bine s-o trag pe Mia deoparte și să-i spun verde în față: «Mia, ești cea mai mare proastă de pe mapamond dacă îți închipui că mă simt jignit. Mă doare în cot de ifosele tale!». Numai că, stînd și judecînd drept, asta ar însemna să închid ochii și să nu țin seama de unde a pornit incidentul. Concret: va să zică, tu, Popanică, faci avioane de hîrtie și le arunci prin clasă, nu la ora de muzică, unde treacă-meargă, Cheia Sol nu se prea sinchisește, ci la Pitagora, biciul lui dumnezeu, căruia pînă și bîzîitul unei muște îi poate provoca nefericita inspirație de a scoate la tablă jumătate din clasă. Adîncit în ics pătrat plus doi igrec plus zet egal cu zero, Pitagora se trezește cu nenorocitul tău de avion pe catedră, calculează greșit traiectoria acestuia și strigă: «Poftim la tablă, Toporaș și continuă de unde am rămas!» Eu ies la tablă, mai mult mort decît viu, mă trec nădușelile ca să rezolv ecuația, iar tu, Popanică, chicotești în bancă pe socoteala mea, fiindcă Pitagora n-a deviat puțin traiectoria, cum ar fi fost cinstit, ca să te nimerească pe tine și să te căptușească cu un patru și să tragi, după aceea, un trimestru, fiindcă Pitagora nu te uită cu una, cu două. Va să zică, nu te rușinezi cînd mă lași să scot din foc castanele aruncate de tine, eu nu te trădez pentru că, dacă soarta ta trecută, prezentă și viitoare mă lasă rece, spiritul de colegialitate mă obligă să te salvez, știut fiind că, la matematică, diferența dintre noi se măsoară în ani-lumină. Miei, însă, i se năzare din senin că gestul meu nu e o prostie (asta aș mai fi admis-o!), nu o generozitate rău înțeleasă (asta încă n-ar fi fost cine știe ce!), ci — imaginați-vă minte de fată! — o lașitate!

— Nu mai stau de vorbă cu tine, ești un laș!

Să fi fost Tănase II în locul meu i-ar fi făcut cozile harapnice și urechile pîlnii de gramofon. Eu însă m-am mulțumit să-i atrag atenția că laș nu e cel care se expune unei primejdii, ci acela care dă bir cu fugiții. A ridicat din umeri, ofensată, și din ziua aceea relațiile noastre s-au răcit. O vreme am pîndit-o să văd cu cine se consultă la matematică. N-a apelat la ajutorul lui Moleculă, cum ar fi fost normal și loial, ci la un oarecare Caracudescu, din clasa a IX-a, un scofîlcit deșirat ca un furtun de pompieri în stare de repaos, despre care aș putea să jur că are minte de porumbel, chiar dacă a luat nu știu ce mențiune la nu știu ce olimpiadă.

Vă dați seama ce situație delicată s-a creat. Pe de o parte, Tănase II mîrîia înfuriat, amenințînd că dacă tipul, Caracudescu adică, mai vine prin clasă nechemat, face din el satelit artificial și-l plasează pe o orbită circumscrisă în jurul hipodromului din preajma școlii. Pe de altă parte, atent la ce se întîmplă sau s-ar putea întîmpla pe lumea asta, Popanică a scris, într-o recreație, pe tablă: «În disputa pentru trofeul «Mia», azi finala Caracudescu-Sava!» Închipuiți-vă ce scandal a ieșit! Mia a vrut să se ducă la dirigintă, dar pînă la urmă s-a mulțumit să se certe nu cu Popanică, plastograf nefericit (mi-a imitat scrisul, ca să nu cadă bănuiala asupra lui), ci cu mine:

— Sava, ce înseamnă toate astea?

— Nu știu, domnișoară Caracudă, nu eu am scris! i-am răspuns iritat.

— Sînteți niște mucoși nerușinați! a strigat ea disprețuitoare.

Asta m-a cam derutat. Nu tonul, tonul mai treacă-meargă, omul spune multe la supărare, nici revolta ei față de incidentul căreia îi căzuse victimă, o revoltă absolut firească dacă ne gîndim că nu avea nici o vină. M-a derutat, dacă se poate spune așa, lipsa ei de sfială, parcă ar fi discutat nu cu un coleg, ci cu cineva mult mai mic, mai neajutorat, devenisem un biet copilandru obraznic, supărasem — vezi bine! — un om mai mare și parcă ar fi fost de datoria ei să mă pună la punct.

Ar fi fost foarte simplu să-i explic că vina o poartă numai și numai Popanică, acest fariseu care își vîră nasul unde nu-i fierbe oala. Dar ce rost avea să mă mai dezvinovățesc cînd, de fapt, ea nu mai avea, oricum, nevoie de mine sau de Moleculă? Mia crescuse nefiresc de mult în cîteva minute, avea parcă și părul aranjat mai nu știu cum, și rochia îi stătea altfel. Ce mai încoloncoace, Mia părea o elevă din clasa a IX-a, spre deosebire de noi ceilalți care eram — vorba ei — niște mucoși din clasa a VII-a. Asta mi s-a părut grav și de neînțeles și, mai tîrziu, tot gîndindu-mă la Mia, mi-am zis că nici unul dintre noi nu o va mai putea ajunge din urmă și că ea se va simți de acum înainte mult mai bine cu toți Caracudeștii din lume, numai cu mine și cu Moleculă și cu Popanică nu!

Din ziua aceea, Tănase II n-o mai învîrte prin clasă, pentru că Mia nu rămîne cu noi în recreație decît rareori. Iese în curte sau la bufet și se îndoapă cu ciocolatele oferite de Caracudescu. Eu însumi o privesc pe furiș, curios și nițel intrigat de brusca ei schimbare. Singur Popanică, nesimțitor la cîte se întîmplă în jur, o tachinează cu răutate:

— Domnișoara Caracudă, ești o paparudă!

Nu rîde nimeni, fiindcă nu-i nimic de rîs. Mia se face că nu-l aude sau îi întoarce spatele. Altminteri e destul de prietenoasă, glumește, rîde, fără să amintească, însă, de Mia cealaltă. Vocea ei vine dintr-o vîrstă pe care noi abia o presimțim, rîsul ei ascuțit tulbură veselia celorlalți, pentru că nu e un rîs cristalin și subțire, ea rîde ca un om care știe mai multe decît noi. Iar eu o privesc trist și mă cuprinde așa, o milă, că, uite, Mia a pierdut ceva, chiar dacă ea crede că tipul ăla, Caracudescu, știe mai multă matematică decît noi...

A.POCH

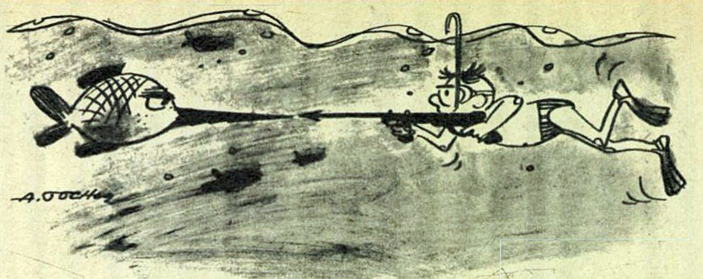

FĂRĂ CUVINTE

VASILE MÎNDRĂ-CRĂIȚĂ

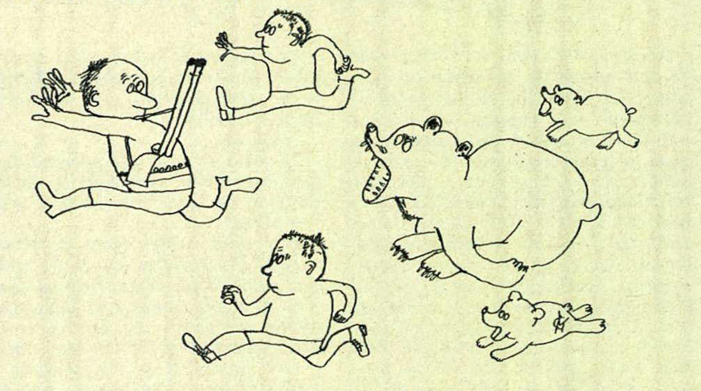

FĂRĂ CUVINTE

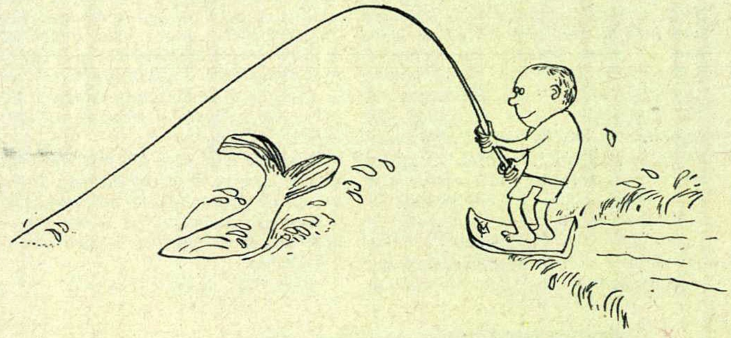

FĂRĂ CUVINTE

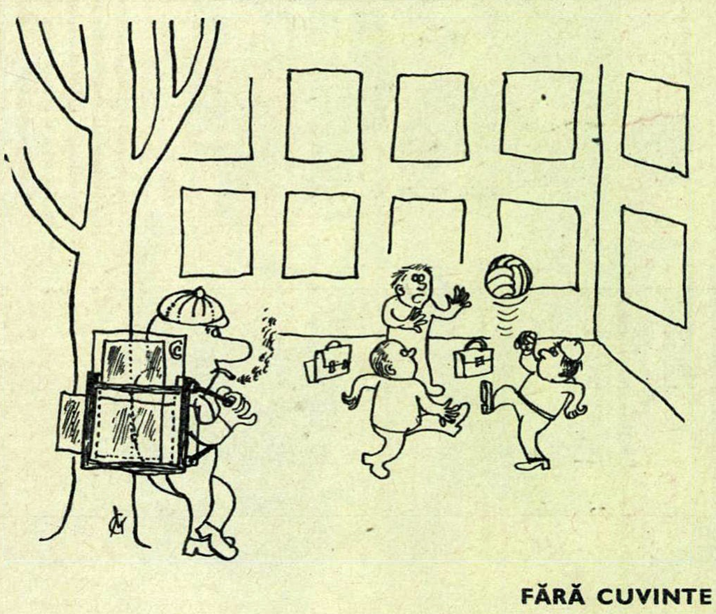

FĂRĂ CUVINTE

TROFEELE VACANȚEI
concurs de TURISM și DRUMEȚIE

Pentru a stimula un număr cît mai mare de pionieri și școlari să participe la excursii și drumeții, individual, în grupuri organizate sau cu părinții, revista noastră lansează în paralel cu «Expedițiile *Cutezătorii*» concursul de turism și drumeție «Trofeele vacanței». Concursul se va desfășura în perioada 15 iunie — 1 septembrie a.c. Recomandăm participanților folosirea itinerariilor de vacanță pentru depistarea de vestigii istorice, pentru alcătuirea ierbarelor, insectarelor, colecțiilor de roci, de etnografie și folclor.

REGULI DE PARTICIPARE

I. La acest concurs pot lua parte toți pionierii și școlarii posesori ai talonului de participare, decupat din revista noastră.

II. Pentru a fi inclus în competiție, concurentul va retrimite redacției, pînă la 5 septembrie a.c., acest talon pe care va aplica fotografia sa și care trebuie vizat la; 1) o cabană turistică; 2) un obiectiv industrial; 3) un obiectiv agricol; 4) un muzeu; 5) o casă memorială; 6) un punct turistic pionieresc (o casă a pionierilor, o tabără etc.).

III. Toate aceste obiective turistice vizitate se vor afla, obligatoriu, la minimum 15 km depărtare de domiciliul concurentului.

IV. Concurentul va trebui să răspundă, de asemenea, la cele 6 întrebări din domeniile respective, tipărite pe talonul de participare.

Taloanele completate cu vizele respective, cu toate răspunsurile corecte, vor participa la o tragere la sorți, cîștigătorii beneficiind de următoarele

PREMII:

PREMIUL I — UN MAGNETOFON; PREMIUL II — O BICICLETĂ SEMICURSE; PREMIUL III — UN APARAT DE FOTOGRAFIAT; 15 MENȚIUNI I CONSTÎND ÎN ECHIPAMENT SPORTIV (SACUL DE SPORT «CUTEZĂTORII»; 30 DE MENȚIUNI II: CÎTE UN ABONAMENT PE UN AN LA REVISTA «CUTEZĂTORII».

TUTUROR PARTICIPANȚILOR LI SE ACORDĂ SUPLIMENTAR ECUSONUL «EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII».

CITIȚI CU ATENȚIE ÎNTREBĂRILE ȘI RĂSPUNDEȚI EXACT

1. În excursiile voastre prin munții patriei veți avea la un moment dat plăcuta surpriză să vă întîlniți cu un original «Sfinx». Care este numele munților unde poate avea loc această întîlnire?...

....

2. Cu cîtva timp în urmă, pe un mare șantier, a fost terminată cea mai înaltă construcție industrială din țara noastră. Unde se află acest șantier și care este obiectivul industrial ce se construiește acolo?.......................................

3. Pe șoseaua București-Constanța, în mijlocul unor culturi agricole, se înalță siluetele albe ale clădirilor unui important centru de cercetări. Care este numele acestuia și cînd a fost înființat?.......................................

4. În orașul care păstrează sub vatra sa urmele vechii așezări romane Cedonia se găsește unul dintre cele mai importante muzee din țara noastră. Care este numele acestui muzeu și despre ce oraș este vorba?.........................

5. La Vînători, în apropiere de mănăstirea Neamțului, se află Casa memorială a unui mare scriitor. Cine este cel care a trăit și a creat în această casă?.........................

6. În anul 1968, întrecerea finală din cadrul concursului radiofonic «Expediție pionierească» s-a desfășurat într-o cunoscută tabără, la munte. Despre ce tabără este vorba?

....

REVISTA
CUTEZĂTORII

TROFEELE VACANȚEI

TALON DE PARTICIPARE

Pămînt legendar

Muzica: AL. PLEŞCA **Versuri: IOAN MEIŢOIU**

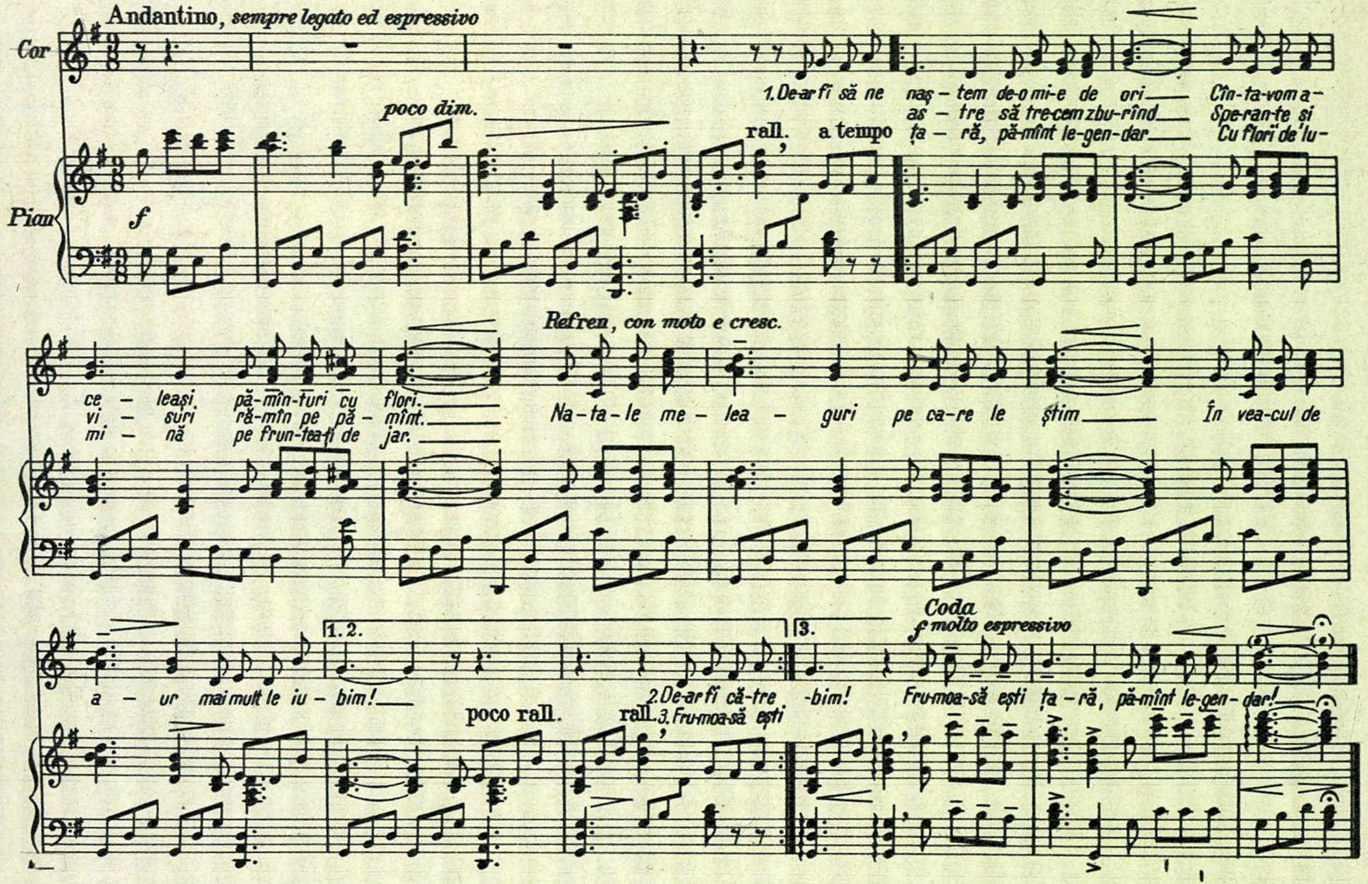
Andantino, sempre legato ed espressivo
Cor
Pian
poco dim.
f
rall. a tempo
1. De-ar fi să ne naş - tem de-o mi-e de ori Cîn-ta-vom a-
as - tre să tre-cem zbu-rînd Spe-ran-ţe şi
ţa - ră, pă-mînt le-gen-dar Cu flori de lu-
ce - leaşi pă-mîn-turi cu flori.
vi - suri ră-mîn pe pă - mînt.
mi - nă pe frun-ţea-ţi de jar.
Refren, con moto e cresc.
Na - ta - le me - lea - guri pe ca-re le ştim În vea-cul de
a - ur mai mult le iu - bim!
1.2.
poco rall.
rall.
2. De-ar fi că-tre
3. Fru-moa-să eşti
3.
-bim!
Coda
f molto espressivo
Fru-moa-să eşti ţa - ră, pă-mînt le-gen - dar!

Cîntecul pe care-l publicăm în această pagină, «PĂMÎNT LEGENDAR» de ALEXANDRU PLEŞCA, pe versuri de IOAN MEIŢOIU, a obţinut premiul I în cadrul concursului «CEL MAI BUN CÎNTEC AL ANULUI», organizat de CONSILIUL NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR. Juriul a mai acordat următoarele premii: PREMIUL II — MIRCEA NEAGU (muzică), IOAN MEIŢOIU (text); PREMIUL III — DUMITRU VASILESCU LIMAN (muzică şi text). Menţiuni: NICOLAE OANCEA (muzică) şi DUMITRU VASILESCU LIMAN (text); ZAHARIA POPESCU (muzică) TUDORA PETCUŢ BONDOC (text); SORIN CIOROIU (muzică) şi VICTOR TULBURE (text).

REVISTA CUTEZĂTORII

LOC PENTRU FOTOGRAFIE

«TROFEELE VACANŢEI»

ATESTĂM PRIN PREZENTA CĂ

ELEVUL (ELEVA)............................ DIN LOCALITATEA ....

STR...NR..................JUD.................... PRIETEN AL REVISTEI «CUTEZĂTORII» PARTICIPĂ LA CONCURSUL DE TURISM ŞI DRUMEŢIE «TROFEELE VACANŢEI», EDIŢIA 1969.

Întrucît regulamentul acestui concurs prevede şi vizitarea unor obiective turistice, industriale, agricole, culturale sau pionereşti situate la minimum 15 km depărtare de domiciliul concurentului, redacţia roagă pe cei în drept a viza şi ştampila prezentul talon, la cererea personală a concurentului.

Mulţumim pe această cale tuturor acelora care îi vor ajuta pe cititorii noştri în realizarea unor frumoase şi instructive excursii de vacanţă.

LOC PENTRU VIZĂ	LOC PENTRU VIZĂ	LOC PENTRU VIZĂ	LOC PENTRU VIZĂ	LOC PENTRU VIZĂ	LOC PENTRU VIZĂ
O cabană turistică	Un obiectiv industrial	Un obiectiv agricol	Un muzeu	O casă memorială	Un punct turistic pionieresc

Cutezătorii

MERIDIANE PIONIEREȘTI

Floarea prieteniei

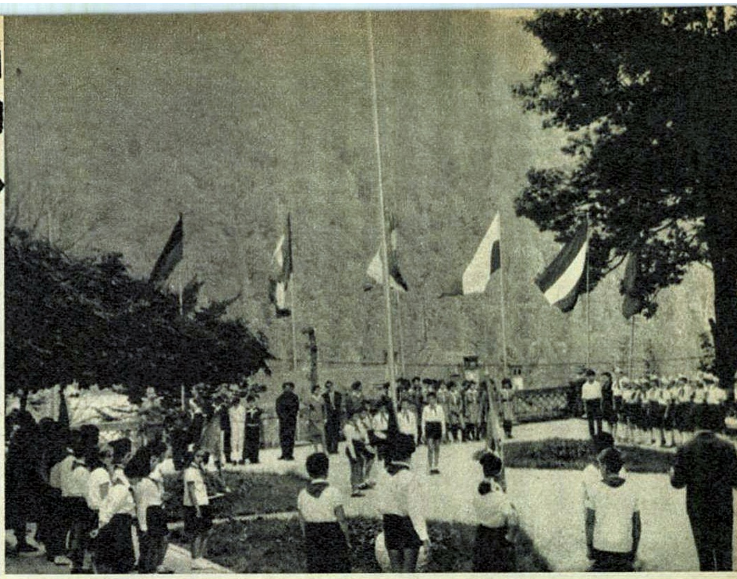

Răcoarea munților și strălucirea caldă a soarelui au fost tovarăși nedespărțiți tuturor oaspeților din diferite țări care, alături de pionierii români, și-au petrecut vacanța la Sinaia.

Există pe lume o floare prețioasă care crește în orice anotimp și în oricare parte a globului, în asprimea ghețurilor ca și în mîngîierea soarelui... Această gingașă floare răsare din căldura inimii și e floarea prieteniei.

La vîrsta celor 20 de primăveri ale sale, Organizația pionierilor din țara noastră se poate mîndri cu faptul că a cultivat cu o grijă continuă și atentă floarea prieteniei calde, sincere, spontane dintre copiii români și copiii de pe cele mai diferite meridiane și paralele ale bătrînei Terra. An de an, pe crestele răcoroase ale Bucegilor și pe țărmul însorit al mării, sute de copii veniți de pe alte meleaguri își petrec minunatele zile de vacanță bucurîndu-se laolaltă cu pionierii români de aerul ozonat al înălțimilor și de briza ușoară a Mării Negre.

În taberele internaționale din țara noastră — la Sinaia și Costinești — se strîng an de an uriașe buchete de copii. Cu steagurile țărilor participante arborate pe catarge, aceste locuri de întîlnire ale copiilor din diferite țări par adevărate nave ale păcii și prieteniei.

Pionieri din Bulgaria, Cehoslovacia, Republica Democrată Germană, Ungaria, Uniunea Sovietică, Belgia, Italia și Franța, din îndepărtata Mongolie, din Iugoslavia, din Republica Federală a Germaniei sau din Polonia și Suedia au venit, și îi așteptăm să sosească și în vara acestui an, în tabăra internațională a pionierilor români de la Costinești, ca oaspeți dragi.

Dar Organizația pionierilor din România este cunoscută aproape pe toate continentele. Ea întreține bune relații cu organizații de copii din Africa, Asia, America Latină.

Ca o punte nevăzută, prietenia sinceră îi leagă pe copiii români de cei din alte țări: pe calea corespondenței, ei își trimit gînduri, impresii și mai ales își rememorează momentele petrecute în țară la noi, își amintesc de excursiile pe cărările munților, de cîntecele și jocurile învățate, de concursurile și întrecerile sportive la care au participat. Totul a fost frumos. Și «*Festivalul tinerelor talente*», și «*Șezătoarea prieteniei*», și seara «*Din folclorul popoarelor*», și concursurile de desen și pictură «*Priveliști din România*» care, ca într-un caleidoscop al culorilor, au reunit frumusețile peisajului românesc, filtrate prin sensibilitatea și prospețimea inimii și privirilor lor... Chiar «*Micul ghid românesc de conversație*» a găsit la copiii străini veniți să-și petreacă vacanța în România o participare activă; cuvinte ca: *România*, *prietenie*, *pace*, *bine ați venit*, *la revedere*, *amintire* au intrat de atunci în vocabularul tuturor participanților. Asemenea cuvinte reînvie de fiecare dată sub pana expeditorilor care trimit vești prietenilor lor din România.

Pionierii României sărbătoresc zilele acestea a 20-a aniversare a organizației lor. În aceste zile ei își trimit salutul și gîndurile lor prietenești, ca pe o solie a păcii, copiilor din cele patru zări.

IOAN MIHUȚ

PIONIERII ROMÂNI PESTE HOTARE

- *Intorcîndu-se din taberele internaționale de peste hotare în care au fost ca oaspeți, pionierii din țara noastră au adus cu ei numeroase amintiri. Numai anul trecut ei au obținut în diferitele țări în care și-au petrecut vacanța 21 de diplome și medalii, precum și 13 premii cîștigate la diferite concursuri.*
- *La Concursul de desene de la Sofia organizat cu prilejul Festivalului Mondial al Tineretului, pionierii români au obținut 5 medalii.*
- *Dintre copiii români care au participat la Concursul internațional de fotografii* «Zorkii-Drujba'50», *desfășurat la Moscova, șapte au fost distinși cu diplome și medalii.*
- *În vara acestui an, ansamblul folcloric pionieresc* «Românașul» *va participa la* «Cavalcada prieteniei» *care va avea loc în Franța, iar un grup de pionieri instrumentiști va pleca în Suedia, în tabăra* «Jeunesse musicale», *unde vor pregăti concerte împreună cu colegii lor din această țară.*
- *La cele două concursuri internaționale* «Cum văd eu lumea» *(desen) de la Moscova și* «Viitoarea mea profesie» *organizat sub auspiciile Comitetului Internațional al Mișcărilor de Copii și Adolescenți de pe lîngă F.M.T.D. participă și numeroși copii din România.*

VEȘTI DE LA PRIETENI

PRIMĂVARA LA ARTEK

Artekul a cunoscut și în primăvara aceasta o vie animație. Sute de pionieri — mici gazetari din toate colțurile Uniunii Sovietice — s-au adunat aici la o consfătuire a lor. «Interesant, punctual, corect» — iată deviza sub care și-a desfășurat ea lucrările. Modul în care pionierii-gazetari și-au pus în practică deviza s-a putut constata din numeroasele reportaje scrise în acele zile de la fabrica de artizanat din Ialta, unde au făcut cu toții o vizită.

MAREA CAVALCADĂ

De cum se topește zăpada, pionierii din întreaga Mongolie încep antrenamentele pentru «Marea cavalcadă» care are loc în fiecare an în luna iulie. Pînă atunci, în toate colțurile țării, din Gobi pînă la Darhan, de la Ulan Bator la Hugirt, din Munții Hangai pînă departe, în întinsele stepe, copiii între 8 și 13 ani își aleg cai pentru călărie, îi dresează zi de zi, îi obișnuiesc cu dificultățile curselor de 30 de km care-i așteaptă la «Marea cavalcadă». Obiceiul este moștenit din tată în fiu. Fetele participă la această întrecere alături de băieți, căci, asemenea lor, invață să urce în șa de la vîrsta de 3 ani.

PE STADIOANE

Pionierii bulgari au întîmpinat în acest an primăvara pe terenuri și stadioane. De la 1 aprilie și pînă la 1 mai ei au participat la întreceri în toate domeniile sportului. Echipele cîștigătoare au fost premiate.

FANFARA

Comuna Prasimérice (R.S. Cehoslovacă) a devenit cunoscută în multe părți ale țării. Faima i-a fost adusă de fanfara pionierilor care funcționează aici de mult timp. Pe lîngă serbările școlare la care participă, fanfara își prezintă repertoriul în fața publicului în toate zilele de sărbătoare.

CARNAVALUL DE SÎMBĂTĂ

Sîmbătă seara e carnaval. Copiii școlilor din Budapesta se pregătesc încă din cursul săptămînii. Ce costume vor purta? Care de care mai originale și obținute fără prea mari eforturi. Magazinul de împrumut din oraș le poate pune la dispoziție 120 000 de costume dintre cele mai diferite. Armuri medievale, costume de fachiri și dansatori indieni, veșminte asemănătoare cu cele pe care le purtau Richard al III-lea sau Elisabeta a Angliei... Toate pot fi încercate și împrumutate de copiii care vor participa la carnavalul de sîmbătă seara.

O după-amiază obișnuită la Costinești. Copiii se pregătesc de carnaval.

Moment de neuitat. Oaspeți din diferite țări ale Europei sosesc în tabăra internațională de la Costinești. Gazdele, pionierii români, le fac o caldă primire.

SPECTACOLUL 4 000

Teatrul cercetășesc «Gwazda» de pe lingă Palatul culturii și științei din Varșovia se pregătește pentru cea de a 17-a aniversare. În cinstea evenimentului, cei 180 de membri ai teatrului au mai primit în mijlocul lor alți 18 artiști împreună cu care prepară cel de al 4 000-lea spectacol dat de copii.

LA PRIETENII MAI MARI

Dacă vizitezi Uzina de unelte agricole din Leipzig (R.D.G.) și citești jurnalul brigăzii «Karl Marx», observi un lucru cu totul deosebit. Jurnalul este semnat de două colective. Pe de o parte de muncitorii brigăzii, iar pe de alta de copiii care vin în uzină să învețe din experiența prietenilor mai mari. Copiii și-au notat aici impresiile culese în timpul vizitelor lor. Ei n-au uitat să consemneze în jurnal nici clipele de joc și cîntec petrecute împreună cu muncitorii.

CEL MAI FRUMOS CÎNTEC DIN LUME

se intitulează marea competiție muzicală pe care o pregătesc pionierii din R.S.F. Iugoslavia. Pionieri selecționați din toată țara vor interpreta cu acest prilej, în fața a mii de spectatori, cîntece din patria lor și din alte țări. În repertoriul concursului vor fi cuprinse și cîntece pentru copii din România.

DARURILE VACANȚEI

Ha Tinch este o provincie obișnuită din R.D. Vietnam. În vacanța de vară funcționează în provincie peste 600 de cluburi conduse de 1 840 de educatori; 810 biblioteci pentru copii oferă tinerilor cititori o lectură interesantă. În orașul Haiphong, port însemnat al Vietnamului de Nord, a fost înființată o școală de arte frumoase anume pentru copii. Tot acolo au fost organizate o expoziție de desene ale elevilor și una de fotografii. Teatrele de marionete, formațiile de dans, de teatru, de lanterne magice străbat țara în lung și-n lat cu spectacole create anume pentru școlari.

Văzut din cosmos, Pămîntul pare o planetă fără probleme...

PĂMÎNTUL O PLANETĂ DE AMELIORAT

PARTEA ÎNTÎI

ZBURĂM ÎN COSMOS, GATA SĂ ALUNIZĂM ȘI SĂ COBORÎM ÎN CURTEA VECINĂ A PLANETELOR. DAR NU UITĂM PĂMÎNTUL. DIMPOTRIVĂ, S-AR ZICE CĂ, PRIVINDU-L DE LA DISTANȚE MEREU MAI ASTRONOMICE, ÎI DESCIFRĂM TOT MAI BINE FARMECUL, AȘA CUM PERSPECTIVA NE AJUTĂ SĂ DISTINGEM CU MULT MAI LIMPEDE UN OBIECT DECÎT IMEDIATA APROPIERE. CU ATÎT MAI CLAR SE ZĂRESC DIN COSMOS UMBRELE DE PE PLANETA NOASTRĂ, ZONELE FOAMEI, PETELE NEGRE ALE ANALFABETISMULUI, PETELE ALBE ALE DEȘERTURILOR. REVENIȚI PE PĂMÎNT, OAMENII DAU GLAS HOTĂRÎRII DE A-ȘI PERFECȚIONA PLANETA NATALĂ. ÎMBUNĂTĂȚIREA VIEȚII PE GLOB ESTE O SARCINĂ URGENTĂ A OMENIRII, SPUN SAVANȚII CE RĂSPUND ANCHETEI INTERNAȚIONALE INIȚIATE DE REVISTA «CUTEZĂTORII». ESTE ÎNCUNUNAREA FIREASCĂ, EPILOGUL DEMN DE TOT CE A PRODUS MAI ÎNĂLȚĂTOR SECOLUL XX.

ANCHETA INTERNATIONALĂ A REVISTEI Cutezătorii

URANIUL VA AJUNGE SĂ OFERE OMULUI ATARI POSIBILITĂȚI ÎNCÎT, SATISFĂCÎNDU-I NENUMĂRATE NEVOI, SĂ-I FACĂ VIAȚA DIN CE ÎN CE MAI UȘOARĂ, ne declară **PAUL DE GROOTE,** membru al Comisiei EURATOM

— Dacă privim fie și numai perspectivele pe care le oferă energia nucleară pentru soluționarea resurselor energetice mondiale, răspunsul la ancheta dumneavoastră nu poate fi decît unul: da, Pămîntul este o planetă care se poate ameliora, *ne spune Paul de Groote, membru al Comisiei EURATOM, profesor la Universitatea Liberă din Bruxelles.*

— Într-adevăr, tehnica și tehnologia nucleară sînt în acest moment capabile să aducă o soluție problemelor pe care le ridică sporirea nevoilor energetice în lume și o mai bună repartiție a lor.

Importanta acestui fapt este cu atît mai considerabilă cu cît sursele energetice tradiționale sînt exploatate într-un ritm mult mai mare decît acela cu care ele se refac în natură. Legătura dintre dezvoltarea energetică a țărilor și gradul lor de dezvoltare industrială, precum și nivelul lor de viață este indiscutabil.

În prezent consumurile sînt dezechilibrate, deoarece țări reprezentînd cam o treime din populația globului consumă numai ele 4/5 din energia mondială.

Printre noile contribuții energetice care vor trebui să fie puse în slujba omenirii, cele ale valorificării uraniului prezintă posibilități favorabile, pe care va trebui să le folosim. Fenomenele de bază sînt binecunoscute, iar tehnicile de utilizare sînt încă de pe acum accesibile industriei, dar ele vor trebui să devină și din punct de vedere economic comparabile cu mijloacele tradiționale. Pentru aceasta este necesar un considerabil aport în cercetarea fundamentală și în cea aplicată — tehnică și tehnologică.

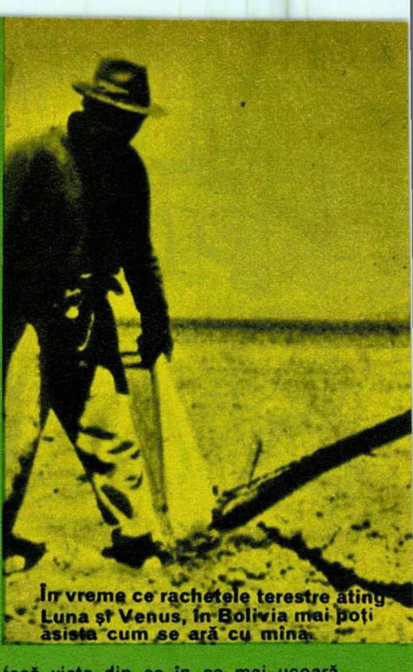
În vreme ce rachetele terestre ating Luna și Venus, în Bolivia mai poți asista cum se ară cu mîna.

Stadiul actual al cunoasterii activităților nucleare mă face să fiu încredințat — așa cum am spus în capul acestor rînduri ale mele — că uraniul va ajunge să ofere Omului atari posibilități încît, satisfăcîndu-i nenumărate nevoi, să-i facă viața din ce în ce mai ușoară, îndreptățindu-l să spună, pe drept cuvînt: Pămîntul a devenit mai bun, mai generos.

IN CIUDA FOAMETEI CARE MAI BÎNTUIE CU FURIE, EU CRED CĂ PĂMÎNTUL ESTE AMELIORABIL, ne mărturisește profesorul **JOSUE DE CASTRO.**

— Cu toate că eu sînt acela care am atras atenția opiniei mondiale asupra flagelului pe care îl reprezintă foamea, *ne spune Josue de Castro,* nu împărtășesc deloc părerea savanților care afirmă că, pînă în anul 2000 numărul oamenilor ajungînd la cifra de 6—7 miliarde. omenirea va pieri de foame, căci Pămîntul nu va mai fi în stare să-i hrănească.

Profesor la Universitatea din Brazilia și director al Institutului de nutriție, Josue de Castro a consacrat foametei din țara lui și din lume o serie de studii științifice, ceea ce a determinat alegerea sa, în 1951, ca președinte al Organizației Națiunilor Unite pentru alimentație și agricultură (F.A.O.) și i-a adus mai multe premii internaționale. Autor a unui număr impresionant de lucrări, dintre care cităm «Problema alimentației în Brazilia» (Rio de Janeiro, 1933), «Geografia umană» (Rio de Janeiro. 1939), «Alimentatia și aclimatizarea omenească» (Milano, 1946), «Alimentația la Tropice» (Mexico, 1946), «Geopolitica foamei» (Paris, 1951), Josue de Castro a aiuns să se bucure de o notorietate mondială datorită,

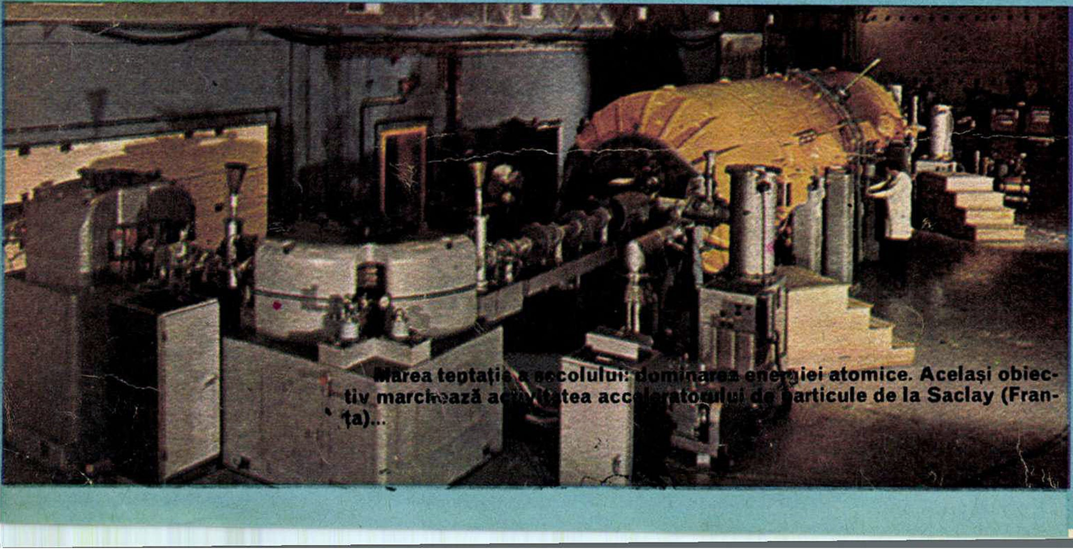
Marea teptația a secolului: dominarea energiei atomice. Același obiectiv marchează activitatea acceleratorului de particule de la Saclay (Franța)...

...și a Institutului de Fizică Atomică din București

în special, lucrării sale «Geografia foamei» (tradusă și la noi). Cartea aceasta a fost prima care a sfărîmat conspirația tăcerii ce înconjura foamea de care suferă două treimi din populația globului.

— Foamea, reia interlocutorul nostru, așa cum am avut de atîtea ori prilejul s-o arăt în atîtea lucrări ale mele, bîntuie cu furie în multe regiuni ale lumii, constituind o adevărată rușine a civilizației noastre.

Aceasta nu înseamnă însă că ea nu poate fi înlăturată. Dimpotrivă, există, chiar și acum, nenumărate posibilități spre a transforma regiuni care figurează azi printre primele pe harta înspăimîntătoare a foamei în zone bogate în produse agricole.

E de ajuns să ne gîndim la Amazonia patriei mele, ale cărei legende și mistere contrazic atît de paradoxal realitatea unei regiuni cu o populație rară, a cărei viață oscilează între graficele tuberculozei, paludismului, leprei și mortalității infantile, al cărei șeptel și agricultură sînt încă cele mai primitive din Brazilia, ale cărei cataracte captabile urmează abia să fie exploatate, ale cărei căi ferate urmează abia să fie tăiate prin ținuturile cele mai bogate, acolo unde întîlnim oamenii cei mai harnici și unde industria nu folosește decît patru sau cinci din materiile prime ale pădurii.

Așa cum am avut ocazia să arăt în lucrarea mea «Geografia foamei», spre a se ajunge aci e nevoie de un program de transformare economică și socială a Amazoniei. În primul rînd, o îmbunătățire a condițiilor alimentare ale regiunii, care ar antrena o dezvoltare a populației. Fără o alimentație suficientă și corectă, Amazonia nu va fi niciodată altceva decît un deșert demografic. Fără un plan de populare rațională și de fixare colonizatoare a elementului uman de pămînt nu se vor putea îmbunătăți resursele alimentare locale.

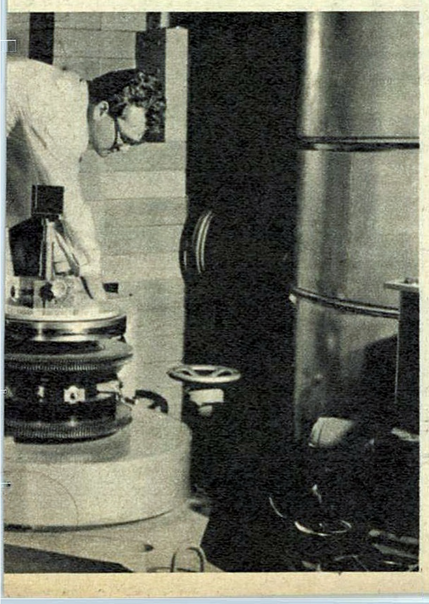

Aceste probleme sînt indisolubil legate una de alta și e imposibil să le rezolvi fără o examinare serioasă a tuturor aspectelor lor. Creșterea producției locale este un obiectiv absolut realizabil. Prin organizarea centrelor coloniale de pe acum stabilite pe baza unor planuri economice si tehnice binecunoscute, prin exploatarea rațională a pescuitului pe scară mare, prin ameliorarea raselor existente ale șeptelului local, prin introducerea metodelor agronomice moderne și corespunzătoare privind munca și conservarea solului, prin utilizarea fructelor sălbatice și conservarea fructelor și legumelor cultivate, Amazonia ar produce un excedent de produse alimentare care ar ajunge nu numai pentru hrana populației actuale, ci și pentru valurile de emigranți care ar urma să fie trimiși și fixați aci.

A și fost întocmit un plan cincinal pentru redresarea economică a regiunii prin utilizarea rațională a mijloacelor tehnice și a celor umane capabile să schimbe peisajul ei economic. Dacă pînă acum rezultatele obținute sînt departe de a se putea numi un succes, în special în ce privește îmbunătățirea standardului de viață și al alimentației populației locale, aceasta se datorește doar incompetenței realizatorilor planului de revalorificare a acestei vaste regiuni (5 057 470 Km^2, adică 59,38% din suprafața Braziliei).

În ciuda acestui insucces, eu rămîn încredințat că planul despre care am vorbit mai sus e realizabil. Din 1961, cînd a apărut ultima ediție a acestei «*Geografia da fome*» au trecut cîțiva ani în cursul cărora am fost cu toții martorii unor revoluționare acțiuni de transformare a unor deșerturi în grădini înfloritoare. Dacă omul nu a ajuns încă să stăpînească Natura, o poate însă transforma după nevoile lui.

Iată, deci, ce mă determină să susțin că, în ciuda dramei geografice a Amazoniei — alarmanta disproporție dintre întinderea sa uriașă și raritatea populației —, a foametei care mai bîntuie cu furie nu numai în Brazilia ci, în general, în America Latină, Pămîntul nostru este ameliorabil. Și că se va ameliora într-adevăr.

ERA ROBOȚILOR VA DESCHIDE LARG PORȚILE SPRE UN VIITOR STRĂLUCIT, declară **FRANÇOIS LE LIONNAIS,** președintele Asociației scriitorilor științifici din Franța.

— Este de ajuns să ne gîndim la roboți ca să și vedem una dintre căile ameliorării vieții pe Pămînt, *ne declară François Le Lionnais. Matematician și inginer chimist al Universității din Strasbourg, înzestrat cu o cultură universală, el a fost șeful Serviciului de învățămînt și de difuzare a științelor al organizației U.N.E.S.C.O. Expert al Comisiei naționale franceze pentru U.N.E.S.C.O., consilier științific al Muzeelor naționale din Franța și al Radioteleviziunii franceze, membru consultativ al Limbajului științific la Academia de Științe și președinte al Asociației scriitorilor științifici din Franța, François Le Lionnais desfășoară o bogată și vie activitate, fiind și autorul unui număr însemnat de lucrări.*

— Într-adevăr, acțiunile roboților moderni, oricît de inegale ar fi ele, sînt uluitoare, mai ales dacă ne gîndim că ei n-au fost creați decît în ultimele două sau trei decenii și că actualmente se depun eforturi serioase ca să fie depășiți. Să luăm, de pildă, compoziția literară sau muzicală artificială. Ea nu se află, desigur, decît la începuturile ei. Dar oricît de mediocre ar părea amatorilor rafinați unele rezultate obținute, ele pot satisface încă de pe acum pe profan. Firește, aventura acestor roboți n-a modificat sau transfigurat arta. Dar estetica, psihologia și sociologia artei descoperă în ea noi surse.

Traducerea automată dintr-o limbă într-alta nu pretinde nici ea că redă de pe acum subtilitățile poeziei. Ea n-a depășit încă stadiul unei simple corespondențe între două dicționare. Ea poate totuși să țină seama de nuanțele gramaticale și a început să știe să aleagă între diferitele sensuri ale aceluiași cuvînt. Încă de pe acum ea aduce apreciabile servicii în domeniul publicațiilor științifice și tehnice și începe să se introducă în gazetăria curentă și în romanul fără pretenții literare.

Roboții sînt capabili nu numai de raționamente deductive complicate — cum ar fi cele ale jocului de dame sau ale șahului — dar și de șiretlicuri folosite în alte jocuri, ei putîndu-se dovedi superiori celor mai ingenioși dintre noi. Este foarte greu să se aprecieze dinainte consecințele acestui fapt. Fără să mă angajez în profeții riscate, pot spune însă că marile întreprinderi economice vor fi din ce în ce mai mult interesate să ia hotărîri după ce vor fi consultat calculatoare electronice.

Să mai citez aci și mașinile autoreproducătoare, care, cufundate în mijlocul unei grămezi de materiale brute, aflate în dezordine, vor putea detecta pe cele care le convin, să le despartă de celelalte, să le fasoneze, să le asambleze și, în cele din urmă, să fabrice alte mașini identice cu ele însele?

Atîtea succese realizate de pe acum și alte, multe, care se desenează la orizont, atîtea făgăduințe de minuni și mai uluitoare încă trebuie să ne umple nu numai de admirație, dar și de încredere în viitor. De la apariția focului și pînă la prima revoluție industrială, marile descoperiri și marile invenții din trecut au îngăduit transformarea destinului societăților și a vieții noastre cotidiene, substituind omului, în munci grele sau periculoase, mașina. Această a doua revoluție industrială ale cărei zori le zărim acum și care făgăduiește înlocuirea omului în operațiuni ale gîndirii, uneori lungi, monotone și plicticoase, trebuie să ne bucure, căci ea va deschide larg porțile spre un viitor strălucit.

Desigur, există printre noi mulți care își manifestă neîncrederea, ba chiar îngrijorarea față de această eră a roboților, pe care am descris-o aici sumar. Nu auzim uneori evocîndu-se înspăimîntătoarea ipoteză a unei revolte a roboților? Nu face să ne oprim la această teamă. Finețea unui automat nu trebuie să fie confundată cu posesiunea unei conștiințe subiective, a unui sistem de criterii și a unei voințe. Opere ale geniului uman, roboții pe care i-a creat el vor rămîne totdeauna sclavii lui supuși.

Creditul pe care amatorii de apocalipsuri îl acordă eventualității unei revolte a roboților aduce o gravă și neîndreptățită injurie omului. Nu-i absolut necesar ca specia umană să fie perfectă spre a putea domina tehnica modernă. Va fi de ajuns ca ea să se comporte așa cum s-a comportat în cursul istoriei. Asociat cu aservirea energiilor naturale, automatismul suplu ne va elibera de nenumărate servituți, ceea ce va reprezenta, firește, o însemnată contribuție la îmbunătățirea vieții oamenilor pe bătrînul nostru glob.

Anchetă realizată
de PAUL B. MARIAN

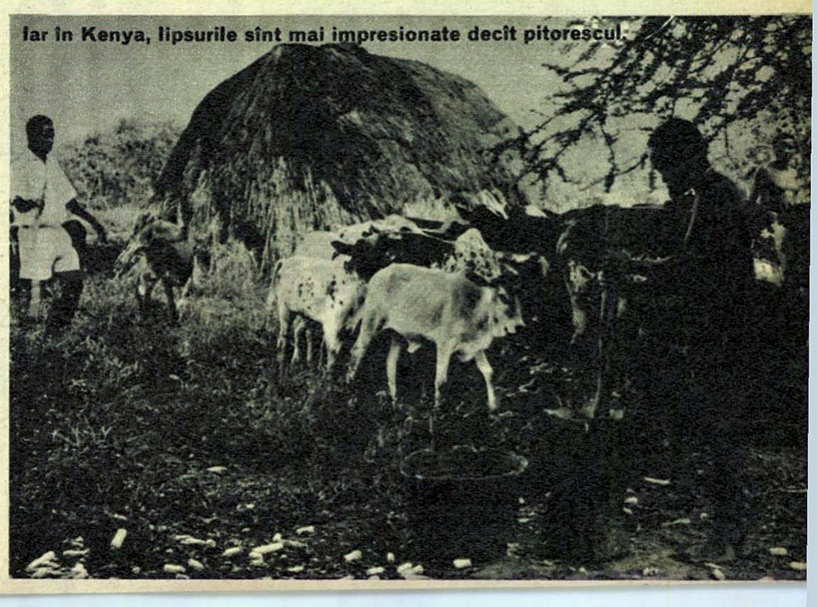

Iar în Kenya, lipsurile sînt mai impresionate decît pitorescul.

PLANETA

Scenariu: **HORIA ARAMĂ**

7

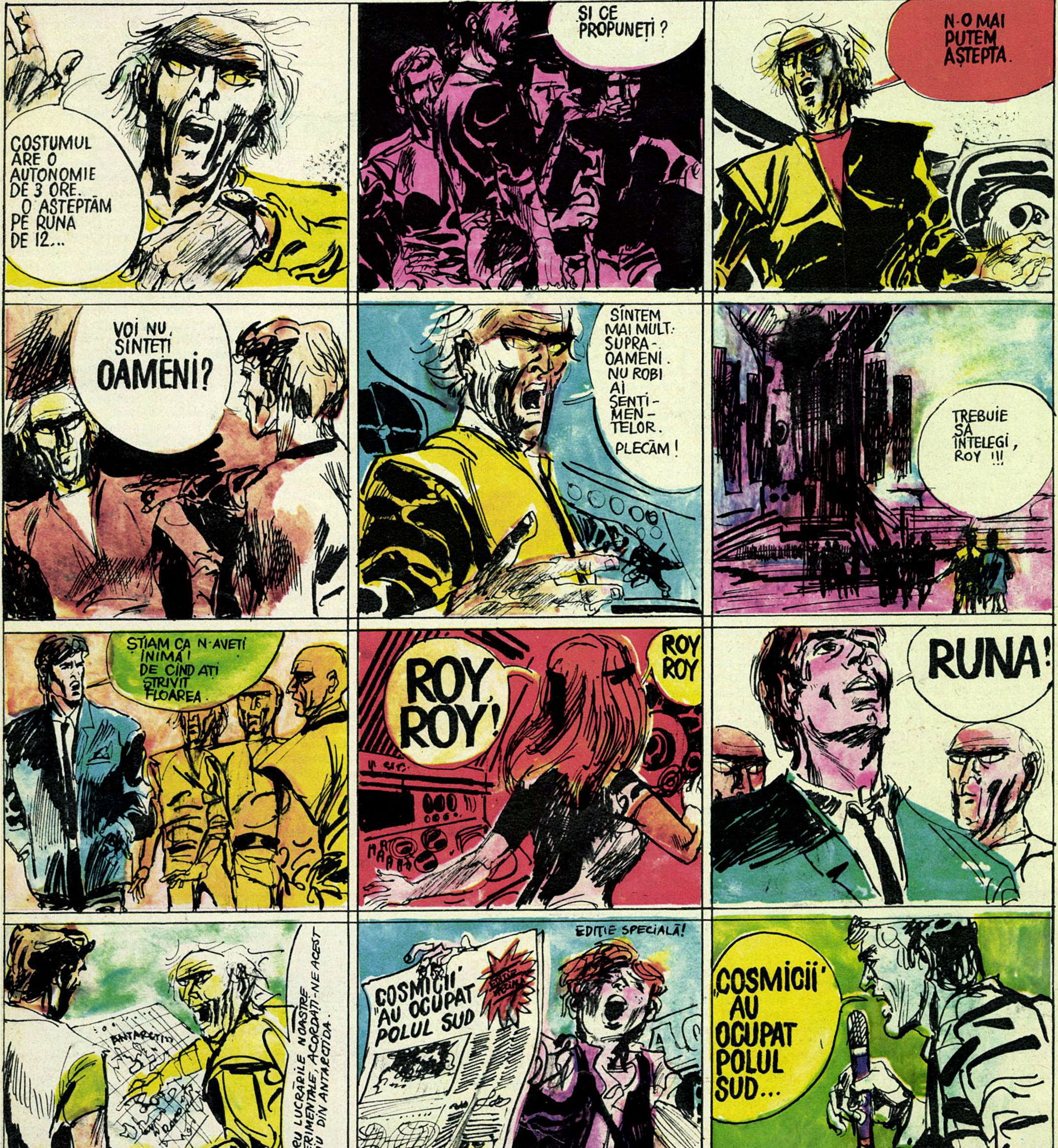
COSTUMUL ARE O AUTONOMIE DE 3 ORE. O AȘTEPTĂM PE RUNA DE 12...
ȘI CE PROPUNEȚI ?
N-O MAI PUTEM AȘTEPTA.
VOI NU SÎNTEȚI OAMENI?
SÎNTEM MAI MULT: SUPRA-OAMENI. NU ROBI AI SENTIMENTELOR. PLECĂM !
TREBUIE SĂ ÎNȚELEGI, ROY !!!
ȘTIAM CĂ N-AVEȚI INIMĂ! DE CÎND AȚI STRIVIT FLOAREA.
ROY, ROY!
ROY ROY
RUNA!
ANTARCTIDA
PENTRU LUCRĂRILE NOASTRE EXPERIMENTALE, ACORDAȚI-NE ACEST SPAȚIU DIN ANTARCTIDA.
EDIȚIE SPECIALĂ!
COSMICII "AU OCUPAT POLUL SUD
„COSMICII" AU OCUPAT POLUL SUD...

RAPITA

8

Desene: **POMPILIU DUMITRESCU**

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE:

PĂMÎNTUL ESTE VIZITAT DE SOLI EXTRATEREȘTRI. EI AFIRMĂ CĂ AU FOST PRIMII OCUPANȚI AI PLANETEI NOASTRE. DOVADA SE AFLĂ SUB PIRAMIDELE EGIPTULUI ȘI ALE MEXICULUI. ÎN CURSUL UNEI EXPEDIȚII ÎN CĂUTAREA ATLANTIDEI, RUNA DISPARE ÎN VALURILE OCEANULUI.

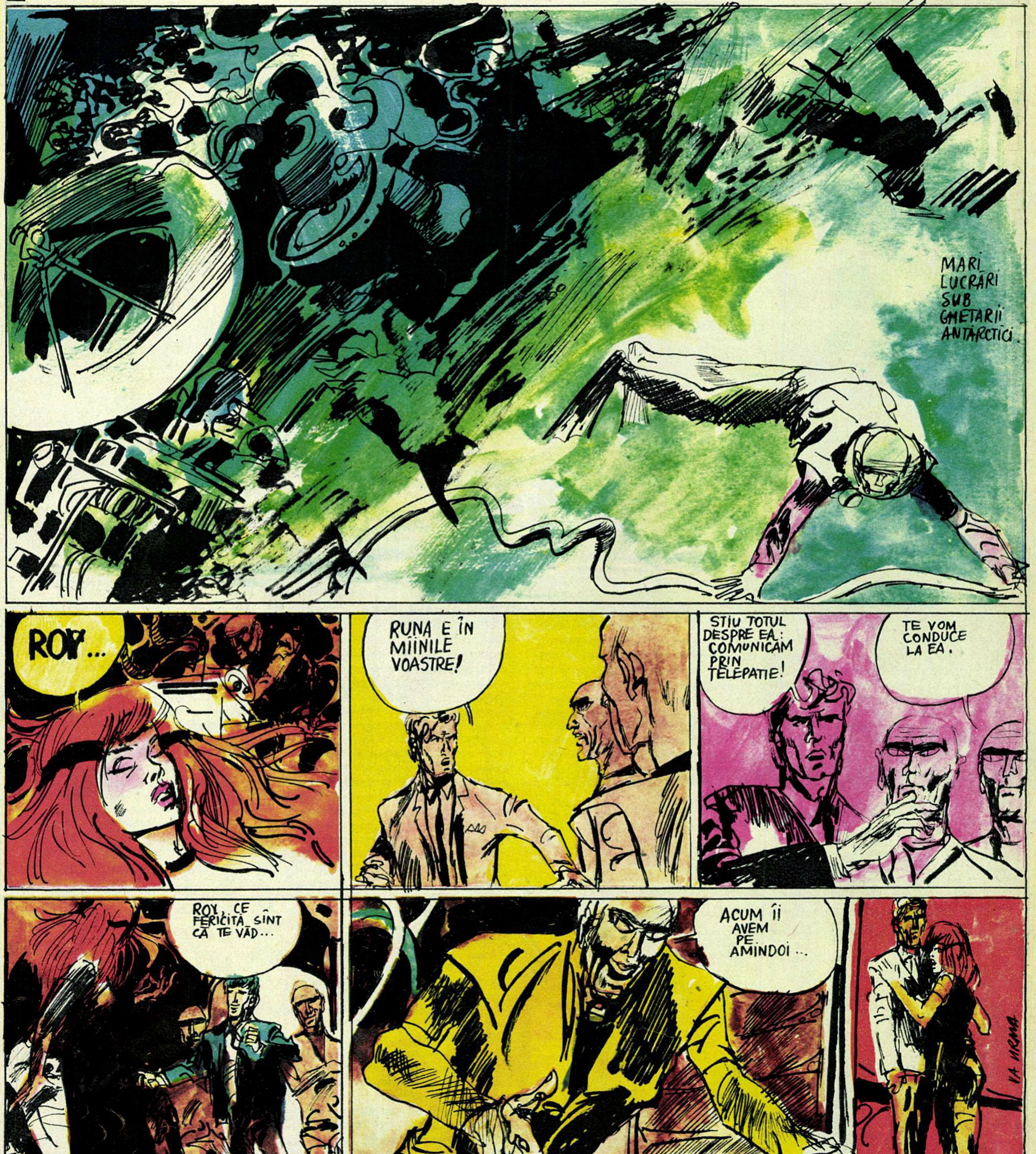
MARI LUCRĂRI SUB GHEȚARII ANTARCTICI.
ROY...
RUNA E ÎN MÎINILE VOASTRE!
STIU TOTUL DESPRE EA: COMUNICAM PRIN TELEPATIE!
TE VOM CONDUCE LA EA.
ROY, CE FERICITĂ SÎNT CĂ TE VĂD...
ACUM ÎI AVEM PE AMÎNDOI...
VA URMA

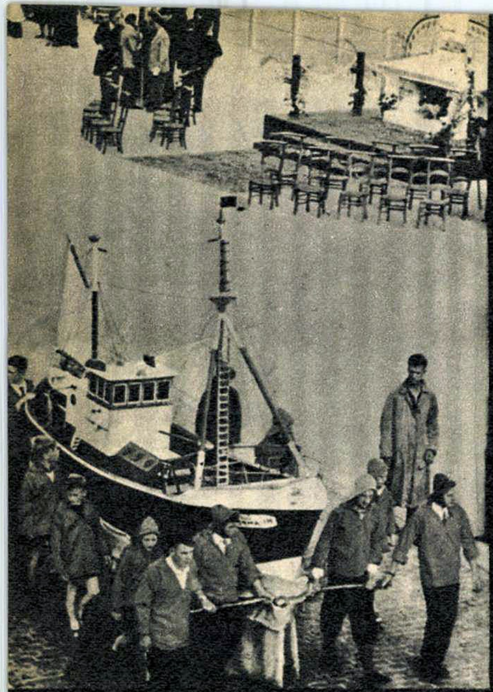
1

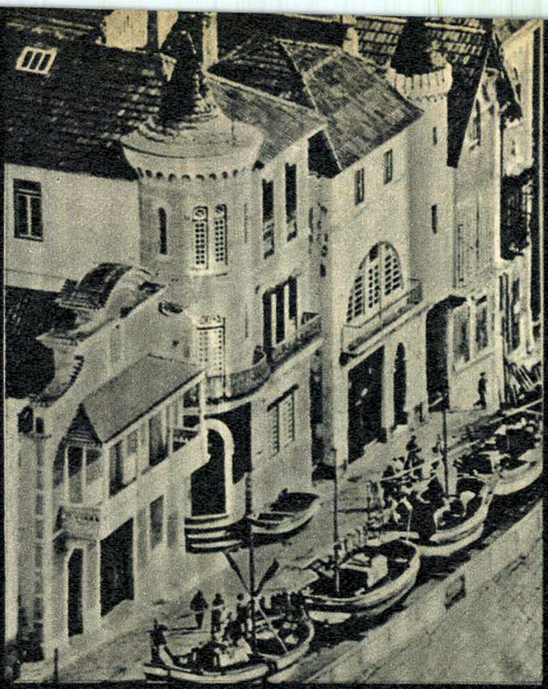
2

3

MICROENCICLOPEDIE

Popoare și obiceiuri

● În fiecare an, înainte de a începe sezonul de pescuit, în porturile belgiene de pe coastele Mării Nordului se organizează serbări în cinstea apelor mării. Membrii diferitelor asociații de pescari defilează pe străzile orașelor purtînd pe umeri plasele, năvoadele, undițele și chiar ambarcațiuni — bineînțeles, în miniatură (foto 1). De obicei aceste mici corăbii sînt lucrate de copiii pescarilor care învață în școlile profesionale. În timpul vacanțelor, pescarii își iau copiii în largul mării pentru a-i deprinde cu îndeletnicirea moștenită din tată în fiu — pescuitul.

● În orășelul portughez Nazare nu există locuitor care să nu posede o barcă. Pentru acești pescari bărcile sînt ca și bicicletele pentru olandezi. Ele pot fi văzute peste tot: pe străzi, în fața caselor, la intrările magazinelor și chiar la porțile școlilor (foto 2).

Cînd pescarul pleacă în larg, barca este trasă pe plajă cu un cărucior special.

4

● Orașele și satele din nord-vestul Italiei situate de-a lungul golfului Genova — numit și «Riviera dei fiori» (Coasta florilor) —, sînt cele mai importante exportatoare de flori din întreaga Europă. Zilnic, trenuri speciale și avioane transportă în Elveția, Danemarca, Norvegia și Suedia flori de sezon.

La San Remo, în fiecare an, la începutul lunii septembrie, are loc o serbare dată în cinstea florilor. În această zi toți marii cultivatori de flori din regiune se întrec în a prezenta vizitatorilor minunate care alegorice executate din tuberoze, gladiole, anemone și trandafiri de toate culorile (foto 3).

● Cu 50 de ani în urmă s-a stabilit în regiunea nisipoasă, plină de mărăciniș și cactuși, numită Imperial Valley, situată la sud de Salt Lake City din S.U.A., elvețianul Maggio. După o muncă titanică, el și copiii lui au reușit să transforme acest pustiu într-un teren favorabil culturii de morcovi.

Astăzi în regiune se găsesc mai multe mii de emigranți care se ocupă exclusiv cu cultivarea morcovilor. Ei au întemeiat orășelul Haltville, unde, în fiecare an, spre sfîrșitul lunii februarie, are loc serbarea morcovilor. În acea zi fermierii elvețieni statorniciți aici, îmbrăcați în costumele lor naționale, cinstesc sărbătoreasca zi prin cîntec și dansuri (foto 4).

● Deseori, familiile de indieni din Mexic statornicite la mari depărtări de centrele populate vin după cumpărături la oraș.

În acele zile strada este locul în care se odihnesc, iau masa, se sfătuiesc (foto 5).

● Polinezienii știu că peștii sînt atrași de lumină. De aceea, pentru prinderea lor întrebuințează, de multe ori, făclii aprinse. Drept momeală mai este folosită și un soi de caracatiță numită *raraka*, adică «flacăra vie». În timpul zilei, copiii colindă printre stîncile de corali din jurul lagunei și adună în borcane sute de exemplare de raraka, pe care apoi le oferă pescarilor.

Obiceiul de a pescui cu făclii aprinse și cu raraka este moștenit din vechime (foto 6).

● La răsărit de lacul Tuz Gölü, situat în mijlocul Anatoliei (Turcia asiatică), se așterne drumul pe care cu 2 300 de ani în urmă au mărșăluit spre inima Asiei armatele lui Alexandru cel Mare. Astăzi regiunea adăpostește turmele de oi ale celor din tribul *iuruk*, care colindă stepele de la poalele munților Taurus. Aceștia își petrec întreaga zi călare pe măgarii care însoțesc turmele. În primii șapte ani de viață, copiii sînt purtați de mamele lor într-un sac numit *hetché* (foto 8). Cum împlinesc 8 ani ei pot călări și singuri. Atunci primesc în dar din partea părinților lor cîte un măgar.

● La poalele munților vulcanici Virunga din republica Ruanda trăiesc cei mai înalți oameni din Africa. Este vorba de goliații tribului *tuti* care fac parte din populația *bantu*. Ei sînt înalți de peste 2 m.

Negri *tuti* sînt crescători de vaci, capre și oi. Agricultura este aproape

5

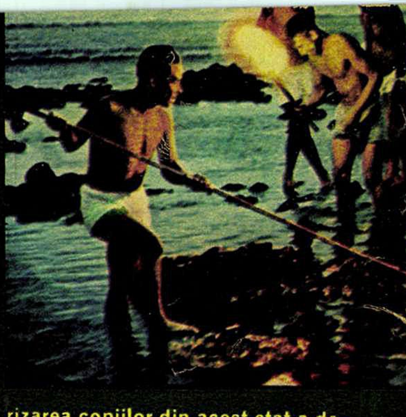
6

inexistentă la ei. În luna martie a fiecărui an — spre sfîrșitul sezonului secetos — acești negri dau foc ierburilor uscate, pregătind astfel terenul pentru sezonul ploilor, care durează din aprilie pînă în octombrie. După ce au pîrjolit cîmpul, ei cinstesc apropierea sezonului ploios cu serbări și dansuri care țin aproape o săptămînă (foto 9).

● În India elefantul muncește în medie cinci ore pe zi. În munca sa el se servește de colți, de trompă și de picioare pentru a trage, împinge sau ridica trunchiuri de copac sau alte poveri. Rația de alimente zilnică a elefantului se compune din 300 kg de iarbă sau trestie de zahăr, 4 kg făină de grîu și 100 g de sare.

În India și Ceylon elefantul este considerat animal sacru și în cinstea lui se organizează în fiecare an o serbare care poartă numele de Dasara. În timpul serbării, care ține zece zile, picioarele, capul și trompa elefantului sînt pictate în culorile cele mai vii. Vesmintele cu care este împodobit elefantul în aceste zile ale Dasarei sînt croite din cele mai frumoase țesături și împodobite cu bijuterii (foto10).

● Pentru țăranul pakistanez cămila este la fel ca renul pentru lapon și calul pentru arab. Ea îi procură hrana zilnică și îl ajută în agricultură și în transport. Caravanele de cămile care duc mărfurile dintr-un oraș în altul fac uneori drumuri care durează cîte trei luni. Pentru foloasele pe care acest animal, renumit prin rezistența sa, le aduce omului, pakistanezii au ales o zi a anului spre a-l sărbători. Atunci animalele, împodobite cu cele mai frumoase șei, sînt expuse în piețele publice în fața unei asistențe vesele, după cum se poate vedea și în fotografia nr. 11.

● Pînă în urmă cu cîțiva ani, marea majoritate a copiilor din Malayezia rămîneau neștiutori de carte. Numărul școlilor era foarte mic, iar condițiile de viață se asemănau cu cele din societatea feudală. O dată cu obținerea independenței, școlarizarea copiilor din acest stat a devenit o preocupare principală. Școlarii își poartă cu plăcere uniformele care păstrează pitorescul costumului tradițional. La Kota-Bharu, de pildă, fetele poartă uniforma numită baju. Din costum nu lipsesc nici umbreluța și nici sarongul (foto 7).

Pagini îngrijite
de **ECATERINA ROȘCA**

7

8

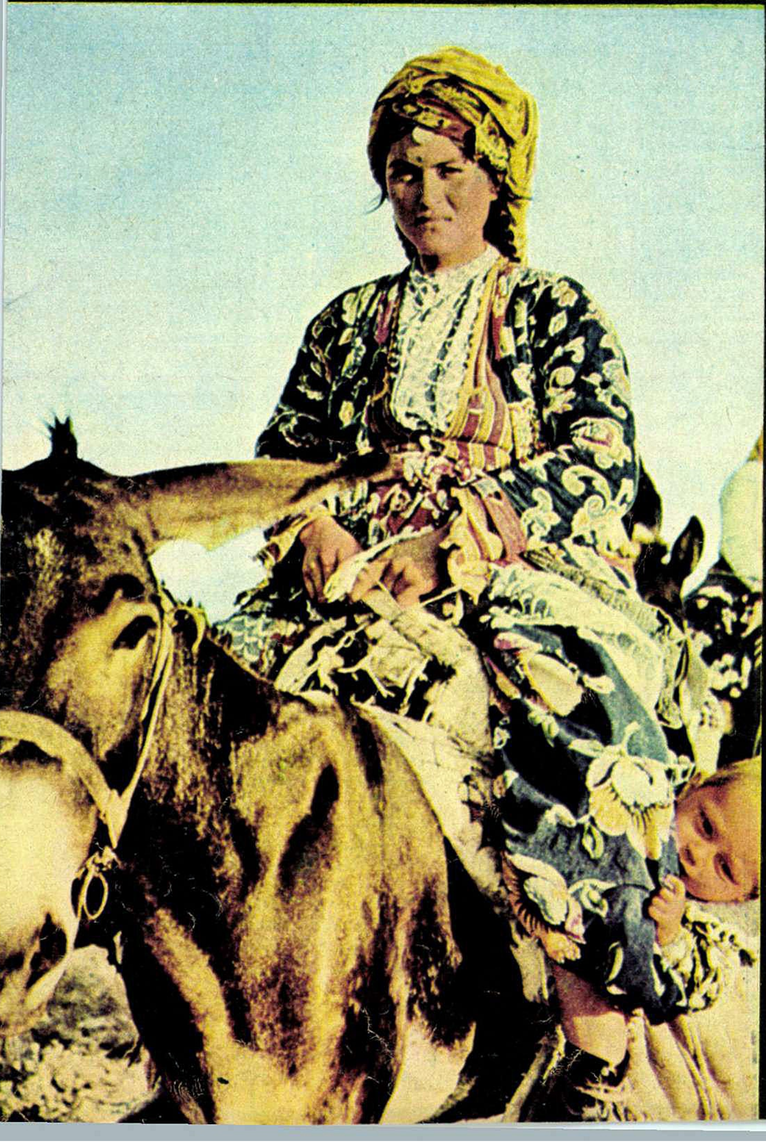

9

10

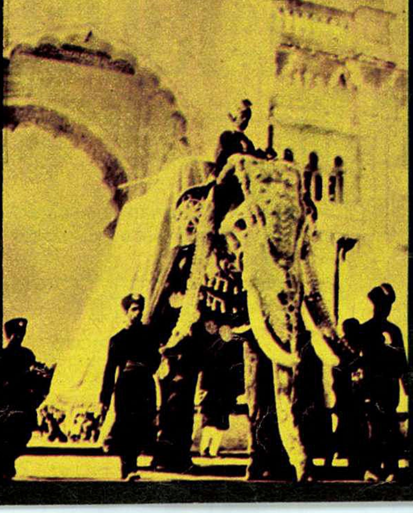

11

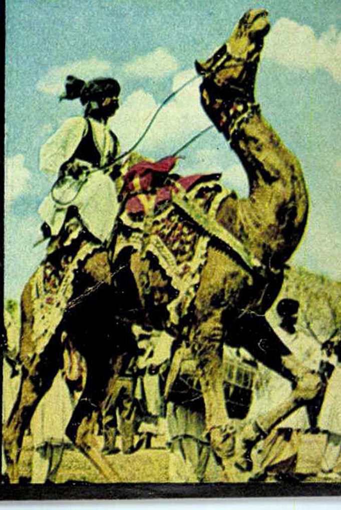

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	R	I	N	O	C	E	C	I	■	P	U	F
2	■			G		L	R	■	O	A	I	E
3		■		A		I	■					■
4	C	T	■	R		C					■	I
5				I	■	C	E	R	B	■	A	L
6	U	D	E	■		■				S	S	U
7		■				A			■	T	A	T
8	L	T	■	N	O	R	A	■	F	A	P	U
9	■					A			E	■	H	R
10	A					■	P	O	P	I	■	E
11	P	A	S	A	R	E	■	C	O	C	O	Ş
12	A				■				S	O		E

MOZAIC ZOOLOGIC

MOZAIC ZOOLOGIC

ORIZONTAL: 1) Mamifere cu cornul pe nas — Din veşmîntul puilor; 2) Încăpăţînatul... urechiat! (pl.) — Mesadă naturală pentru oi; 3) Pasăre cu mersul legănat (pl.) — Mioriţă! 4) Cap de ţipar! — Masiv muntos în care s-a delimitat un minunat parc naţional, ce abundă în monumente ale naturii; 5) Rumegător nordic (pl.) — ...şi altul, cu coarnele mult ramificate; — Şaguna Laurenţiu; 6) Stropite — Autorul suitei «Impresii din copilărie»; 7) Înaltă şi graţioasă — Pînă la capăt! 8) La tigru! — Soţia în raport cu părinţii soţului — Credinţă primitivă după care unele animale sau plante şi insecte sînt socotite sfinte; 9) Păsări de curte — Alifie; 10) A însufleţi — Bărboşi proverbiali! 11) Felină domestică — Vestitorul zorilor! 12) Partea superioară a unui edificiu; — Păsările, de la ieşirea din ou şi pînă la maturitate.

VERTICAL: 1) Proverbiali pentru prostie! — Mediu de viaţă pentru peşti şi alte animale; 2) Din timp — Din familia caprei — Vînat alungat spre locul de pîndă; 3) Dromader — Excrescenţă a pielii — Panteră din Carpaţi (pl.); 4) Cîine de vînătoare foarte iute la fugă (pl.) — Lupul faţă de oi! 5) Băţ cu cîrlig folosit de ciobani la prinderea oilor (pl.) — Oac... oac! 6) Pasăre răpitoare de zi — A lucra pămîntul — Ape! 7) Cap de rinocer! — Cel mai mare mamifer terestru; 8) Rîul copilăriei lui I. Creangă — Rumegător din Tibet acoperit cu păr lung (pl.); 9) Şerpi... vegetali — Arici! 10) Om de stat englez — A şedea — Rîu în Argentina; 11) Singură! — A adînci — Opere! 12) Nota a patra — Zboară din floare în floare.

Dicţionar: ICO.

Prof. TEODOR AXIOTI

OCUPĂ LOCUL

Jocul se poate desfăşura pe un teren sau în sală. Numărul participanţilor variază între 15—40 de copii.

Toţi jucătorii se aşază în formaţie de cerc, cu faţa spre interior, la intervale de 1—2 lungimi de braţ, în funcţie de spaţiul şi numărul participanţilor. Jucătorul rămas în afara cercului, ocolindu-l în pas alergător, loveşte la un moment dat pe umăr un jucător din cerc. Cel lovit fuge în jurul cercului în sens invers. Cine ajunge primul, ocupă locul rămas gol. Al doilea sosit continuă jocul.

REGULI:

Pentru a face jocul mai atrăgător, se mai pot stabili diferite reguli. Astfel, în locul în care se întîlnesc, în timp ce aleargă spre locul din cerc rămas gol, cei doi jucători trebuie să execute anumite mişcări sau gesturi. De exemplu:

— să-şi dea o mînă şi să-şi spună «bună ziua»;

— să-şi dea ambele mîini;

— să se apuce de mîini şi să se învîrtească o dată pe loc;

— să facă o îndoire de genunchi etc.

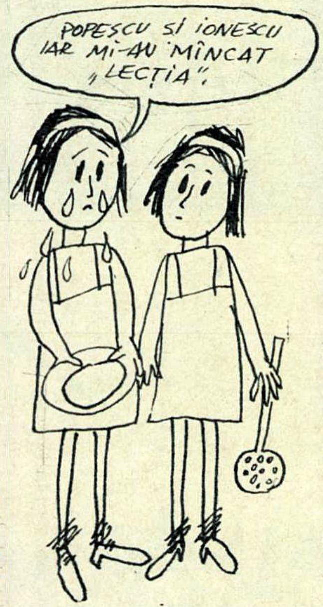
POPESCU ŞI IONESCU IAR MI-AU MÎNCAT „LECŢIA".

IOSIF TEODORESCU

Aritmogrif floral

	8	6	7	1	9	10	2	
5	6	3	11	2	12	13	4	2
	12	2	4	3	6	11	2	
		14	7	4	9	2		
5	2	4	15	2	4	9	10	2
	2	12	9	5	7	12	2	
	7	4	16	6	13	9	9	
	15	2	4	7	2	17	2	
3	2	1	13	2	4	18	11	2
		10	18	4	10	2		
		2	15	2	8	2		

Înlocuind cifrele prin litere, veţi afla de la A la B numele unei flori mici, albe, plăcut mirositoare, iar pe orizontal numele altor flori.

GEOGRAFICĂ

(Biverb: 3, 8)

$\frac{T}{R^c}$ 1969

CARTE DE VIZITĂ

(Anagramă: 7-4;4-4)

Aflaţi prin anagramare profesia tovarăşului Mocănescu şi oraşul în care o exercită:

MOCĂNESCU E. TITU
Amara

OGARUL ŞI IEPURELE

Este indicat să se joace pe un teren înzestrat cu diferite obstacole naturale. La nevoie, se poate juca însă şi într-o sală mai mare. Spaţiul de joc se delimitează prin semne vizibile şi poate fi pătrat, dreptunghiular sau circular, cu o suprafaţă de 200—500 mp.

Dintre jucători se alege un prinzător, care este «ogarul» şi un urmăritor — «iepurele». Ceilalţi jucători se împrăştie pe întreaga suprafaţă de joc, stînd ghemuiţi.

Ogarul urmăreşte iepurele, care aleargă printre jucători, folosind eschive. În momentul în care este ameninţat să fie prins, se aşază ghemuit în faţa unui jucător, scăpînd în felul acesta de urmărire. Din acest moment, ogarul urmăreşte jucătorul în faţa căruia s-a aşezat iepurele.

Jocul continuă sub forma unor alergări scurte, cu eschive şi schimbări de direcţie.

Reguli:

— dacă ogarul reuşeşte să prindă iepurele, rolurile se inversează;

— iepurele este considerat prins atunci cînd ogarul îl atinge cu mîna;

— jucătorii care stau ghemuiţi nu au voie să plece înainte ca iepurele să se fi aşezat în faţa lor.

UN ROBINSON MODERN

Islandezul Arni Johnson, învățător și ziarist, în vîrstă de 24 de ani, este «domnitorul» insulei Surtsey care, la 14 noiembrie 1963, a ieșit la suprafață din Oceanul Atlantic, la sud de Islanda. La 5 ani după acest eveniment, Arni Johnson s-a instalat pe această insulă într-o casă construită de el însuși. Primind o sumă de 400 dolari lunar, el supraveghează insula din însărcinarea Institutului de științe din Reykjavik.

Principala lui sarcină este să asigure dezvoltarea naturală a faunei fără influențe exterioare. Persoanele străine nu au voie să viziteze insula. Nimănui nu-i este permis să debarce pe insulă cu fructe sau semințe, căci viața pe Surtsey trebuie să fie adusă de păsări sau de mare. Într-o zi Arni a descoperit insecte care aduseseră pe corpul lor polen galben. Primele plante au și început să se dezvolte: patru feluri de iarbă, o micșunea și un crin.

De asemenea și-au găsit locul pe insulă o șopîrlă și o focă.

Știați?

CONSTRUCTORII SUEDEZI

intenționează să construiască un pod lung de 18 km, care va uni două din cele mai importante insule din Marea Baltică.

Podul va fi dublu: pe partea sa inferioară va trece o cale ferată dublă, iar pe cea superioară — o autostradă. Construcția va avea înălțimea de 68 m deasupra nivelului mării.

RÎUL FĂRĂ PEȘTI

Rio Vinegre (Rîul oțetului) care curge în Columbia își îndreptățește pe deplin denumirea. Apa acestui rîu este foarte acidă. În ultimul timp s-a stabilit că ea conține 11 la mie acid sulfuric și 9 la mie acid clorhidric.

LA ROMA...

...funcționează cea mai veche farmacie din lume. Ea există din anul 1070.

UN COSTUM ÎN 30 DE SECUNDE!

În orașul Leeds, din Anglia, s-a construit și utilat o secție experimentală de croitorie complet modernizată. O stereocameră ia într-o clipă măsurile clientului, o mașină electronică de calculat prelucrează datele, iar un dispozitiv cu laser croiește țesătura aleasă.

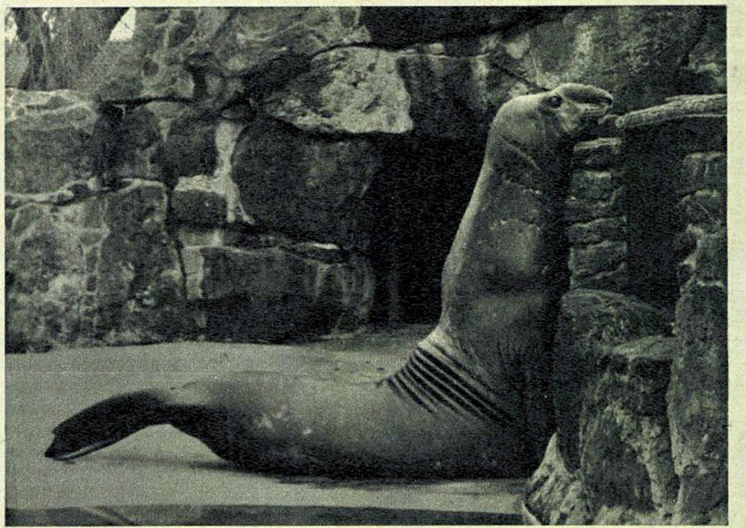

Ce se petrece dincolo de zid? pare să se întrebe elefantul de mare al Grădinii zoologice din Berlin.

● ●

DUPĂ SĂGEATĂ

Este un joc cu arcul. Se joacă pe cîmp sau pe un teren cu pămînt afînat, fără obstacole sau denivelări prea mari.

Fiecare echipă de cîte 8—10 jucători primește cîte un arc și o săgeată. Pe teren se marchează o linie de start, iar la 20—30 de pași de ea se înfig în pămînt două stegulețe. Distanța dintre stegulețe va fi de 10 pași.

Doi jucători, cîte unul din fiecare echipă, vin la linia de start. La semnalul conducătorului jocului, fiecare trage cu arcul pe care îl are, în așa fel încît săgeata să zboare printre cele două stegulețe și să cadă cît mai departe de linia de start.

După ce a dat drumul săgeții, jucătorul lasă arcul pe linia de start, aleargă după săgeata adversarului și, ridicînd-o de pe pămînt, se întoarce cît mai repede.

După aceasta urmează altă pereche de jucători ș.a.m.d.

Cîștigă echipa care realizează cel mai mare număr de puncte.

Reguli:

— jucătorul care ajunge mai repede la linia de start, aducînd săgeata trasă de adversar, aduce 1 punct echipei sale;

— jucătorul care trimite săgeata în afara spațiului marcat de stegulețe aduce 1 punct echipei adverse; ca pedeapsă, el va duce ambele săgeți la start.

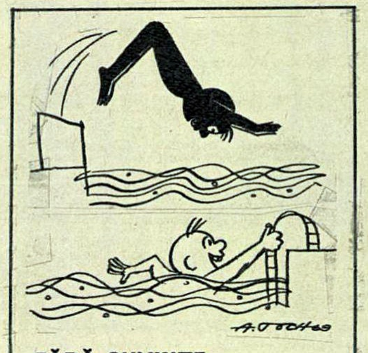

FĂRĂ CUVINTE

MINIERĂ
(Monoverb: 4—9)

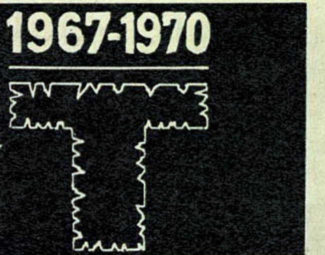

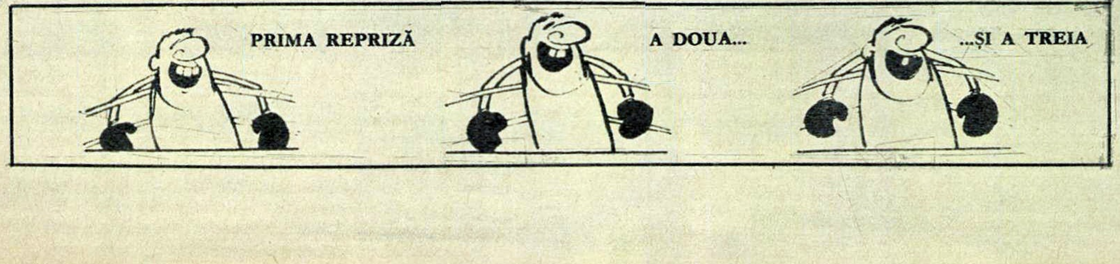

ÎNTREBARE PENTRU UN ISTEȚ

Unchiul Vasile a fost întrebat:

— Pe cine reprezintă fotografia aceasta?

Unchiul Vasile a răspuns:

— Tatăl celui din fotografie este unicul fiu al tatălui celui care vorbește.

Cine este reprezentat în fotografie?

PUNE NASUL LA LOCUL LUI!

Pe o bucată de carton se va desena un portret fără nas. Nasul va fi confecționat dintr-o bucată de lemn sau pur și simplu dintr-un cartof străpuns la mijloc cu un cui. Legați la ochi pe rînd, jucătorii vor trebui să așeze nasul la locul potrivit.

CINE SPUNE O POVESTE

Fiecare elev spune o poveste în care anumite cuvinte, alese de toți participanții la joc, să nu fie folosite. De exemplu: da, nu, și, sau, nici. Povestitorul care folosește unul din cuvintele interzise iese din concurs. Atunci își începe povestea următorul participant și așa mai departe. Cel care a spus cea mai frumoasă și interesantă poveste fără întrebuințarea cuvintelor interzise va fi cîștigătorul.

CÎT DE LUNG ESTE UN MINUT

Un jucător ține un cronometru sau un ceas cu secundar și la a 60-a secundă spune: «start». Ceilalți trebuie să aprecieze durata unui minut spunînd tare «acum». La sfîrșit, cel ce cronometrează va spune cine a apreciat cel mai bine durata minutului.

ECHILIBRUL

Pe un băț lung va fi plimbat un balon fără a-l lăsa să cadă. Cine-l poate susține cel mai îndelung cîștigă.

TIC-TACUL CEASORNICULUI

Undeva, în încăpere, se ascunde un ceasornic, potrivit să sune peste 5 minute. Înainte de a se ascunde ceasul, un jucător legat la ochi este trimis afară. Revenit în încăpere, va trebui să găsească ceasul pînă nu sună!

ARCAȘII LUI ȘTEFAN CEL MARE

11

Scenariul: COSTACHE ANTON **Desene: PUIU MANU**

ÎN TIMP CE CĂLUGĂRUL MANOILĂ SE ASCUNDE LA O PRISACĂ, SPRE A LĂSA SĂ SE CREADĂ CĂ A PLECAT LA LIOV ȘI MAI DEPARTE ÎN FRANCIA, CĂPITANUL COSTEA GÎNJU, OANĂ CERB ȘI TOMA PITICU SE ÎNTORC LA SUCEAVA ȘI, STRECURÎNDU-SE ÎN CASA VORNICULUI ISAIA, VĂD CU OCHII LOR CARE SÎNT BOIERII CE URZESC PIEIREA DOMNULUI ȚĂRII.

— ȚI-AU CRESCUT PLETELE ȘI BARBA, PĂRINTE MANOILĂ, DA' O SĂ TREBUIASCĂ SĂ LE TAI ȘI SĂ INTRI IAR ÎN STRAIELE LUI PAN MASCHIEWICI, NEGUȚĂTORUL DIN LIOV, AȘTEPTAT CU NERĂBDARE SĂ SE ÎNTOARCĂ DIN FRANCIA DE CĂTRE DOMNIA SA VORNICUL ISAIA.

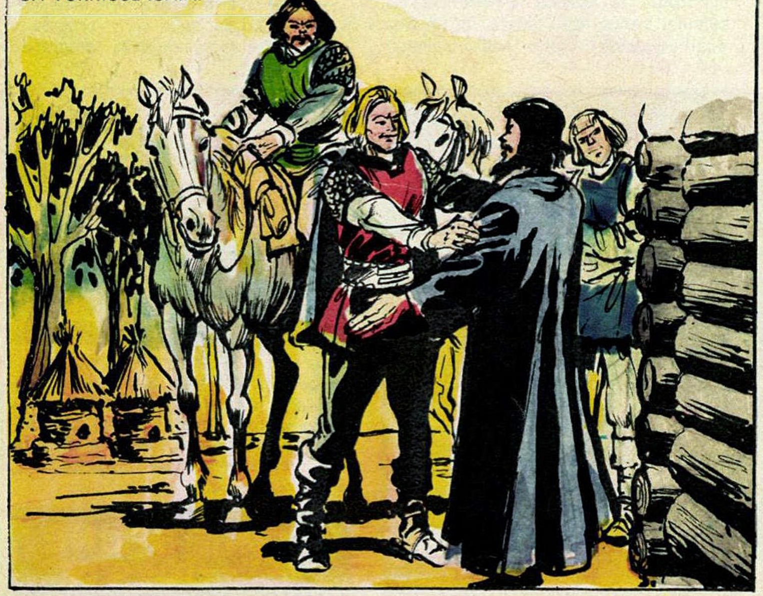

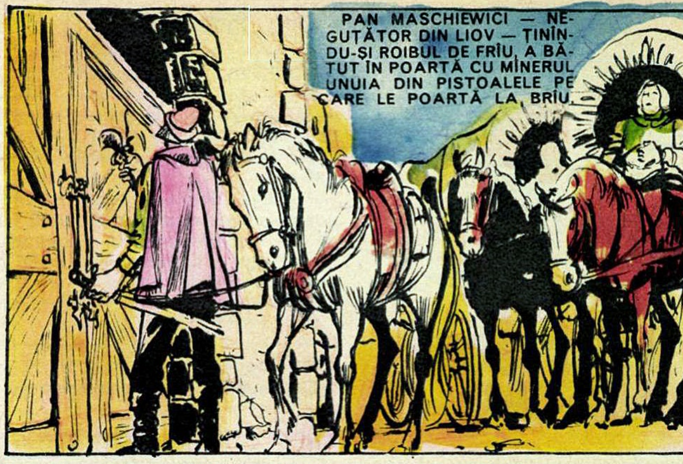
PAN MASCHIEWICI — NEGUȚĂTOR DIN LIOV — ȚININDU-ȘI ROIBUL DE FRÎU, A BĂTUT ÎN POARTĂ CU MÎNERUL UNUIA DIN PISTOALELE PE CARE LE POARTĂ LA BRÎU.

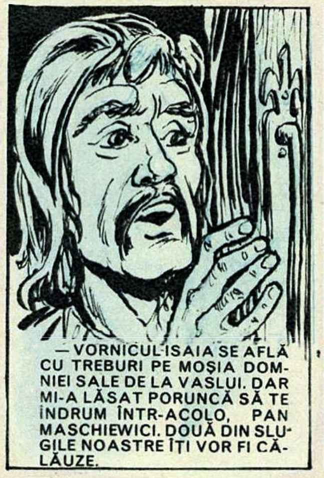
— VORNICUL ISAIA SE AFLĂ CU TREBURI PE MOȘIA DOMNIEI SALE DE LA VASLUI. DAR MI-A LĂSAT PORUNCĂ SĂ TE ÎNDRUM ÎNTR-ACOLO, PAN MASCHIEWICI. DOUĂ DIN SLUGILE NOASTRE ÎȚI VOR FI CĂLĂUZE.

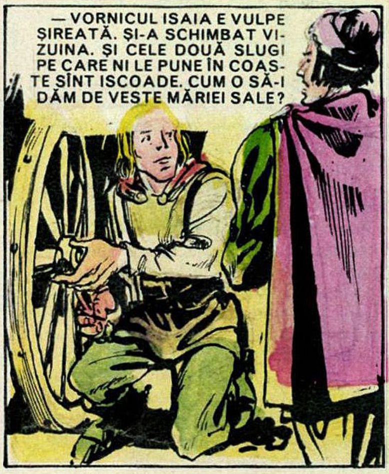
— VORNICUL ISAIA E VULPE SIREATĂ. ȘI-A SCHIMBAT VIZUINA. ȘI CELE DOUĂ SLUGI PE CARE NI LE PUNE ÎN COASTE SÎNT ISCOADE. CUM O SĂ-I DĂM DE VESTE MĂRIEI SALE?

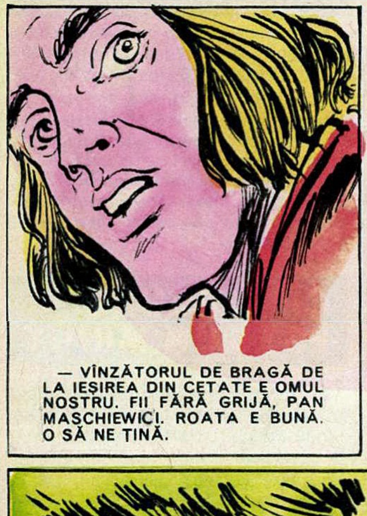
— VÎNZĂTORUL DE BRAGĂ DE LA IEȘIREA DIN CETATE E OMUL NOSTRU. FII FĂRĂ GRIJĂ, PAN MASCHIEWICI. ROATA E BUNĂ. O SĂ NE ȚINĂ.

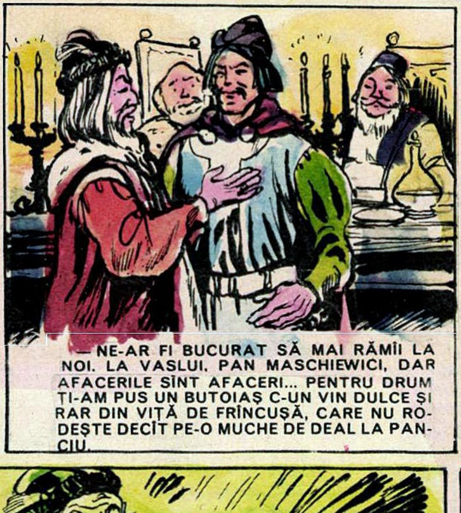
— NE-AR FI BUCURAT SĂ MAI RĂMÎI LA NOI. LA VASLUI, PAN MASCHIEWICI, DAR AFACERILE SÎNT AFACERI... PENTRU DRUM ȚI-AM PUS UN BUTOIAȘ C-UN VIN DULCE ȘI RAR DIN VIȚĂ DE FRÎNCUȘĂ, CARE NU RODEȘTE DECÎT PE-O MUCHE DE DEAL LA PANCIU.

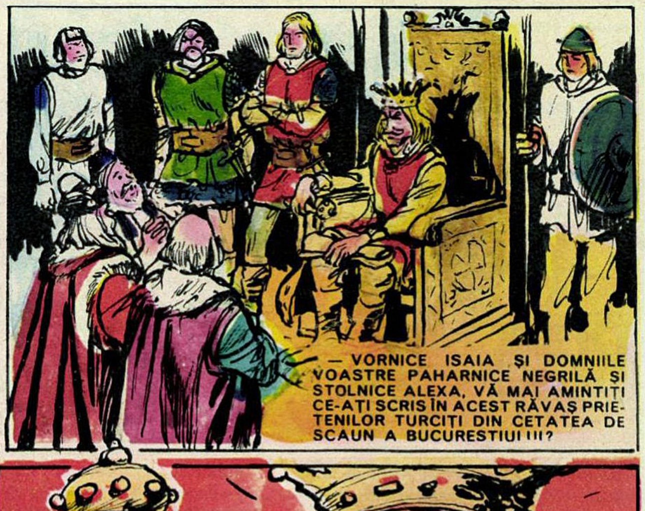
— VORNICE ISAIA ȘI DOMNIILE VOASTRE PAHARNICE NEGRILĂ ȘI STOLNICE ALEXA, VĂ MAI AMINTIȚI CE-AȚI SCRIS ÎN ACEST RĂVAȘ PRIETENILOR TURCIȚI DIN CETATEA DE SCAUN A BUCURESTIULUI?

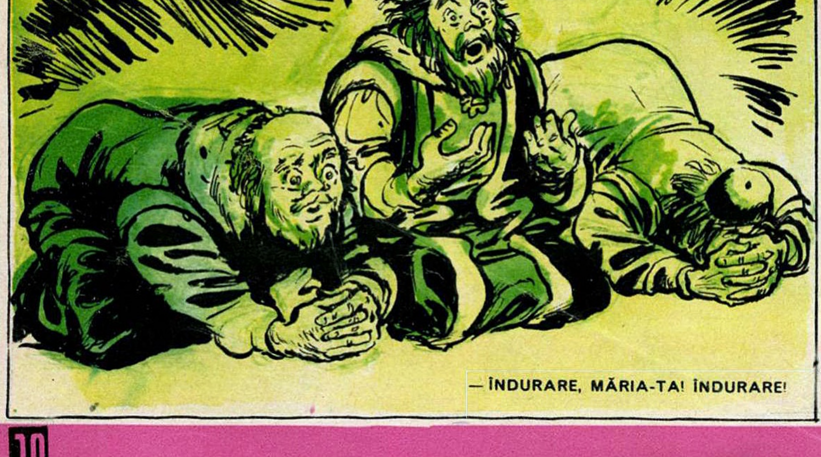
— ÎNDURARE, MĂRIA-TA! ÎNDURARE!

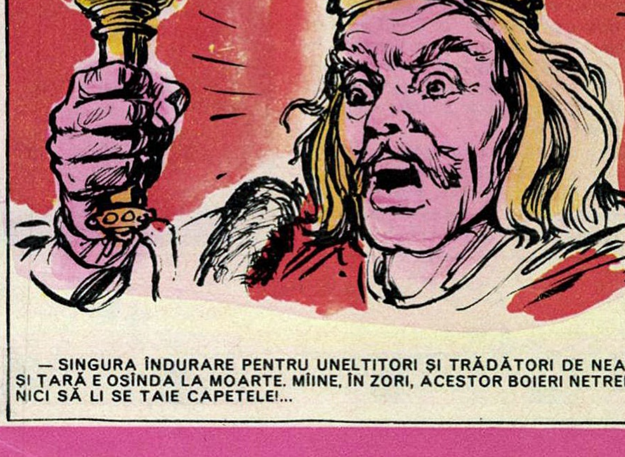
— SINGURA ÎNDURARE PENTRU UNELTITORI ȘI TRĂDĂTORI DE NEAM ȘI ȚARĂ E OSÎNDA LA MOARTE. MÎINE, ÎN ZORI, ACESTOR BOIERI NETREBNICI SĂ LI SE TAIE CAPETELE!...

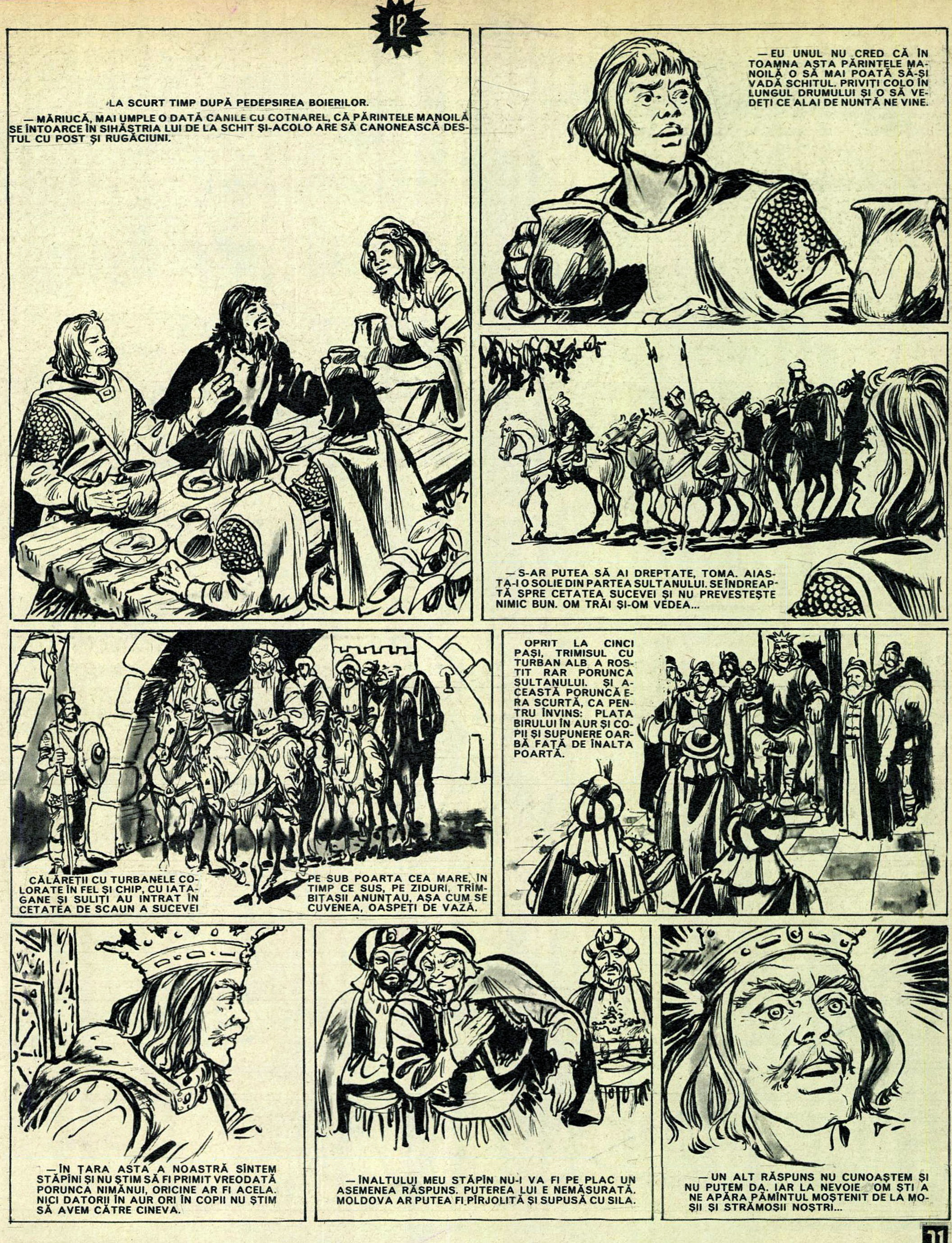
12
LA SCURT TIMP DUPĂ PEDEPSIREA BOIERILOR.
— MĂRIUCĂ, MAI UMPLE O DATĂ CANILE CU COTNAREL, CĂ PĂRINTELE MANOILĂ SE ÎNTOARCE ÎN SIHĂSTRIA LUI DE LA SCHIT ȘI-ACOLO ARE SĂ CANONEASCĂ DESTUL CU POST ȘI RUGĂCIUNI.
— EU UNUL NU CRED CĂ ÎN TOAMNA ASTA PĂRINTELE MANOILĂ O SĂ MAI POATĂ SĂ-ȘI VADĂ SCHITUL. PRIVIȚI COLO ÎN LUNGUL DRUMULUI ȘI O SĂ VEDEȚI CE ALAI DE NUNTĂ NE VINE.
— S-AR PUTEA SĂ AI DREPTATE, TOMA. AIASTA-I O SOLIE DIN PARTEA SULTANULUI. SE ÎNDREAPTĂ SPRE CETATEA SUCEVEI ȘI NU PREVESTEȘTE NIMIC BUN. OM TRĂI ȘI-OM VEDEA...
CĂLĂREȚII CU TURBANELE COLORATE ÎN FEL ȘI CHIP, CU IATAGANE ȘI SULIȚI AU INTRAT ÎN CETATEA DE SCAUN A SUCEVEI
PE SUB POARTA CEA MARE, ÎN TIMP CE SUS, PE ZIDURI, TRÎMBIȚAȘII ANUNȚAU, AȘA CUM SE CUVENEA, OASPEȚI DE VAZĂ.
OPRIT LA CINCI PAȘI, TRIMISUL CU TURBAN ALB A ROSTIT RAR PORUNCA SULTANULUI. ȘI ACEASTĂ PORUNCĂ ERA SCURTĂ, CA PENTRU ÎNVINS: PLATA BIRULUI ÎN AUR ȘI COPII ȘI SUPUNERE OARBĂ FAȚĂ DE ÎNALTA POARTĂ.
— ÎN ȚARA ASTA A NOASTRĂ SÎNTEM STĂPÎNI ȘI NU ȘTIM SĂ FI PRIMIT VREODATĂ PORUNCA NIMĂNUI, ORICINE AR FI ACELA. NICI DATORII ÎN AUR ORI ÎN COPII NU ȘTIM SĂ AVEM CĂTRE CINEVA.
— ÎNALTULUI MEU STĂPÎN NU-I VA FI PE PLAC UN ASEMENEA RĂSPUNS. PUTEREA LUI E NEMĂSURATĂ. MOLDOVA AR PUTEA FI PÎRJOLITĂ ȘI SUPUSĂ CU SILA.
— UN ALT RĂSPUNS NU CUNOAȘTEM ȘI NU PUTEM DA. IAR LA NEVOIE OM ȘTI A NE APĂRA PĂMÎNTUL MOȘTENIT DE LA MOȘII ȘI STRĂMOȘII NOȘTRI...

108

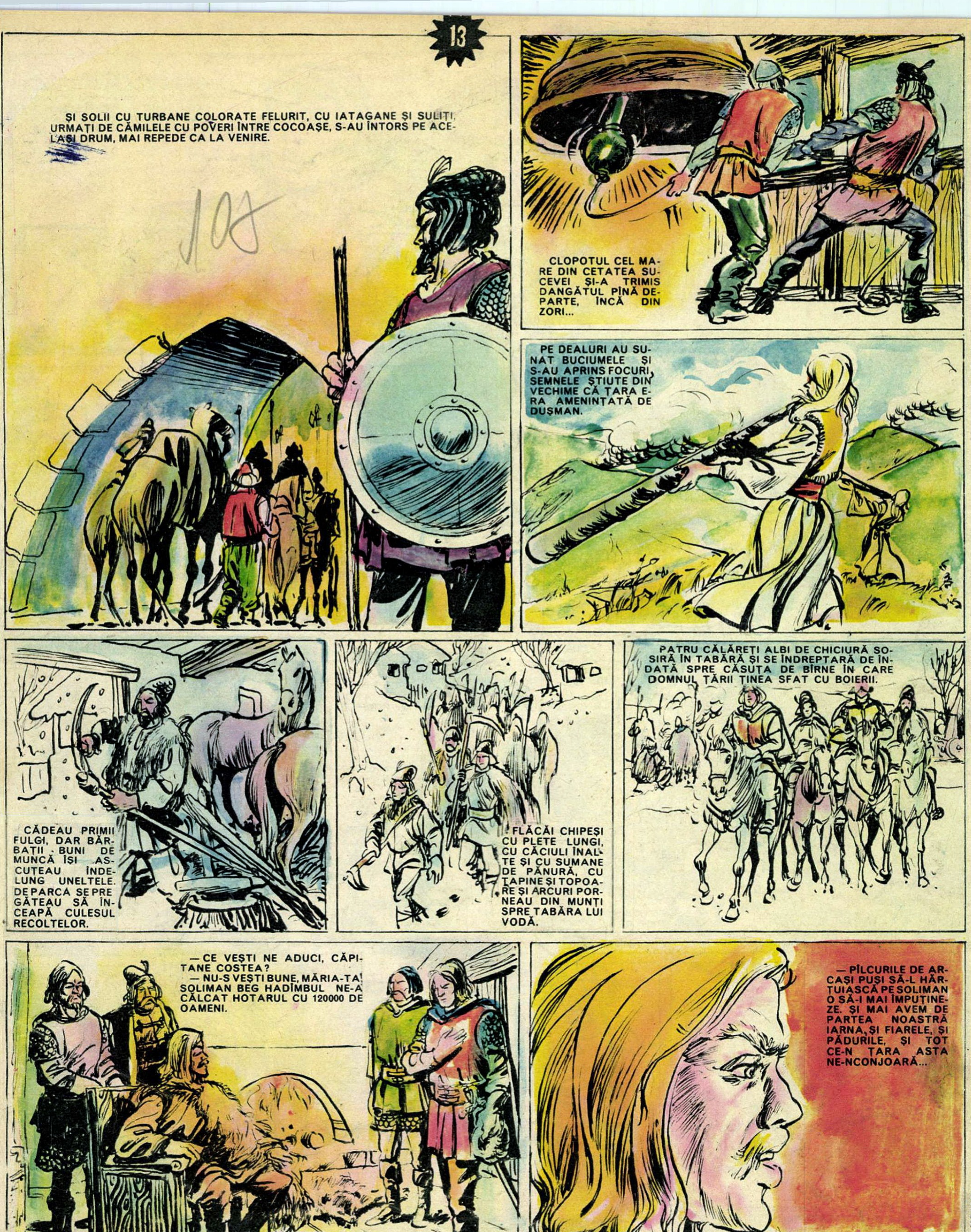
13
ȘI SOLII CU TURBANE COLORATE FELURIT, CU IATAGANE ȘI SULIȚI, URMAȚI DE CĂMILELE CU POVERI ÎNTRE COCOAȘE, S-AU ÎNTORS PE ACELAȘI DRUM, MAI REPEDE CA LA VENIRE.
CLOPOTUL CEL MARE DIN CETATEA SUCEVEI ȘI-A TRIMIS DANGĂTUL PÎNĂ DEPARTE, ÎNCĂ DIN ZORI...
PE DEALURI AU SUNAT BUCIUMELE ȘI S-AU APRINS FOCURI, SEMNELE ȘTIUTE DIN VECHIME CĂ ȚARA ERA AMENINȚATĂ DE DUȘMAN.
CĂDEAU PRIMII FULGI, DAR BĂRBAȚII BUNI DE MUNCĂ ÎȘI ASCUȚEAU ÎNDELUNG UNELTELE. DE PARCĂ SE PREGĂTEAU SĂ ÎNCEAPĂ CULESUL RECOLTELOR.
FLĂCĂI CHIPEȘI CU PLETE LUNGI, CU CĂCIULI ÎNALTE ȘI CU SUMANE DE PĂNURĂ, CU ȚAPINE ȘI TOPOARE ȘI ARCURI PORNEAU DIN MUNȚI SPRE TABĂRA LUI VODĂ.
PATRU CĂLĂREȚI ALBI DE CHICIURĂ SOSIRĂ ÎN TABĂRĂ ȘI SE ÎNDREPTARĂ DE ÎNDATĂ SPRE CĂSUȚA DE BÎRNE ÎN CARE DOMNUL ȚĂRII ȚINEA SFAT CU BOIERII.
— CE VEȘTI NE ADUCI, CĂPITANE COSTEA?
— NU-S VEȘTI BUNE, MĂRIA-TA! SOLIMAN BEG HADÎMBUL NE-A CĂLCAT HOTARUL CU 120000 DE OAMENI.
— PÎLCURILE DE ARCAȘI PUȘI SĂ-L HĂRTUIASCĂ PE SOLIMAN O SĂ-I MAI ÎMPUȚINEZE. ȘI MAI AVEM DE PARTEA NOASTRĂ IARNA, ȘI FIARELE, ȘI PĂDURILE, ȘI TOT CE-N ȚARA ASTA NE-NCONJOARĂ...
(VA URMA)

Cutezătorii 24

Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor de număr Horia ARAMĂ. Redactor artistic Pompiliu DUMITRESCU, Tehnoredactor: Rozalia BARANY.

2 lei